

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

บริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา
ของวุฒิสภา

อ.พ. ๗/๒๕๖๕

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และนำเสนอข้อมูลสำคัญที่จำเป็นต่อการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕

ทั้งนี้ เพื่อใช้ในราชการรงงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิง เบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นางสาวนภภรณ์ ใจสัจจะ	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายโสภณ ชาดบุษย์จารุ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวกฤตยาพร บัวลังกา	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวพันธุ์ทิพา หอมทิพย์	วิทยากรชำนาญการ
นางสิริกัญย์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวรัตติกาลุต์ น้อยนวม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางกาญจนา ผลาชีวะ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๒๔๒๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษา เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ สารระสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. สารระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ๑
๒. บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ๔
๓. ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕
(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)
กับร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ๒๔

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ..... - ๑ -
๒. บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติ
บริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... - ๔ -
๓. ความหมายของบริษัทมหาชนจำกัด ..... - ๕ -
๔. มาตรฐานการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชกำหนด
ว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ..... - ๘ -
๕. E-Meeting “มิติใหม่ของการประชุม” ..... - ๑๔ -

ภาคผนวก

: สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๗๗๕

ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (๑)

: ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ..... (๓)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

พร้อมสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (๑๗)

: แผนการจัดทำกฎหมายลำดับรอง

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (๔๓)

: พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ..... (๕๑)

ส่วนที่ ๑

สาระสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ
ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

สาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และได้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว จึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้การโฆษณาข้อความเกี่ยวกับบริษัทดำเนินการทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นใด แทนการโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ได้ (เพิ่มมาตรา ๖ วรรคสาม)

(๒) กำหนดให้บริษัทหรือคณะกรรมการส่งหนังสือหรือเอกสารให้แก่กรรมการผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่ของบริษัทโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ (เพิ่มมาตรา ๗/๑)

(๓) กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการหรือการประชุมผู้ถือหุ้นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และกำหนดสถานที่ที่ถือเป็นสถานที่จัดการประชุมในกรณีดังกล่าว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๙ และเพิ่มมาตรา ๙๘ วรรคสาม และมาตรา ๑๐๑ วรรคสาม)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการเรียกประชุมคณะกรรมการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๒ และเพิ่มมาตรา ๘๑/๑)

(๕) กำหนดให้ผู้ถือหุ้นที่เรียกประชุมผู้ถือหุ้นเองส่งหนังสือนัดประชุมโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ (เพิ่มมาตรา ๑๐๑/๑)

(๖) กำหนดให้มีการมอบฉันทะโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้บุคคลอื่นเข้าประชุมผู้ถือหุ้น (เพิ่มมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม)

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงปรับปรุงกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้า เพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน ประกอบกับพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ยังไม่รองรับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของเทคโนโลยี สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับกาลปัจจุบัน โดยกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในการประชุมคณะกรรมการและการประชุมผู้ถือหุ้น การจัดส่งหนังสือหรือเอกสาร ตลอดจนการมอบฉันทะในการประชุมผู้ถือหุ้น อันจะเป็นการลดภาระและอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจการของบริษัทมหาชนจำกัดและประชาชน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว มีเนื้อหารวมจำนวน ๑๒ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒. กำหนดให้การโฆษณาข้อความที่พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้บุคคลใดมีหน้าที่หรือจะบอกกล่าว เตือน แจ้งความ หรือโฆษณาข้อความใด ๆ เกี่ยวกับบริษัทใด ให้บุคคลอื่นหรือประชาชนทราบโดยทางหนังสือพิมพ์ บุคคลนั้นอาจใช้วิธีการโฆษณาทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นใดแทนตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนดก็ได้ (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖ วรรคสาม)

๓. กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทมหาชนจำกัดหรือคณะกรรมการของบริษัทมหาชนจำกัด ที่มีหน้าที่ต้องส่งหนังสือหรือเอกสารให้แก่กรรมการ ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่ของบริษัท หากบุคคลดังกล่าวได้แจ้งความประสงค์หรือยินยอมให้ส่งหนังสือหรือเอกสารนั้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้แล้ว บริษัทหรือคณะกรรมการอาจส่งหนังสือหรือเอกสารนั้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด (ร่างมาตรา ๔ เพิ่มมาตรา ๗/๑)

๔. ในกรณีไม่มีข้อบังคับกำหนดห้ามไว้เป็นการเฉพาะ การประชุมคณะกรรมการหรือการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทมหาชนจำกัดอาจดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทเป็นสถานที่จัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๙ ร่างมาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๙๘ วรรคสาม และร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๑๐๑ วรรคสาม)

๕. กำหนดให้ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ แต่หากมีเหตุอันสมควรหรือเพื่อรักษาสิทธิหรือประโยชน์ของบริษัท กรรมการตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป จะร่วมกันร้องขอให้ประธานกรรมการเรียกประชุมคณะกรรมการได้ โดยต้องระบุเรื่องและเหตุผลที่จะเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาไปด้วย ในกรณีเช่นนี้ให้ประธานกรรมการเรียกและกำหนดวันประชุมภายใน ๑๔ วันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่ดำเนินการเรียกและกำหนดวันประชุมภายในระยะเวลาดังกล่าว กรรมการซึ่งร้องขออาจร่วมกันเรียกและกำหนดวันประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเรื่องที่ร้องขอได้ภายใน ๑๔ วันนับแต่ครบกำหนดวันที่ให้ประธานกรรมการเรียกและกำหนดวันประชุมข้างต้น (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๑)

๖. กำหนดให้ในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้รองประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ ในกรณีที่ไม่มีรองประธานกรรมการไม่ว่าด้วยเหตุใด กรรมการตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป อาจร่วมกันเรียกประชุมคณะกรรมการได้ (ร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๘๑/๑)

๗. กำหนดให้การเรียกประชุมคณะกรรมการ ให้ส่งหนังสือนัดประชุมไปยังกรรมการไม่น้อยกว่า ๓ วันก่อนประชุม เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนเพื่อรักษาสิทธิหรือประโยชน์ของบริษัท จะแจ้งการนัดประชุมโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด และกำหนดวันประชุมให้เร็วกว่านั้นก็ได้อีก (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๒)

๘. กำหนดให้ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นเรียกประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมวิสามัญเอง ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสอง^๑ ผู้ถือหุ้นที่เรียกประชุมอาจจัดส่งหนังสือนัดประชุมไปยังผู้ถือหุ้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ หากผู้ถือหุ้นนั้นได้แจ้งความประสงค์หรือให้ความยินยอมไว้แก่บริษัทหรือคณะกรรมการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗/๑ แล้ว (ร่างมาตรา ๑๑ เพิ่มมาตรา ๑๐๑/๑)

๙. กำหนดให้ผู้ถือหุ้นอาจมอบฉันทะให้บุคคลอื่นเข้าประชุมผู้ถือหุ้นและออกเสียงลงคะแนนแทน โดยดำเนินการมอบฉันทะด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แทนการทำเป็นหนังสือมอบฉันทะได้ แต่ต้องใช้วิธีการที่มีความปลอดภัยและเชื่อถือได้ว่าการมอบฉันทะนั้นได้ดำเนินการโดยผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด (ร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม)

^๑ พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๐๐ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๐๐ ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งหรือหลายคนซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด จะเข้าชื่อกันทำหนังสือขอให้คณะกรรมการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมวิสามัญเมื่อใดก็ได้ แต่ต้องระบุเรื่องและเหตุผลในการที่ขอให้เรียกประชุมไว้ให้ชัดเจนในหนังสือดังกล่าวด้วย ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการต้องจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือจากผู้ถือหุ้น

ในกรณีที่คณะกรรมการไม่จัดให้มีการประชุมภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ผู้ถือหุ้นทั้งหลายซึ่งเข้าชื่อกันหรือผู้ถือหุ้นคนอื่น ๆ รวมกันได้จำนวนหุ้นตามที่บังคับไว้จะเรียกประชุมเองก็ได้ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันครบกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าเป็นการประชุมผู้ถือหุ้นที่คณะกรรมการเรียกประชุม โดยบริษัทต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายอันจำเป็นที่เกิดจากการจัดให้มีการประชุมและอำนวยความสะดวกตามสมควร

ฯลฯ

ฯลฯ”

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บทวิเคราะห์
ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. เหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ

โดยที่มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงปรับปรุงกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้า เพื่อไม่ให้เป็นการกระทบประชาชน ประกอบกับพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ยังไม่รองรับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของเทคโนโลยี สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับกาลปัจจุบัน โดยกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในการประชุมคณะกรรมการและการประชุมผู้ถือหุ้น การจัดส่งหนังสือหรือเอกสาร ตลอดจนการมอบฉันทะในการประชุมผู้ถือหุ้น อันจะเป็นการลดภาระและอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจการของบริษัทมหาชนจำกัดและประชาชน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่งและวาระที่สอง

๒.๑ วาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ^๒

๒.๑.๑ การเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ และได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

---

^๒ สามารถสืบค้นเอกสารแนบระเบียบวาระ เอกสารประกอบการพิจารณา บันทึกการประชุมในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ E-Library ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://library.parliament.go.th/index.php/th/> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๑ ถึง ๕ ในหน้าที่ ๑๐

๒.๑.๒ สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายสินิตย์ เลิศไกร) ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งได้กล่าวถึงสารสำคัญและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ คือ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้การโฆษณาข้อความเกี่ยวกับบริษัทดำเนินการทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในใดแทนการโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ได้ (เพิ่มมาตรา ๖ วรรคสาม)

(๒) กำหนดให้บริษัทหรือคณะกรรมการส่งหนังสือหรือเอกสารให้แก่กรรมการ ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่ของบริษัทโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ (เพิ่มมาตรา ๗/๑)

(๓) กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการหรือการประชุมผู้ถือหุ้นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และกำหนดสถานที่ที่ถือเป็นสถานที่จัดการประชุมในกรณีดังกล่าว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๙ และเพิ่มมาตรา ๙๘ วรรคสาม และมาตรา ๑๐๑ วรรคสาม)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการเรียกประชุมคณะกรรมการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๒ และเพิ่มมาตรา ๘๑/๑)

(๕) กำหนดให้ผู้ถือหุ้นที่เรียกประชุมผู้ถือหุ้นเองส่งหนังสือนัดประชุมโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ (เพิ่มมาตรา ๑๐๑/๑)

(๖) กำหนดให้มีการมอบฉันทะโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้บุคคลอื่นเข้าประชุมผู้ถือหุ้น (เพิ่มมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม)

สำหรับเหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ คือ โดยที่มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงปรับปรุงกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้า เพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน ประกอบกับพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ยังไม่รองรับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของเทคโนโลยี สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับกาลปัจจุบัน โดยกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในการประชุมคณะกรรมการและการประชุมผู้ถือหุ้น การจัดส่งหนังสือหรือเอกสาร ตลอดจนการมอบฉันทะในการประชุมผู้ถือหุ้น อันจะเป็นการลดภาระและอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจการของบริษัทมหาชนจำกัดและประชาชน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

**ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่สภาผู้แทนราษฎร
รับหลักการในวาระที่หนึ่ง มีสาระสำคัญ ดังนี้**

(๑) กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

(๒) กำหนดให้การโฆษณาข้อความที่พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้บุคคลใดมีหน้าที่หรือจะบอกกล่าว เตือน แจ้งความ หรือโฆษณาข้อความใด ๆ เกี่ยวกับบริษัทใด ให้บุคคลอื่นหรือประชาชนทราบโดยทางหนังสือพิมพ์ บุคคลนั้นอาจใช้วิธีการโฆษณาทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นใดแทนตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนดก็ได้ (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖ วรรคสาม)

(๓) กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทมหาชนจำกัดหรือคณะกรรมการของบริษัทมหาชนจำกัดที่มีหน้าที่ต้องส่งหนังสือหรือเอกสารให้แก่กรรมการ ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่ของบริษัท หากบุคคลดังกล่าวได้แจ้งความประสงค์หรือยินยอมให้ส่งหนังสือหรือเอกสารนั้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้แล้ว บริษัทหรือคณะกรรมการอาจส่งหนังสือหรือเอกสารนั้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด (ร่างมาตรา ๔ เพิ่มมาตรา ๗/๑)

(๔) กำหนดให้ในกรณีไม่มีข้อบังคับกำหนดห้ามไว้เป็นการเฉพาะ การประชุมคณะกรรมการหรือการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทมหาชนจำกัดอาจดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทเป็นสถานที่จัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๙ ร่างมาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๙๘ วรรคสาม และร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๑๐๑ วรรคสาม)

(๕) กำหนดให้ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ แต่หากมีเหตุอันสมควรหรือเพื่อรักษาสีทธิหรือประโยชน์ของบริษัท กรรมการตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป จะร่วมกันร้องขอให้ประธานกรรมการเรียกประชุมคณะกรรมการได้ โดยต้องระบุเรื่องที่จะเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาไปด้วย ในกรณีเช่นนี้ให้ประธานกรรมการเรียกและกำหนดวันประชุมภายใน ๑๔ วัน นับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่ดำเนินการเรียกและกำหนดวันประชุมภายในระยะเวลาดังกล่าว กรรมการซึ่งร้องขออาจร่วมกันเรียกและกำหนดวันประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเรื่องที่ร้องขอได้ภายใน ๑๔ วันนับแต่ครบกำหนดวันที่ให้ประธานกรรมการเรียกและกำหนดวันประชุมข้างต้น (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๑)

(๖) กำหนดให้ในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการ ให้รองประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ ในกรณีที่ไม่มีรองประธานกรรมการ กรรมการตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป อาจร่วมกันเรียกประชุมคณะกรรมการได้ (ร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๘๑/๑)

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

(๗) กำหนดให้การเรียกประชุมคณะกรรมการ ให้ส่งหนังสือนัดประชุมไปยังกรรมการไม่น้อยกว่า ๓ วัน ก่อนประชุม เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนเพื่อรักษาสิทธิหรือประโยชน์ของบริษัท จะแจ้งการนัดประชุมโดยวิธีอื่นและกำหนดวันประชุมให้เร็วกว่านั้นก็ได้อีก (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๒)

(๘) กำหนดให้ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นเรียกประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมวิสามัญเอง ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสอง^๓ ผู้ถือหุ้นที่เรียกประชุมอาจจัดส่งหนังสือนัดประชุมไปยังผู้ถือหุ้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ หากผู้ถือหุ้นนั้นได้แจ้งความประสงค์หรือให้ความยินยอมไว้แก่บริษัทหรือคณะกรรมการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗/๑ แล้ว (ร่างมาตรา ๑๑ เพิ่มมาตรา ๑๐๑/๑)

(๙) กำหนดให้ผู้ถือหุ้นอาจมอบฉันทะให้บุคคลอื่นเข้าประชุมผู้ถือหุ้นและออกเสียงลงคะแนนแทน โดยดำเนินการมอบฉันทะด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แทนการทำเป็นหนังสือมอบฉันทะได้ แต่ต้องใช้วิธีการที่มีความปลอดภัยและเชื่อถือได้ว่าการมอบฉันทะนั้นได้ดำเนินการโดยผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด (ร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ คือ การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยการนำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้เป็นทางเลือก จะส่งผลทำให้การดำเนินการของบริษัทมหาชนจำกัดมีความสะดวกมากยิ่งขึ้นและลดต้นทุนในการดำเนินการต่าง ๆ อีกทั้งประชาชนทั่วไปและผู้ถือหุ้นในบริษัทมหาชนจำกัดจะได้รับข้อมูลข่าวสารจากบริษัทมหาชนจำกัดในช่องทางที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในปัจจุบันซึ่งย่อมส่งผลทำให้ประชาชนและผู้ถือหุ้นสามารถใช้สิทธิและรักษาประโยชน์ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นการเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันของประเทศและส่งเสริมภาพลักษณ์อันดีในการประกอบธุรกิจของประเทศไทย

๒.๑.๓ การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

หลังจากที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายสินิตย์ เลิศไกร) ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังต่อไปนี้

^๓ อ้างแล้วเชิงอรรถที่ ๑ หน้า ๓

(๑) การที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ที่กำหนด โดยใช้วิธีการทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้นั้น จะสามารถลดต้นทุนในการดำเนินการของบริษัทมหาชนจำกัดได้อย่างมากและจะทำให้การดำเนินการของบริษัทมหาชนจำกัดเป็นไปด้วยความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น รวมทั้งจะเป็นการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศไทยทั้งภายในและภายนอกประเทศ

(๒) ในปัจจุบันพบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารขององค์กรธุรกิจ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะส่งผลดีแก่บริษัทมหาชนจำกัดและผู้ถือหุ้น เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่ผ่านมา ทำให้รัฐบาลมีความจำเป็นต้องดำเนินการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อรักษาไว้ซึ่งความปลอดภัยของประชาชนและการดำรงชีวิตโดยปกติสุขของประชาชน ทำให้บริษัทมหาชนจำกัดไม่สามารถจัดการประชุมผู้ถือหุ้นได้ เมื่อพิจารณาหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ที่ให้นำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ของบริษัทมหาชนจำกัด จึงเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

(๓) การที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้ใช้วิธีการทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กรรมการหรือผู้ถือหุ้นรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่โฆษณาหรือประกาศได้ด้วยความสะดวกและรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม ควรมีข้อกำหนดไว้ด้วยว่า ในกรณีที่มีการโฆษณาหรือประกาศแล้ว แต่ไม่มีการรับรู้จริงจะให้ดำเนินการอย่างไร

(๔) การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิธีปฏิบัติ ในรายละเอียด ควรดำเนินการด้วยวิธีการออกกฎกระทรวงหรือออกกฎหมายลำดับรองแทนการแก้ไขกฎหมายในลำดับชั้นพระราชบัญญัติ เนื่องจากในอนาคตหากมีสถานการณ์หรือสภาพธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไปจะได้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงหรือกฎหมายลำดับรองได้ง่ายและสะดวกมากกว่าการแก้ไขพระราชบัญญัติ

(๕) สมควรกำหนดบทนิยามคำว่า “สื่ออิเล็กทรอนิกส์” ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้ชัดเจน

(๖) ในร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๙ และร่างมาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๙๘ วรรคสาม มีข้อกำหนดว่า การประชุมคณะกรรมการและการประชุมผู้ถือหุ้นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ กระทำได้ต่อเมื่อไม่มีข้อบังคับของบริษัทมหาชนจำกัดกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น จึงมีข้อสังเกตว่า ผู้ที่มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดข้อบังคับส่วนใหญ่จะเป็นผู้ถือหุ้นหลักหรือผู้ถือหุ้นเสียงข้างมาก หากผู้ถือหุ้นเหล่านี้กำหนดข้อบังคับเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ฝ่ายตน ก็อาจทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้ถือหุ้นรายอื่นหรือผู้ถือหุ้นเสียงข้างน้อยได้

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

(๗) การแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียกประชุมคณะกรรมการของบริษัทมหาชนจำกัดในร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๑ ที่กำหนดให้กรรมการตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไปสามารถร่วมกันร้องขอให้ประธานกรรมการเรียกประชุมกรรมการได้นั้น จะทำให้ผู้ถือหุ้นได้รับประโยชน์เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ผู้ถือหุ้นมีประเด็นปัญหาหรือข้อสังเกตเกี่ยวกับการบริหารงานหรือผลการดำเนินงานของบริษัทมหาชนจำกัด นอกจากนี้ การใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์จะทำให้ผู้ถือหุ้นเข้าถึงข้อมูลและติดตามการดำเนินการของบริษัทมหาชนจำกัดได้อย่างรวดเร็วซึ่งอาจส่งผลให้มูลค่าหุ้นสูงขึ้นได้

(๘) มีข้อสังเกตว่า เมื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว การดำเนินการตามร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๑ ที่กำหนดให้กรรมการตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไปอาจร่วมกันเรียกประชุมคณะกรรมการ หากประธานกรรมการไม่ดำเนินการเรียกประชุมและร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๘๑/๑ ที่กำหนดให้รองประธานกรรมการเรียกประชุมกรรมการได้ในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการ จะต้องมีความจำเป็นและมีเหตุผลอันสมควรอย่างแท้จริงเท่านั้น

๒.๑.๔ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

มติ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ด้วยคะแนนเสียง ๒๙๑ เสียง ไม่รับหลักการ ๑ เสียง งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๕ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการ กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

<p>๑. ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ http://edoc.parliament.go.th/Meeting/MeetingViewer.aspx?id=781</p>	 Scan me ๑
<p>๒. เอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ของสำนักวิชาการ สำนักงาน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ https://dl.parliament.go.th/handle/lirt/588924</p>	 Scan me ๒
<p>๓. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=10115&mid=4356</p>	 Scan me ๓
<p>๔. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=10116&mid=4356</p>	 Scan me ๔
<p>๕. พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ https://www.krisdika.go.th/librarian/get?sysid=571123&ext=pdf</p>	 Scan me ๕

๒.๒ วาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา^๔

ก่อนที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้อนุญาตให้นายรชตะ สาสะเน ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร และนายอภิชน จันทรเสน นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๔ วรรคสอง^๕

ต่อมา ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา โดยประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร (นายพิสิฐ ลี้อาธรรม) ได้เสนอรายงานของคณะกรรมการวิสามัญต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร โดยสรุปสาระสำคัญได้ว่า ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญคือ กำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถนำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการดำเนินกิจการเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีตามสภาพการณ์ในปัจจุบันและเป็นการอำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ตลอดจนลดค่าใช้จ่ายของบริษัทมหาชนจำกัด ทั้งนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วยความละเอียดรอบคอบตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง^๖ บัญญัติไว้แล้วทุกประการ

^๔ สามารถสืบค้นเอกสารรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ E-Library ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://library.parliament.go.th/index.php/th/house-representatives-documents> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๖ ถึง ๘ ในหน้าที่ ๒๑

^๕ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๐๔ กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๑๐๔ เมื่อคณะกรรมการได้กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจหรือตามที่สภามอบหมายเสร็จแล้วให้รายงานต่อสภาตามระยะเวลาที่สภากำหนด

ในที่ประชุมสภา คณะกรรมการมีสิทธิแถลง ชี้แจง หรือแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าว ในวาระหนึ่ง ในการนี้ คณะกรรมการอาจมอบหมายให้บุคคลใดแถลงหรือชี้แจงแทนก็ได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากประธาน”

^๖ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๗๗ รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง”

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

จากนั้นที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เรียงลำดับมาตรา เริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงลำดับมาตราจนจบร่าง โดยมีการพิจารณาและอภิปราย สรุปสาระสำคัญได้ตามลำดับ ดังนี้

ร่างมาตรา ๒

มีการแก้ไข

คณะกรรมการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการวิสามัญ

ร่างมาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖ วรรคสาม

มีการแก้ไข

คณะกรรมการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

“การดำเนินการตามวรรคหนึ่งอาจใช้วิธีการโฆษณาทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นใดแทนก็ได้ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการวิสามัญ

ร่างมาตรา ๔ เพิ่มมาตรา ๗/๑

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ ดังนี้

นายเกียรติ สิทธิอมร ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๗/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๗/๑ ในกรณีที่บริษัทหรือคณะกรรมการมีหน้าที่ต้องส่งหนังสือหรือเอกสารตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่กรรมการ ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่ของบริษัท หรือบุคคลซึ่งสามารถเข้าถึงข้อมูลหรือเอกสารของบริษัทหรือคณะกรรมการอาจส่งหนังสือหรือเอกสารนั้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีอื่นใดก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้แปรญัตติอภิปราย สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

การเพิ่มคำว่า “หรือวิธีอื่นใด” นั้น เพื่อที่ว่า เมื่อมีเทคโนโลยีอื่นที่ไม่ใช่สื่ออิเล็กทรอนิกส์เกิดขึ้นในอนาคต จะได้ไม่ต้องแก้ไขพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และคณะกรรมการบริษัทสามารถดำเนินการส่งหนังสือหรือเอกสารโดยวิธีการอื่นใดนั้น ได้ทันที

คณะกรรมการวิสามัญตอบชี้แจง ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีหลักการตามที่กำหนดไว้ในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้คือ ให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถดำเนินการต่าง ๆ โดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้น หากเพิ่มคำว่า “หรือวิธีอื่นใด” จะเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมที่เกินหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว

ผู้แปรญัตติที่สงวนคำแปรญัตติไม่ติดใจ

ร่างมาตรา ๕ แก้ไขมาตรา ๗๙

มีการแก้ไข

คณะกรรมการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๙ คณะกรรมการต้องประชุมอย่างน้อยหนึ่งครั้งทุกสามเดือน ณ ที่ซึ่งที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทหรือจังหวัดใกล้เคียง เว้นแต่ข้อบังคับของบริษัทจะกำหนดให้มีการประชุม ณ ที่อื่นในราชอาณาจักร

กรณีไม่มีข้อบังคับกำหนดไว้เช่นตลขเสหห การประชุมคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งอาจดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทเป็นสถานที่จัดการประชุม”

มีกรรมาธิการวิสามัญขอสงวนความเห็น ดังนี้

นายชัยณรงค์ โชไชย นาวรชนิกร คำเด่นงาม และนายจุมพล นิติวรางกูร ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ ดังนี้

นายเกียรติ สิทธิอมร ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๗๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๗๙ คณะกรรมการต้องประชุมอย่างน้อยหนึ่งครั้งทุกสามเดือน ณ ที่ซึ่งที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทหรือจังหวัดใกล้เคียง เว้นแต่ข้อบังคับของบริษัทจะกำหนดให้มีการประชุม ณ ที่อื่นในราชอาณาจักร

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

กรณีไม่มีข้อบังคับที่หนดห้ามไว้เช่นตลลลลลลลลลล การประชุมคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งอาจดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทเป็นสถานที่จัดการประชุม”

คณะกรรมการวิสามัญเห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ ผู้แปรญัตติพอใจ
กรรมการวิสามัญผู้ขอสงวนความเห็นอภิปราย สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) แม้การแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัตินี้จะมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถนำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการโฆษณา การส่งหนังสือหรือเอกสารให้แก่กรรมการหรือผู้ถือหุ้น ในการประชุมคณะกรรมการและการประชุมผู้ถือหุ้นก็ตาม แต่บริษัทมหาชนจำกัดก็ต้องคำนึงถึงความพร้อมและความต้องการของกรรมการและผู้ถือหุ้นแต่ละคนโดยให้สามารถเลือกใช้วิธีการประชุมได้ทั้งในรูปแบบปกติหรือวิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อเข้าร่วมการประชุม ตลอดจนการลงมติในเรื่องต่าง ๆ

(๒) เนื่องจากข้อบังคับของบริษัทมหาชนจำกัดจะมีข้อความขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ได้ หากตัดข้อความว่า “กรณีไม่มีข้อบังคับกำหนดห้ามไว้เป็นการเฉพาะ” ออก ก็จะทำให้กรรมการหรือผู้ถือหุ้นของบริษัทมหาชนจำกัดที่ไม่ประสงค์ให้ดำเนินการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่สามารถออกข้อบังคับของบริษัทเพื่อจัดการประชุมโดยห้ามการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือให้ประชุมโดยวิธีอื่น

นอกจากนี้ ยังปรากฏว่าพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ มีการใช้คำว่า “ถ้ามิได้มีข้อบังคับกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น” หรือ “เว้นแต่บริษัทจะมีข้อบังคับกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น” ในหลายกรณี เช่น อำนาจของบริษัทมหาชนจำกัด (มาตรา ๔๒) การแปลงหุ้นบุริมสิทธิเป็นหุ้นสามัญ (มาตรา ๖๕) การเลือกตั้งกรรมการ (มาตรา ๗๐) และการกำหนดสถานที่ประชุมของผู้ถือหุ้น (มาตรา ๑๐๑) ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารจัดการบริษัทมหาชนจำกัดสามารถดำเนินการได้หลายวิธีโดยไม่ถูกจำกัดเพียงวิธีการใดวิธีการหนึ่ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปราย สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หากตัดข้อความว่า “กรณีไม่มีข้อบังคับกำหนดห้ามไว้เป็นการเฉพาะ” ออก อาจทำให้กรรมการบริษัทที่มาจากผู้ถือหุ้นเสียงข้างมากกำหนดเงื่อนไขที่เป็นการเอารัดเอาเปรียบผู้ถือหุ้นเสียงข้างน้อยโดยการเลือกวิธีการประชุมที่ผู้ถือหุ้นเสียงข้างน้อยไม่สะดวกและไม่อาจเข้าร่วมการประชุมเพื่อลงมติได้ แต่หากคงข้อความไว้ตามร่างเดิมก็จะทำให้ผู้ถือหุ้นสามารถเลือกวิธีการประชุมที่ตนสะดวกได้

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

คณะกรรมการวิสามัญตอบชี้แจง ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีหลักการตามที่กำหนดไว้ในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติคือ ให้มีการประชุมคณะกรรมการหรือผู้ถือหุ้นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้น หากคงข้อความว่า “กรณีไม่มีข้อบังคับกำหนดห้ามไว้เป็นการเฉพาะ” ตามร่างเดิม ก็จะเป็นการไม่สอดคล้องกับหลักการดังกล่าว นอกจากนี้ ข้อบังคับของบริษัทมหาชนจำกัดก็ไม่อาจยกเว้นบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้ ดังนั้น แม้ไม่ตัดข้อความดังกล่าวออก บริษัทมหาชนจำกัดที่กรรมการหรือผู้ถือหุ้นเสียงข้างมากมีความประสงค์ที่จะดำเนินการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็สามารถดำเนินการให้มีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้โดยไม่เป็นการจำกัดสิทธิของผู้ถือหุ้นเสียงข้างน้อยแต่ประการใด

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการวิสามัญ และให้คงไว้ตามร่างเดิม

ร่างมาตรา ๖ แก้ไขมาตรา ๘๑

มีการแก้ไข

คณะกรรมการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๑ ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ

เมื่อมีเหตุอันสมควรหรือเพื่อรักษาสิทธิหรือประโยชน์ของบริษัท กรรมการตั้งแต่สองคนขึ้นไปจะร่วมกันร้องขอให้ประธานกรรมการเรียกประชุมคณะกรรมการได้ โดยต้องระบุเรื่องและเหตุผลที่จะเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาไปด้วย ในกรณีเช่นนี้ให้ประธานกรรมการเรียกและกำหนดวันประชุมภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่ดำเนินการตามวรรคสอง กรรมการซึ่งร้องขออาจร่วมกันเรียกและกำหนดวันประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเรื่องที่ร้องขอได้ภายในสิบสี่วันนับแต่วันครบกำหนดระยะเวลาตามวรรคสอง”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการวิสามัญ

ร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๘๑/๑

มีการแก้ไข

คณะกรรมการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

“มาตรา ๘๑/๑ ในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้รองประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ ในกรณีที่ไม่มีรองประธานกรรมการไม่ว่าด้วยเหตุใด กรรมการตั้งแต่สองคนขึ้นไปอาจร่วมกันเรียกประชุมคณะกรรมการได้””

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการวิสามัญ

ร่างมาตรา ๘ แก้ไขมาตรา ๘๒

มีการแก้ไข

คณะกรรมการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๒ ในการเรียกประชุมคณะกรรมการ ให้ส่งหนังสือนัดประชุมไปยังกรรมการไม่น้อยกว่าสามวันก่อนประชุม เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนเพื่อรักษาสิทธิหรือประโยชน์ของบริษัท จะแจ้งการนัดประชุมโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใดและกำหนดวันประชุมให้เร็วกว่านั้นก็””

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปราย สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) การเพิ่มคำว่า “วิธีการอื่นใด” จะเพิ่มขีดความสามารถในการนัดประชุมให้แก่บริษัทมหาชนจำกัดอย่างไร

(๒) การกำหนดระยะเวลาในการส่งหนังสือนัดประชุมไปยังกรรมการไม่น้อยกว่า ๓ วันก่อนประชุม เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนเพื่อรักษาสิทธิหรือประโยชน์ของบริษัท จะแจ้งการนัดประชุมโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใดและกำหนดวันประชุมให้เร็วกว่านั้นก็ได้นั้น ไม่เป็นไปตามหลักในการบริหารจัดการบริษัทมหาชนจำกัดที่ต้องการให้กรรมการรับทราบระเบียบวาระการประชุมเป็นการล่วงหน้า เพื่อให้มีเวลาพิจารณาข้อตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ดังนั้น จึงต้องมีแนวทางในการดำเนินการที่ชัดเจนเพราะกรณีดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและบริษัทมหาชนจำกัด

คณะกรรมการวิสามัญตอบชี้แจง ดังนี้

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๘๒^๗ มีคำว่า “วิธีอื่น” บัญญัติอยู่ก่อนแล้ว ดังนั้น การแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการวิสามัญโดยเพิ่มความว่า “วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด” จึงไม่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมเกินหลักการตามที่กำหนดไว้ในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้

^๗ พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๘๒ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๘๒ ในการเรียกประชุมคณะกรรมการ ให้ประธานกรรมการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายส่งหนังสือนัดประชุมไปยังกรรมการไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันประชุม เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนเพื่อรักษาสิทธิหรือประโยชน์ของบริษัท จะแจ้งการนัดประชุมโดยวิธีอื่นและกำหนดวันประชุมให้เร็วกว่านั้นก็”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการวิสามัญ

ร่างมาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๙๘ วรรคสาม **มีการแก้ไข**

คณะกรรมการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

“*กรณีไม่มีข้อบังคับกำหนดห้ามไว้เป็นกรณีพิเศษ* การประชุมผู้ถือหุ้นอาจดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้”

มีกรรมการวิสามัญขอสงวนความเห็น ดังนี้

นายชัยณรงค์ โขไทย นางรชนีกร ดำเด่นงาม และนายจุมพล นิตธิรางกูร ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ ดังนี้

นายเกียรติ สิทธิอมร ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๙๘ วรรคสามเป็นดังนี้

“*กรณีไม่มีข้อบังคับกำหนดห้ามไว้เป็นกรณีพิเศษ* การประชุมผู้ถือหุ้นอาจดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้”

คณะกรรมการวิสามัญเห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ ผู้แปรญัตติพอใจ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการวิสามัญ และให้คงไว้ตามร่างเดิม

ร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๑๐๑ วรรคสาม **มีการแก้ไข**

คณะกรรมการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

“ในกรณีที่ได้จัดให้มีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๙๘ วรรคสามให้ถือว่าที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทเป็นสถานที่จัดการประชุม”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการวิสามัญ

ร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม

มีการแก้ไข

คณะกรรมการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

“การมอบฉันทะตามวรรคหนึ่ง อาจดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แทนได้ โดยต้องใช้วิธีการที่มีความปลอดภัยและเชื่อถือได้ว่าการมอบฉันทะนั้นได้ดำเนินการโดยผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด โดยบริษัทต้องรับผิดชอบค่าอากรแสตมป์อันเกิดจากการมอบฉันทะที่เกิดขึ้น”

มีกรรมการวิสามัญของสวนความเห็น ดังนี้

นายชัยณรงค์ โชไชย นางรชนีกร คำเด่นงาม และนายจุมพล นิตธิราษฎร์ ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

กรรมการวิสามัญผู้ขอสงวนความเห็นอภิปราย สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) การกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดต้องรับผิดชอบค่าอากรแสตมป์อันเกิดจากการมอบฉันทะของผู้ถือหุ้นให้บุคคลอื่นเข้าประชุมและลงคะแนนเสียงแทนนั้น เป็นบทบัญญัติที่มีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบริษัทมหาชนจำกัดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖^๔ ซึ่งต้องผ่านการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายตามที่มาตรา ๗๗ ประกอบกับพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติไว้ก่อน อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กลับยังมีได้มีการดำเนินการในประเด็นดังกล่าว อีกทั้งไม่มีการเขียนบทจำกัดสิทธิไว้ในคำปรารภ ตลอดจนในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ แต่ประการใด

^๔ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๒๖ การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย

กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง”

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

(๒) ร่างมาตรา ๑๒ ที่คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญแก้ไขเพิ่มเติมนั้น นอกจากมีข้อความไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของประมวลรัษฎากร^๙ มาตรา ๑๐๗ ประกอบกับบัญชีอัตราอากรแสตมป์ท้ายหมวด ๖ ตราสารลักษณะที่ ๘ ที่บัญญัติให้ผู้ถือหุ้นที่เป็นผู้มอบฉันทะคือผู้ที่ต้องเสียอากรแสตมป์ และยังอาจทำให้เกิดความลักลั่นระหว่างการมอบฉันทะเป็นหนังสือกับการมอบฉันทะโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากการมอบฉันทะเป็นหนังสือนั้น ผู้มอบฉันทะจะเป็นผู้มีหน้าที่ต้องเสียอากรแสตมป์ ในขณะที่การมอบฉันทะโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ บริษัทมหาชนจำกัดจะเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบค่าอากรแสตมป์ และอาจทำให้บริษัทมหาชนจำกัดหลีกเลี่ยงหรือปฏิเสธการมอบฉันทะโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

(๓) การนำเงินของบริษัทมหาชนจำกัดซึ่งเปรียบเสมือนเป็นเงินของผู้ถือหุ้นทุกคนมาใช้เป็นค่าอากรแสตมป์ในการมอบฉันทะของผู้ถือหุ้นคนหนึ่งคนใดนั้น มีความเหมาะสมแล้วหรือไม่ นอกจากนี้ ในร่างมาตราดังกล่าวก็ไม่ได้กำหนดบทลงโทษในกรณีที่บริษัทมหาชนจำกัดไม่รับผิดชอบค่าอากรแสตมป์ให้แก่ผู้ถือหุ้นผู้มอบฉันทะเหมือนกับที่ประมวลรัษฎากรกำหนดบทลงโทษผู้ถือหุ้นผู้มอบฉันทะที่ไม่เสียอากรแสตมป์ ซึ่งอาจทำให้บริษัทมหาชนจำกัดประวิงเวลาในการชำระค่าอากรแสตมป์ได้

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปราย สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ในกรณีที่กรรมการบริษัทมหาชนจำกัดมอบฉันทะให้บุคคลกระทำหน้าที่ตามภารกิจที่กฎหมายกำหนดแทนนั้น บริษัทมหาชนจำกัดจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าอากรแสตมป์อันเกิดจากการมอบฉันทะดังกล่าว แต่หากผู้ถือหุ้นเป็นผู้มอบฉันทะให้บุคคลกระทำหน้าที่ตามภารกิจที่กฎหมายกำหนด กลับต้องเป็นผู้เสียอากรแสตมป์อันเกิดจากการมอบฉันทะแทนที่จะเป็นบริษัทมหาชนจำกัดเช่นเดียวกับการมอบฉันทะของกรรมการบริษัทมหาชนจำกัด ดังนั้น จึงควรให้บริษัทมหาชนจำกัดเป็นผู้รับผิดชอบค่าอากรแสตมป์อย่างเท่าเทียมกัน

คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญตอบชี้แจง ดังนี้

(๑) คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยดำเนินการตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗^{๑๐} บัญญัติไว้แล้ว

(๒) หนังสือมอบฉันทะจะต้องปิดอากรแสตมป์ ๒๐ บาท แต่ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาพบว่า บริษัทมหาชนจำกัดส่วนใหญ่จะไม่ปิดอากรแสตมป์ หากแต่จะปิดอากรแสตมป์ในหนังสือมอบฉันทะก็ต่อเมื่อมีคดีความเกิดขึ้นและจำเป็นต้องใช้ใบมอบฉันทะดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานในชั้นศาล ซึ่งประเด็นนี้มีกฏกู่กรณีโต้แย้งอยู่เสมอ

^๙ ประมวลรัษฎากร

^{๑๐} อ้างแล้วเชิงอรรถที่ ๖, หน้า ๑๑

ทั้งนี้ คณะกรรมการวิสามัญเคยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม เพื่อชี้แจงและแสดงความคิดเห็นต่อกรณีดังกล่าวแล้ว สรุปได้ว่า หนังสือมอบฉันทะมีผลสมบูรณ์ ตามกฎหมายแม้ยังไม่ปิดอากรแสตมป์ และสามารถปิดอากรแสตมป์ในภายหลังเพื่อใช้หนังสือ มอบฉันทะนั้นเป็นพยานหลักฐานในศาลได้ อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการวิสามัญไม่เห็นพ้องด้วย กับความเห็นดังกล่าวเนื่องจากอาจขัดกับประมวลกฎหมายรัษฎากร มาตรา ๑๐๔ ที่บัญญัติว่า “ตราสารที่ระบุไว้ในบัญชีท้ายหมวดนี้ ต้องปิดแสตมป์บริบูรณ์ตามอัตราที่กำหนดไว้ในบัญชื่อนั้น” และอาจส่งผลกระทบต่อผู้ถือหุ้นที่ได้มอบฉันทะให้ผู้รับมอบฉันทะเข้าร่วมประชุมและลงมติ ไม่เป็นไปตามที่ผู้ถือหุ้นผู้มอบฉันทะประสงค์ โดยบริษัทมหาชนจำกัดจะอ้างว่า การไม่ปิดอากรแสตมป์ ในหนังสือมอบฉันทะจะส่งผลให้การมอบฉันทะไม่สมบูรณ์ตามกฎหมายและปฏิเสธไม่ให้ ผู้รับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้นเข้าร่วมประชุมและลงมติในเรื่องที่ได้รับมอบฉันทะมา

(๓) เนื่องจากการชำระอากรแสตมป์เป็นตัวเงินสำหรับตราสารอิเล็กทรอนิกส์ (อ.ส.๙) หรือ e-Stamp Duty นั้น จะต้องระบุเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร แต่หากผู้ถือหุ้น ของบริษัทมหาชนจำกัดเป็นชาวต่างชาติซึ่งไม่มีเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรก็จะไม่สามารถ ชื้ออากรแสตมป์ผ่านระบบดังกล่าวและไม่อาจมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าร่วมประชุมแทนตนเองได้ ดังนั้น คณะกรรมการวิสามัญจึงเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๒ โดยกำหนดให้บริษัทมหาชน จำกัดต้องรับผิดชอบค่าอากรแสตมป์อันเกิดจากการมอบฉันทะของผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ เพื่อเป็น การคุ้มครองผู้ถือหุ้นดังกล่าว ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมในลักษณะนี้ไม่เป็นการสร้างภาระให้แก่ บริษัทมหาชนจำกัดแต่ประการใดเพราะมีหน้าที่ต้องจัดประชุมผู้ถือหุ้นอยู่แล้ว

(๔) การแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๒ โดยกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดต้องรับผิดชอบ ค่าอากรแสตมป์นั้น สอดคล้องกับบทบัญญัติของประมวลรัษฎากรแล้ว เนื่องจากเจตนารมณ์ ของประมวลรัษฎากรคือ ต้องการให้มีการปิดอากรแสตมป์ขณะทำตราสาร ประกอบกับมาตรา ๑๑๓ วรรคหนึ่ง^{๑๑} กำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียอากร หรือผู้ทรงตราสารหรือผู้ถือเอาประโยชน์ชอบที่จะยื่น ตราสารนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อขอเสียอากรได้ ดังนั้น บริษัทมหาชนจำกัดในฐานะที่เป็น ผู้ถือเอาประโยชน์จึงเป็นผู้เสียค่าภาษีอากรแสตมป์ให้ผู้ถือหุ้นได้

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ วิสามัญ และให้คงไว้ตามร่างเดิม

^{๑๑} ประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๑๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๑๓ ตราสารใดมิได้ปิดแสตมป์บริบูรณ์ ผู้มีหน้าที่เสียอากร หรือผู้ทรงตราสาร หรือผู้ถือเอาประโยชน์ชอบที่จะยื่นตราสารนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อขอเสียอากรได้ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับ ตราสารแล้ว ให้อนุมัติให้เสียอากรภายในบังคับแห่งบทบัญญัติต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ”

๖. รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
บริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งบรรจุระเบียบวาระ
การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปี
ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕

<https://dl.parliament.go.th/handle/lirt/591037>

Scan me ๖

๗. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕

[https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/
main_warehouse_dll.php](https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll.php)

Scan me ๗

๘. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕
ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕

[https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/
main_warehouse_dll_x.php?aid=10185&mid=4374](https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=10185&mid=4374)

Scan me ๘

๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๒๙๖ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีงดออกเสียง ๓ เสียง
และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๔. ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการการวิสามัญได้มีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรีควรทราบหรือควรปฏิบัติไว้ท้ายรายงานของคณะกรรมการการวิสามัญเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ดังนี้

(๑) การจัดส่งหนังสือหรือเอกสาร ตลอดจนการโฆษณาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนดนั้น ต้องระบุชนิด ประเภทของสื่อให้ชัดเจนเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นได้ว่าเป็นสื่อสาธารณะที่ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึง ชัดเจน และมีมาตรฐานความปลอดภัย

(๒) ควรกำหนดรูปแบบและวิธีการในการแจ้งความประสงค์หรือยินยอมให้ส่งหนังสือหรือเอกสารโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ไว้ในหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด ด้วยว่าการแจ้งความประสงค์หรือยินยอมต้องดำเนินการอย่างไร และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทใดบ้างที่จะกำหนดเป็นช่องทางในการจัดส่งหนังสือหรือเอกสารให้แก่กรรมการ ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่ของบริษัท และควรกำหนดระยะเวลาให้บริษัทดำเนินการปรับปรุงที่อยู่อิเล็กทรอนิกส์ของบุคคลเหล่านั้นให้มีความเป็นปัจจุบัน เนื่องจากที่อยู่อิเล็กทรอนิกส์บางประเภทมีการเปลี่ยนแปลงได้เสมอ หากไม่มีการปรับปรุงข้อมูลดังกล่าวอาจจะทำให้ไม่สามารถจัดส่งหนังสือหรือเอกสารได้

(๓) ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง การโฆษณาทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาควรกำหนดให้มีหน่วยงานกลางที่เป็นผู้จัดเก็บหลักฐานข้อมูลการโฆษณาทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ของบริษัทมหาชนจำกัด เพื่อประโยชน์ในการสืบค้น อ้างอิง และเมื่อเกิดข้อพิพาทหรือฟ้องคดีจะสามารถสืบหาหรือสืบค้นพยานหลักฐานได้ง่าย และเป็นหลักฐานที่น่าเชื่อถือ กรณีกำหนดให้ประกาศทางเว็บไซต์ของบริษัทเมื่อบริษัทปิดตัวลง หรือมีการเปลี่ยนแปลงเว็บไซต์ของบริษัทอาจจะส่งผลให้ข้อมูลต่าง ๆ ถูกลบหรือหายไปจากระบบได้ ดังนั้น การมีหน่วยงานกลางหรือเว็บไซต์กลางจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ซึ่งมีความเห็นว่าควรกำหนดให้มีการโฆษณาผ่านเว็บไซต์กลางบริการภาครัฐของสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า (องค์การมหาชน) หรือในกรณีเห็นว่ากรมพัฒนาธุรกิจการค้าควรเป็นหน่วยงานกลางในเรื่องนี้ รัฐบาลต้องสนับสนุนงบประมาณและบุคลากร

(๔) กรณีผู้ถือหุ้นมอบฉันทะทางอิเล็กทรอนิกส์ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ให้การมอบฉันทะนั้นสมบูรณ์นับตั้งแต่ได้ดำเนินการตามแบบที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนด และให้บริษัทมีหน้าที่ชำระอากรแสตมป์เป็นตัวแทนสำหรับการมอบฉันทะดังกล่าว กรณีที่บริษัทไม่ชำระอากรแสตมป์ให้ถูกต้องครบถ้วนจะยกมาเป็นข้ออ้างว่าการมอบฉันทะไม่สมบูรณ์มิได้ ทั้งนี้

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

เพื่อให้บริษัทสามารถดำเนินธุรกิจได้โดยไม่มีข้อยุ่งยากซับซ้อน คำนึงถึงประโยชน์และให้ความคุ้มครองกับผู้ถือหุ้นเป็นสำคัญ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น ลดขั้นตอนที่เป็นภาระให้แก่ผู้ถือหุ้นและช่วยให้การชำระอากรแสตมป์มีระบบและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยอาจต้องแก้ไขกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกัน”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๒๘๗ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มี และงดออกเสียง ๓ เสียง

ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

<p>พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p> <p>พระราชบัญญัติ บริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p>..... ....</p> <p>พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p> <p>ร่าง พระราชบัญญัติ บริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p>..... ....</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ บริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p>..... ....</p> <p>..... ....</p>

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕
(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕
(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕
(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕
(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

<p>พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชน จำกัด จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ตั้งต่อไปนี้</p>	<p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบริษัท มหาชนจำกัด .... มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ บริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....” มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>

<p>พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๖ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้บุคคลใด มีหน้าที่หรือจะบอกกล่าว เตือน แจ้งความ หรือโฆษณาข้อความใด ๆ เกี่ยวกับ บริษัทใด ให้บุคคลอื่นหรือประชาชนทราบโดยทางหนังสือพิมพ์ ให้บุคคลนั้น โฆษณาข้อความนั้น ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่จัดพิมพ์จำหน่าย ณ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทนั้นก็มีกำหนดเวลาติดต่อกัน ไม่น้อยกว่าสามวัน</p> <p>ในกรณีที่ไม่มีหนังสือพิมพ์ที่มีลักษณะดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้บุคคลนั้นโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่จัดพิมพ์จำหน่าย ในกรุงเทพมหานครแทน</p>	<p>มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <p>“การดำเนินการตามวรรคหนึ่งอาจใช้วิธีการโฆษณาทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์แทนก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด”</p>

<p>พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
	<p>มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <p>“มาตรา ๗/๑ ในกรณีของบริษัทหรือคณะกรรมการมีหน้าที่ต้องส่งหนังสือหรือเอกสารตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่กรรมการ ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่ของบริษัท หากบุคคลดังกล่าวได้แจ้งความประสงค์หรือยินยอมให้ส่งหนังสือหรือเอกสารโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ บริษัทหรือคณะกรรมการอาจส่งหนังสือหรือเอกสารนั้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด”</p>

<p>พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๗๙ คณะกรรมการต้องประชุมอย่างน้อยสามเดือนต่อครั้ง ณ ที่้องที่อื่นเป็นต้นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทหรือจังหวัดใดก็ได้ เว้นแต่ข้อบังคับของบริษัทจะกำหนดให้มีการประชุม ณ ที่้องที่อื่น</p>	<p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน</p> <p>“มาตรา ๗๙ คณะกรรมการต้องประชุมอย่างน้อยหนึ่งครั้งทุกสามเดือน ณ ที่้องที่อื่นเป็นต้นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทหรือจังหวัดใดก็ได้ เว้นแต่ข้อบังคับของบริษัทจะกำหนดให้มีการประชุม ณ ที่้องที่อื่นในราชอาณาจักร</p> <p>กรณีไม่มีข้อบังคับกำหนดห้ามไว้เป็นการเฉพาะ การประชุมคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งอาจดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทเป็นสถานที่จัดการประชุม”</p>

<p>พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๘๑ ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ ถ้ากรรมการตั้งแต่สองคนขึ้นไปร้องขอให้เรียกประชุม คณะกรรมการให้ประธานกรรมการกำหนดวันประชุมภายในสิบสี่วัน นับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ</p>	<p>มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติ บริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๘๑ ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ เมื่อมีเหตุอันสมควรหรือเพื่อรักษาสีทธิหรือประโยชน์ ของบริษัท กรรมการตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันร้องขอให้ประธานกรรมการ เรียกประชุมคณะกรรมการได้ โดยต้องระบุเรื่องและเหตุผลที่จะเสนอให้ ที่ประชุมพิจารณาไปด้วย ในกรณีเช่นนี้ให้ประธานกรรมการเรียกและกำหนด วันประชุมภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่ดำเนินการตามวรรคสอง กรรมการซึ่งร้องขออาจร่วมกันเรียกและกำหนดวันประชุมคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาเรื่องร้องขอได้ภายในสิบสี่วันนับแต่วันครบกำหนดระยะเวลา ตามวรรคสอง”</p>

<p>พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๘๒ ในการเรียกประชุมคณะกรรมการ ให้ประธานกรรมการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายส่งหนังสือนัดประชุมไปยังกรรมการไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันประชุม เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเพื่อรักษาสิทธิหรือประโยชน์ของบริษัท จะแจ้งการนัดประชุมโดยวิธีอื่นและกำหนดวันประชุมให้เร็วกว่านี้ได้</p>	<p>มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <p>“มาตรา ๘๑/๑ ในกรณีที่ไม่มีการเรียกประชุมคณะกรรมการไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้รองประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการในกรณีที่ไม่มีการประชุมกรรมการไม่ว่าด้วยเหตุใด กรรมการตั้งแต่สองคนขึ้นไปอาจรวมกันเรียกประชุมคณะกรรมการได้”</p> <p>มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๘๒ ในการเรียกประชุมคณะกรรมการ ให้ส่งหนังสือนัดประชุมไปยังกรรมการไม่น้อยกว่าสามวันก่อนประชุม เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนเพื่อรักษาสิทธิหรือประโยชน์ของบริษัทจะแจ้งการนัดประชุมโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใดและกำหนดวันประชุมให้เร็วกว่านี้ได้”</p>

<p>พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๙๘ คณะกรรมการต้องจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมสามัญประจำปีภายในสี่เดือนนับแต่วันสิ้นสุดของรอบปีบัญชีของบริษัท</p> <p>การประชุมผู้ถือหุ้นคราวอื่นนอกจากวรรคหนึ่ง ให้เรียกว่าการประชุมวิสามัญ</p>	<p>มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <p>“กรณีไม่มีข้อบังคับกำหนดห้ามไว้เป็นการเฉพาะ การประชุมผู้ถือหุ้นอาจดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้”</p>

<p>พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๑๐๑ ในการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นนั้น ให้คณะกรรมการจัดทำเป็นหนังสือนัดประชุม ระบุสถานที่ วัน เวลา ระเบียบวาระการประชุม และเรื่องที่จะเสนอต่อที่ประชุมพร้อมด้วยรายละเอียดตามสมควร โดยระบุให้ชัดเจนว่าเป็นเรื่องที่จะเสนอเพื่อทราบ เพื่ออนุมัติ หรือเพื่อพิจารณาแล้วแต่กรณี รวมทั้งความเห็นของคณะกรรมการในเรื่องดังกล่าวและจัดส่งให้ผู้ถือหุ้นและนายทะเบียนทราบไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันประชุม ทั้งนี้ ให้โฆษณาคำบอกกล่าวนัดประชุมในหนังสือพิมพ์ไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุมด้วย</p> <p>สถานที่ที่จะใช้เป็นที่ประชุมตามวรรคหนึ่ง ต้องอยู่ในท้องที่อันเป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทหรือจังหวัดใกล้เคียง เว้นแต่ข้อบังคับจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น</p>	<p>มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <p>“ในกรณีที่ได้จัดให้มีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามมาตรา ๙๘ วรรคสาม ให้ถือว่าที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทเป็นสถานที่จัดการประชุม”</p>

<p>พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <p>“มาตรา ๑๐๑/๑ ในกรณีที่มีผู้ถือหุ้นเรียกประชุมเอง ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสอง ผู้ถือหุ้นที่เรียกประชุมอาจจัดส่งหนังสือนัดประชุมไปยังผู้ถือหุ้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ หากผู้ถือหุ้นนั้น ได้แจ้งความประสงค์หรือให้ความยินยอมไว้แก่บริษัทหรือคณะกรรมการ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗/๑ แล้ว”</p>	

<p>พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๑๐๒ ผู้ถือหุ้นมีสิทธิเข้าประชุมและออกเสียงลงคะแนนในการประชุมผู้ถือหุ้นแต่จะมอบฉันทะให้บุคคลอื่นเข้าประชุมและออกเสียงลงคะแนนแทนก็ได้ ในการนี้ให้นำมาตรา ๓๓ วรรคสอง วรรคสี่ และวรรคห้า และมาตรา ๓๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลมโดยในกรณีการมอบฉันทะให้ยื่นหนังสือมอบฉันทะต่อประธานกรรมการหรือผู้ที่ประธานกรรมการกำหนด</p> <p>การออกเสียงลงคะแนนในวรรคหนึ่งในส่วนที่ถือว่าหุ้นหนึ่งมีเสียงหนึ่งนั้นมิให้ใช้บังคับกับกรณีที่บริษัทได้ออกหุ้นบริมสิทธิและกำหนดให้สิทธิออกเสียงลงคะแนนน้อยกว่าหุ้นสามัญ</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ อานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี</p>	<p>มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔</p> <p>“การมอบฉันทะตามวรรคหนึ่ง อาจดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แทนได้โดยต้องใช้วิธีการที่มีความปลอดภัยและเชื่อถือได้ว่าการมอบฉันทะนั้นได้ดำเนินการโดยผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด”</p> <p>..... .....</p>

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ...

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้ดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง^๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... รวมทั้งได้วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมถึงเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชนและนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน^๒ โดยสามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

๑. กระบวนการและขั้นตอนในการรับฟังความคิดเห็น

เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยสามารถศึกษารายละเอียดได้ที่เว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า^๓

- จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... จากผู้เกี่ยวข้องจำนวน ๓ ครั้ง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ครั้งที่ ๑ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้จัดรับฟังความคิดเห็นประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติมให้ทันสมัย ๖ ประเด็น) โดยรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สมาคมบริษัทจดทะเบียน และสมาคมผู้ส่งเสริมการลงทุนไทย ในลักษณะของการเชิญหน่วยงานดังกล่าว ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำร่างพระราชบัญญัติ และต่อมาได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป ผ่านทางเว็บไซต์ www.dbd.go.th โทรสารหมายเลข ๐ ๒๕๔๗ ๔๔๗๒ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dbd.legal@gmail.com ตั้งแต่วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๑ มีผู้เข้าชม จำนวน ๙๗๐ คน และมีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจำนวน ๓ คน ซึ่งทั้งหมดเห็นด้วยกับหลักการและเหตุผลในการแก้ไขกฎหมาย

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสอง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๗๗ ๑.๑๑”

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

^๒ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...., สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๔, <http://edoc.parliament.go.th/getfile.aspx?id=745102&file=%E0%B8%9A%E0%B8%A3%E0%B8%B4%E0%B8%A9%E0%B8%B1%E0%B8%97%E0%B8%A1%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%8A%E0%B8%99.pdf&download=1>.

^๓ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๔, https://www.dbd.go.th/more_news.php?cid=77

ครั้งที่ ๒ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้จัดรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ให้กระทรวงพาณิชย์นำร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (มาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการ การควบบริษัท การแปรสภาพบริษัท) ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วไปพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติมให้ทันสมัย ๖ ประเด็น) ที่อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง โดยได้รับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์ www.dbd.go.th โทรสารหมายเลข ๐ ๒๕๔๗ ๔๔๗๒ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dbd.legal@gmail.com ระหว่างวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีผู้เข้าชมจำนวน ๓๑๖ คน และมีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจำนวน ๔ คน

ครั้งที่ ๓ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้จัดรับฟังความคิดเห็นประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔ ที่มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแยกร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติมให้ทันสมัย ๖ ประเด็น) ที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ตรวจพิจารณาเสร็จแล้วออกจากร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (มาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการ การควบบริษัท การแปรสภาพบริษัท) และนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... โดยรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๔ ผ่าน ๓ ช่องทาง ดังนี้

(๑) รับฟังความคิดเห็นโดยการส่งหนังสือสอบถามความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมจำนวน ๑๕ หน่วยงาน คือ กระทรวงพาณิชย์ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน (กกร.) หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาธุรกิจตลาดทุนไทย สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย สมาคมบริษัทจัดการลงทุน สมาคมนักวิเคราะห์การลงทุน สมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย และสมาคมบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ โดยมีหน่วยงานที่ส่งหนังสือแสดงความคิดเห็นจำนวน ๓ หน่วยงาน คือ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

(๒) การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (www.krisdika.go.th) โดยมีผู้เข้าชมจำนวน ๑๘๘ คน และมีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน ๑ คน

(๓) การรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย Alpha version (www.lawtest.go.th) โดยมีผู้เข้าชมจำนวน ๔๖ คน มีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน ๓๐ คน เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติจำนวน ๒๖ คน และไม่เห็นด้วยจำนวน ๔ คน

๒. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

(๑) ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

ผลกระทบทางบวก

การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดในครั้งนี้เป็น การอำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้น นักลงทุน และประชาชนทั่วไป ให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่สำคัญจากบริษัทมหาชนจำกัดทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์และได้รับการติดต่อสื่อสารโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งสอดคล้องกับแนวปฏิบัติทางธุรกิจและพฤติกรรมกรรับรู้ข่าวสารของผู้ถือหุ้น นักลงทุน และประชาชนทั่วไปในปัจจุบัน ส่งผลให้บริษัทมหาชนจำกัดมีต้นทุนในการประกอบการลดลง และสามารถจัดการประชุมกรรมการและการประชุมผู้ถือหุ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปราศจากข้อขัดข้องทางกฎหมาย ส่งผลให้บริษัทมหาชนจำกัดมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารมากขึ้น และส่งเสริมการรักษาสิทธิประโยชน์ของผู้เกี่ยวข้อง อันเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน และส่งเสริมให้ธุรกิจไทยสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติได้อย่างเข้มแข็ง

นอกจากนี้ การกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถเลือกประกาศโฆษณาข้อความทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จัดส่งเอกสารด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ จัดการประชุมคณะกรรมการ และผู้ถือหุ้น โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และรับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้นได้โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีประสิทธิภาพและความปลอดภัย จะส่งเสริมให้เกิดการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากบริษัทมหาชนจำกัดมีแรงผลักดันในการที่จะลดต้นทุนการดำเนินการให้ต่ำที่สุดเพื่อสร้างกำไรให้ผู้ถือหุ้นให้มากที่สุดและเพื่อสร้างความเติบโตขององค์กรอย่างยั่งยืน

(๒) ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

ผลกระทบทางบวก

การกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถจัดส่งเอกสารโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้จะช่วยลดปริมาณกระดาษที่ใช้ในการประกอบกิจการของบริษัทมหาชนจำกัดอย่างมีนัยสำคัญ

๓. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีการเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายผ่านเว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (<https://www.dbd.go.th/>)^๔ และเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (www.krisdika.go.th)^๕

๔. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... แล้ว

๕. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....^๖ เห็นว่าได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง แล้ว

^๔ อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๓.

^๕ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕, https://law.go.th/listeningDetail?survey_id=Mjg1REdBOXBV19GUk90VEVORA==.

^๖ อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๒.

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของ
ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....^๑

ปัจจุบันพฤติกรรมการสื่อสารของผู้คนเปลี่ยนแปลงไป การส่งเอกสารทางไปรษณีย์ หรือการประกาศลงในหนังสือพิมพ์ถือเป็นเรื่องที่ล้าสมัย สิ้นเปลือง ค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น รวมถึงไม่สอดคล้องกับการทำธุรกิจของบริษัทมหาชนจำกัดที่การบริหารงานเน้นความมีประสิทธิภาพ คล่องตัว ลดต้นทุนในส่วนที่ไม่จำเป็น และก้าวทันต่อโลกในยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันทางธุรกิจ การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยร่างพระราชบัญญัตินี้จึงเป็นการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนประเทศไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗^๒ วรรคหนึ่ง ที่ได้บัญญัติให้ “รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้า เพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน” ประกอบกับพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ไม่รองรับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการทางเทคโนโลยี จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าวให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับกาลปัจจุบัน โดยกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถใช้วิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ในการประชุมคณะกรรมการและการประชุมผู้ถือหุ้น การจัดส่งหนังสือหรือเอกสาร ตลอดจนการมอบฉันทะในการประชุมผู้ถือหุ้น อันจะเป็นการลดภาระและอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจการของบริษัทมหาชนจำกัดและประชาชน นอกจากนี้ ยังสามารถช่วยบรรเทาและเยียวยาความเดือดร้อนของภาคธุรกิจในช่วงวิกฤติการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ เพื่อเป็นการลดภาระค่าใช้จ่าย และอำนวยความสะดวกในการประชุมผู้ถือหุ้นที่ไม่จำเป็นต้องนัดผู้ถือหุ้นจำนวนมากเพื่อให้เดินทางมาเข้าร่วมการประชุมเหมือนในอดีต ถือเป็นการเว้นระยะห่างทางสังคมที่สามารถช่วยลดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ ไปในตัว

ดังนั้น เมื่อมีการตราพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายแล้ว บริษัทมหาชนจำกัดจะได้รับความสะดวกในการดำเนินการมากขึ้น และสามารถลดต้นทุนในการดำเนินการ โดยมีทางเลือกในการโฆษณาข้อความเกี่ยวกับบริษัททางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพิ่มขึ้นจากการโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ และมีทางเลือกในการส่งหนังสือหรือเอกสารให้แก่กรรมการ ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่ของบริษัท โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แทนการส่งทางไปรษณีย์ลงทะเลเบียน รวมถึงการประชุมผู้ถือหุ้นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ และได้รับประโยชน์จากกลไกที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียกประชุมคณะกรรมการในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการ หรือประธานกรรมการไม่เรียกประชุม หรือไม่อาจเรียกประชุมได้ ในส่วนของประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะผู้ถือหุ้นในบริษัทมหาชนจำกัด จะได้รับข้อมูลข่าวสารจากบริษัทมหาชนจำกัดในช่องทางที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการรับรู้ข่าวสารในปัจจุบัน และได้รับความสะดวกในการมอบฉันทะให้บุคคลอื่นเข้าประชุมผู้ถือหุ้นแทนโดยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย ส่งผลให้ผู้ถือหุ้นและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถรักษาผลประโยชน์ของตนและใช้สิทธิต่าง ๆ ที่กฎหมายรองรับได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

^๑ เรียบเรียงโดย นางสาวพันธุ์ทิพา หอมทิพย์, วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
^๒ บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕, <http://edocparliament.go.th/getfile.aspx?id=745102&file=%E0%B8%9A%E0%B8%A3%E0%B8%B4%E0%B8%A9%E0%B8%B1%E0%B8%97%E0%B8%A1%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%8A%E0%B8%99.pdf&download=1>.

ความหมายของบริษัทมหาชนจำกัด

บริษัทมหาชนจำกัด^๑ เป็นนิติบุคคลเช่นเดียวกับบริษัท หากแต่ไม่ได้เป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่เป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

ความหมายและลักษณะของบริษัทมหาชนจำกัด

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๕ ได้บัญญัติไว้ว่า “บริษัทมหาชนจำกัด คือ บริษัทประเภทซึ่งตั้งขึ้นด้วยความประสงค์ที่จะเสนอขายหุ้นต่อประชาชน โดยที่ผู้ถือหุ้นมีความรับผิดชอบจำกัดไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ต้องชำระและบริษัทดังกล่าวได้ระบุมูลค่าความประสงค์เช่นนั้นไว้ในหนังสือบริคณห์สนธิ” ลักษณะของบริษัทมหาชนจำกัดจึงมีดังนี้

๑. เป็นกิจการที่มีความประสงค์จะเสนอขายหุ้นต่อประชาชน
๒. ผู้ถือหุ้นมีความรับผิดชอบจำกัดไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ต้องชำระ
๓. ความประสงค์ในการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนต้องระบุไว้ในหนังสือบริคณห์สนธิที่ขอจดทะเบียน

การจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัด

การจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัด มีกระบวนการคล้ายคลึงกับการตั้งบริษัท เช่น มีผู้ก่อตั้ง การจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิ เป็นต้น แต่ด้วยบริษัทมหาชนจำกัดเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับประชาชนโดยทั่วไป กฎหมายจึงได้กำหนดหลักเกณฑ์บางเรื่องไว้เป็นพิเศษ ดังนี้

๑. ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัท เป็นบุคคลตั้งแต่ ๑๕ คนขึ้นไป และต้องเป็นบุคคลธรรมดาเท่านั้นเป็นคณะผู้จัดตั้งบริษัทโดยจัดทำหนังสือบริคณห์สนธิและนำไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียน ซึ่งผู้เริ่มตั้งบริษัทจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (๑) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ
- (๒) มีผู้เริ่มจัดตั้งที่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรเป็นจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้เริ่มจัดตั้งทั้งหมด
- (๓) ต้องจองหุ้นและหุ้นที่จองทั้งหมดนั้นต้องเป็นหุ้นที่ชำระค่าหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ของทุนจดทะเบียนและการชำระค่าหุ้นต้องชำระเป็นเงินเท่านั้น
- (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือเป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) ไม่เคยรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้กระทำโดยทุจริต

๒. หนังสือบริคณห์สนธิต้องมีรายการดังกล่าวดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อบริษัทซึ่งต้องมีคำว่า “บริษัท” นำหน้าและ “จำกัด (มหาชน)” ต่อท้ายหรือจะใช้อักษรย่อว่า “บมจ.” เช่น บริษัท แสงทองกระดาศไทย จำกัด (มหาชน) หรือ บมจ.แสงทองกระดาศไทย
- (๒) ความประสงค์ของบริษัทที่จะเสนอขายหุ้นต่อประชาชน

^๑ เมธวาทา เครือคำขาว, “บริษัทมหาชนจำกัด,” Business Law กฎหมายธุรกิจ, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๔, <https://sites.google.com/site/krubobusinesslaw/bth-thi-13/brisath-mhachn-cakad>.

- (๓) วัตถุประสงค์ของบริษัทซึ่งต้องระบุประเภทของธุรกิจโดยชัดเจน
- (๔) ทุนจดทะเบียน
- (๕) ที่ตั้งสำนักงานใหญ่
- (๖) ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เริ่มจัดตั้งบริษัท และจำนวนหุ้นที่แต่ละคนจองไว้

๓. การเสนอขายหุ้นออกใหม่ ต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) โดยจะแจ้งผลต่อผู้ขออนุญาต หลังจากนั้นผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทจะต้องยื่นแบบแสดงข้อมูลเสนอขายหุ้น และร่างหนังสือชี้ชวนการเสนอขายหุ้นนั้นต่อคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หลังจากเอกสารนั้นมีผลบังคับใช้ จึงนำหุ้นเสนอขายต่อประชาชนได้

๔. ประชุมจัดตั้งบริษัท เมื่อผู้จองซื้อหุ้นครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ในหนังสือบริคณห์สนธิ หรือเอกสารการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนหุ้นทั้งหมด ซึ่งต้องดำเนินการภายใน ๒ เดือนนับแต่วันที่มีการจองหุ้นครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ แต่ต้องไม่เกิน ๖ เดือนนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิ โดยการประชุมจัดตั้งบริษัท ได้แก่ การพิจารณาข้อบังคับของบริษัท และเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารบริษัท หลังจากนั้นคณะผู้เริ่มจัดตั้งจะมอบกิจการให้แก่คณะกรรมการบริหารบริษัทดำเนินการต่อไป

๕. แจ้งให้ผู้จองหุ้นชำระค่าหุ้นเต็มจำนวน โดยคณะกรรมการบริหารบริษัทมีหนังสือแจ้งให้ผู้จองหุ้นชำระค่าหุ้นเต็มจำนวนภายในเวลาที่กำหนดและจะต้องไม่น้อยกว่า ๑๔ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง

๖. ขอดจดทะเบียนบริษัท โดยคณะกรรมการบริษัทต้องดำเนินการขอดจดทะเบียนบริษัทจำกัดภายใน ๓ เดือนนับแต่วันประชุมจัดตั้งบริษัท และบริษัทจะเป็นนิติบุคคลตั้งแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน

หุ้นและผู้ถือหุ้น

หุ้นของบริษัทแต่ละหุ้นต้องมีมูลค่าเท่ากันและมีมูลค่าหุ้นละไม่ต่ำกว่า ๕ บาท และแม้ว่าบริษัทจะจดทะเบียนระบุนราคาหุ้น (ราคาพาร์) บริษัทจะเสนอขายหุ้นสูงกว่าราคาหุ้นที่จดทะเบียนก็ได้ มูลค่าหุ้นที่ขายเกินราคาพาร์เรียกว่าพรีเมียม บริษัทต้องนำพรีเมียมนี้ตั้งเป็นทุนสำรองแยกไว้ ในขณะเดียวกันหากบริษัทซึ่งดำเนินการมาไม่น้อยกว่า ๑ ปี แล้วผลประกอบการขาดทุน บริษัทอาจจะเสนอขายหุ้นต่ำกว่ามูลค่าหุ้นที่จดทะเบียนไว้ก็ได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น

การดำเนินงานของบริษัทมหาชนจำกัด

๑. บริษัทมหาชนจำกัดมีการดำเนินการโดยคณะกรรมการอย่างน้อย ๕ คน และกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งต้องมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร และกรรมการทุกคนต้องเป็นบุคคลธรรมดาที่บรรลุนิติภาวะ มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม เช่น ไม่เป็นบุคคลไร้ความสามารถ เสมือนไร้ความสามารถ หรือล้มละลาย ตลอดจนไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้กระทำโดยทุจริต

คณะกรรมการมีหน้าที่จัดการบริษัทให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ข้อบังคับ และมติของผู้ถือหุ้น โดยต้องมีการประชุมร่วมกันอย่างน้อย ๓ เดือนต่อครั้ง

๒. คณะกรรมการต้องจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้น เป็นการประชุมสามัญประจำปีภายใน ๔ เดือน นับแต่วันสิ้นสุดรอบปีบัญชีของบริษัท การประชุมนอกเหนือจากนี้เรียกว่าการประชุมวิสามัญ

การเลิกบริษัทมหาชนจำกัด

การเลิกบริษัทมหาชนจำกัดมีอยู่ ๓ ประการ คือ เมื่อมีเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้ดำเนินการเลิกบริษัท

๑. เมื่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติให้เลิกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๔ ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

๒. เมื่อบริษัทล้มละลาย

๓. เมื่อศาลมีคำสั่งให้เลิกบริษัทตามที่อยู่ผู้ถือหุ้นซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๑๐ ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมดร้องขอให้ศาลสั่งเลิกบริษัท ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทฝ่าฝืนการปฏิบัติตามบทบัญญัติเกี่ยวกับการประชุมจัดตั้งบริษัท หรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติเกี่ยวกับการชำระเงินค่าหุ้น การโอนกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินหรือทำเอกสารหลักฐานการใช้สิทธิต่าง ๆ ให้แก่บริษัทเพื่อการชำระค่าหุ้น การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น หรือการจดทะเบียนบริษัท หรือกรณีที่จำนวนผู้ถือหุ้นลดน้อยลงจนเหลือไม่ถึง ๑๕ คน หรือเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ากิจการของบริษัทหากทำไปจะมีแต่ขาดทุนและไม่มีหวังจะกลับฟื้นตัวได้อีก

ในการเลิกบริษัทต้องแต่งตั้งและกำหนดค่าตอบแทนผู้ชำระบัญชีและผู้สอบบัญชีในคราวเดียวกัน โดยให้คณะกรรมการส่งมอบทรัพย์สิน บัญชี และเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ทั้งหมดของบริษัทให้แก่ผู้ชำระบัญชี ภายใน ๗ วันนับแต่วันเลิกบริษัท และการเลิกบริษัทให้มีผลนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนเลิกบริษัท แต่ถ้าการชำระบัญชีของบริษัทยังไม่เสร็จ ให้ถือว่าบริษัทยังคงดำรงอยู่เท่าเวลาที่เป็นเพื่อการชำระบัญชีของบริษัท

.....

มาตรฐานการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓*

เทคโนโลยีปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้ามีผลทำให้หน่วยงานราชการ หน่วยงานภาคเอกชน บริษัท ประชาชน สามารถประชุมเพื่อปรึกษาหารือ พุดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันได้โดยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แม้ว่าจะอยู่สถานที่ต่างกัน ทำให้เกิดความสะดวกรวดสบาย ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เข้าร่วมประชุม อย่างไรก็ตาม การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ยังไม่มีกฎหมายรับรอง ซึ่งอาจเกิดปัญหาว่าการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ขาดความชอบด้วยกฎหมาย จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เห็นสมควรให้มีกฎหมายกลาง เพื่อกำหนดให้การประชุมบางอย่างที่กฎหมายต่าง ๆ บัญญัติให้ต้องประชุม สามารถกระทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้จึงได้มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗

จนมาถึง พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้เกิดสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในหลายประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย มีผู้ติดเชื้อต้องเข้ารับการรักษาพยาบาลและผู้ติดเชื้อบางส่วนเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก องค์การอนามัยโลก จึงได้ประกาศให้เป็นภาวะการแพร่ระบาดใหญ่ทั่วโลก และขณะนี้ยังไม่มีแนวทางการรักษาที่ชัดเจน ทำให้รัฐบาลต้องใช้มาตรการที่เข้มข้นเพื่อควบคุมการระบาดของโรคตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเว้นระยะห่างทางสังคม ทำให้การปฏิบัติงานของภาครัฐ และการประกอบกิจกรรมในทางเศรษฐกิจของเอกชนเกือบทุกภาคส่วน ที่จะต้องมีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือกัน เป็นปกติ ต้องดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ แม้จะมีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ อันเป็นกฎหมายกลางว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไว้แล้ว แต่ในเนื้อหาของประกาศดังกล่าว ผู้เข้าร่วมประชุมอย่างน้อยหนึ่งในสามขององค์ประชุมยังคงต้องอยู่ในสถานที่เดียวกัน ซึ่งมีความเสี่ยงสูงที่จะติดโรค อันไม่สอดคล้องกับการเว้นระยะห่างทางสังคม นอกจากนี้หลักเกณฑ์เดิมยังได้กำหนดให้ผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมดต้องอยู่ในราชอาณาจักร ซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาพการทำงานทั้งในภาครัฐและเอกชน รวมทั้งเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอันส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดิน ตลอดจนการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภาคเอกชนอย่างรุนแรง ทำให้เอกชนต้องปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว และฉับพลันเพื่อตอบสนองต่อสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลงอย่างทันทีทันใด คณะรัฐมนตรีเห็นว่าสถานการณ์ดังกล่าว มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างรุนแรง เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจ จึงตราพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ขึ้น เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๓

* ญัตติกษัตริย์ พิมเสน, “มาตรฐานการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓,” สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๕, https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=72962&filename=The_House_of_Representatives.

สาระสำคัญของพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓

๑. ชื่อพระราชกำหนด

พระราชกำหนดนี้เรียกว่า “พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓”
(มาตรา ๑)

๒. วันที่มีผลใช้บังคับ

พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (มาตรา ๒)

๓. ยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ให้ยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ (มาตรา ๓)

๔. คำนิยาม

“การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า การประชุมที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องมีการประชุมที่ได้กระทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้ร่วมประชุมมิได้อยู่ในสถานที่เดียวกันและสามารถประชุมปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นระหว่างกันได้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

“ผู้ร่วมประชุม” หมายความว่า ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะบุคคลอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งต้องชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะบุคคลนั้นด้วย (มาตรา ๔)

๕. การจำกัดอำนาจใช้บังคับ

กำหนดมิให้ใช้บังคับพระราชกำหนดนี้แก่

- (๑) การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา
- (๒) การประชุมเพื่อจัดทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล
- (๓) การประชุมเพื่อดำเนินการตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ
- (๔) การประชุมอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๕)

๖. วิธีการจัดประชุมและเรื่องที่ยกเว้นการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

กำหนดให้การประชุมตามที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องมีการประชุม นอกจากจะดำเนินการตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายแต่ละฉบับแล้ว ผู้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมจะกำหนดให้จัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ และให้มีผลเช่นเดียวกับการประชุมตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

กำหนดห้ามมิให้ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในเรื่องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๖)

๗. มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

กำหนดให้การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๗)

๘. วิธีส่งและวิธีการจัดเก็บหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุม

กำหนดให้การส่งหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุม จะส่งโดยจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ในการนี้ ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมต้องจัดเก็บสำเนาหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุมไว้เป็นหลักฐาน โดยจะจัดเก็บในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ (มาตรา ๘)

๙. หน้าที่ของผู้จัดการประชุม

กำหนดให้การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมต้อง

(๑) จัดให้ผู้ร่วมประชุมแสดงตนเพื่อร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก่อนร่วมการประชุม

(๒) จัดให้ผู้ร่วมประชุมสามารถลงคะแนนได้ ทั้งการลงคะแนนโดยเปิดเผยและการลงคะแนนลับ

(๓) จัดทำรายงานการประชุมเป็นหนังสือ

(๔) จัดให้มีการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพ แล้วแต่กรณี ของผู้ร่วมประชุมทุกคน ตลอดระยะเวลาที่มีการประชุมในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เว้นแต่เป็นการประชุมลับ

(๕) จัดเก็บข้อมูลจราจรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ร่วมประชุมทุกคนไว้เป็นหลักฐาน

ข้อมูลตาม (๔) และ (๕) ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการประชุม (มาตรา ๙)

๑๐. การจ่ายเบี้ยประชุมหรือจ่ายค่าตอบแทนให้ผู้เข้าร่วมประชุม

กำหนดให้การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หากมีกรณีที่ต้องจ่ายเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทน ไม่ว่าจะเรียกอย่างไรให้ผู้ร่วมประชุม ให้จ่ายเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนนั้นให้แก่ผู้ร่วมประชุม ซึ่งได้แสดงตนเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย (มาตรา ๑๐)

๑๑. ผลการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

กำหนดให้การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชกำหนดนี้เป็นการประชุมโดยชอบด้วยกฎหมาย และห้ามมิให้ปฏิเสธการรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชกำหนดนี้เป็นพยานหลักฐาน ในกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายทั้งในคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีอื่นใด เพียงเพราะเหตุว่าเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (มาตรา ๑๑)

๑๒. การใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชกำหนดนี้

กำหนดให้มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่ออกตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชกำหนดนี้จนกว่าจะมีมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ออกตามพระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๒)

๑๓. ให้การประชุมที่ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก่อนหน้านี้อชอบด้วยกฎหมาย

การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ได้ดำเนินการไปแล้วตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ ให้ถือว่าเป็นการประชุมที่ชอบด้วยพระราชกำหนดนี้ (มาตรา ๑๓)

๑๔. ผู้รักษาการตามพระราชกำหนดนี้

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรักษาการตามพระราชกำหนดนี้ (มาตรา ๑๔)

สาระสำคัญของมาตรฐานการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓

ด้วยพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาตรา ๗ ได้กำหนดให้การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนด ดังนั้น จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ แห่งพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จึงออกประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓

ทั้งนี้ สำหรับมาตรฐานการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์สามารถสรุปรายละเอียดขั้นตอนการประชุมได้ ดังนี้

๑. ขั้นตอนก่อนประชุม

๑.๑ ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมแจ้งผู้ร่วมประชุมทราบล่วงหน้าว่าการประชุมครั้งนั้นจะดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการที่ใช้ในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ประกาศฯ ข้อ ๔)

๑.๒ ส่งหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุม จะส่งโดยจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ โดยผู้มีหน้าที่จัดการประชุมต้องจัดเก็บสำเนาหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุมไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งจะจัดเก็บในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ (พ.ร.ก. มาตรา ๘)

๑.๓ จัดเตรียมระบบรองรับการประชุมที่สามารถสื่อสารได้ด้วยเสียงและภาพบนช่องสัญญาณที่เพียงพอ (ประกาศฯ ข้อ ๕ (๒))

๑.๔ ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมจัดเตรียมและกำหนดวิธีการสำรองเพื่อใช้ในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในกรณีมีเหตุขัดข้องในระหว่างการประชุม เช่น การประชุมผ่านโทรศัพท์ เป็นต้น (ประกาศฯ ข้อ ๙ วรรคสอง)

๑.๕ ผู้มีหน้าที่จัดการประชุม จัดเตรียมช่องทางแจ้งเหตุขัดข้อง เพื่อรองรับการแก้ไขเหตุขัดข้องแก่ผู้ร่วมประชุมในระหว่างการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ประกาศฯ ข้อ ๑๖)

๑.๖ จัดเตรียมวิธีการลงคะแนน ดังนี้

- หากเป็นการลงคะแนนโดยทั่วไป อาจเลือกใช้วิธีใดก็ได้ที่สามารถระบุตัวผู้ร่วมประชุมที่มีสิทธิลงคะแนน และสามารถทราบเจตนาในการลงคะแนนของบุคคลดังกล่าวได้ เช่น การให้ผู้ลงคะแนนแต่ละคนแสดงเจตนาด้วยเสียง สัญลักษณ์ หรือข้อความอิเล็กทรอนิกส์

- หากเป็นการลงคะแนนลับ ให้ใช้วิธีการที่สามารถทราบจำนวนของผู้ลงคะแนนและผลรวมของการลงคะแนน โดยไม่สามารถระบุตัวของผู้ลงคะแนนได้เป็นการทั่วไป เช่น การใช้ระบบการสำรวจความเห็นทางออนไลน์ (ประกาศฯ ข้อ ๑๓)

๒. ขั้นตอนระหว่างประชุม

๒.๑ ให้ผู้ร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แสดงตนก่อนการประชุมตามวิธีการที่ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมกำหนด โดยอาจใช้เทคโนโลยีช่วยในการพิสูจน์และยืนยันตัวตนของผู้ร่วมประชุม เช่น การยืนยันตัวตนด้วยชื่อผู้ใช้งาน (Username) และรหัสผ่าน (Password) หรือการใช้รหัสผ่านแบบครั้งเดียว (One Time Password) หรืออาจให้ผู้เข้าร่วมประชุมอื่นรับรองการแสดงตัวตนก่อนหรือระหว่างการประชุม ทั้งนี้ การแสดงตนดังกล่าวข้างต้น ให้ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมพิจารณาเลือกใช้วิธีการที่มีความมั่นคง และรัดกุมตามความเหมาะสมกับการประชุม โดยคำนึงถึงเหตุการณ์อื่นใดที่เกี่ยวข้อง เช่น จำนวนของผู้ร่วมประชุม ประเภทของระเบียบวาระ กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการประชุมตามที่กำหนดในกฎหมาย (ประกาศฯ ข้อ ๘)

๒.๒ ให้ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมจัดเก็บข้อมูล หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ ข้อมูลบันทึกเสียง หรือทั้งเสียงและภาพของผู้ร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยอาจบันทึกด้วยระบบการประชุมนั่นเองหรือด้วยวิธีการอื่นใด เว้นแต่เป็นการประชุมลับ (ประกาศฯ ข้อ ๑๔ (ก))

๓. ขั้นตอนหลังประชุม

๓.๑ ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมต้องจัดทำรายงานการประชุมเป็นหนังสือ (พ.ร.ก. มาตรา ๙ (ก))

๓.๒ ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมต้องจัดเก็บข้อมูลหรือหลักฐาน ดังนี้

- วิธีการแสดงตนของผู้ร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พร้อมสรุปจำนวนและรายชื่อผู้ร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการแสดงตน โดยให้บันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้ในรายงานการประชุม (ประกาศฯ ข้อ ๑๔ (๑))

- วิธีการลงคะแนนของผู้ร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พร้อมผลการลงคะแนนของผู้ร่วมประชุม โดยให้บันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้ในรายงานการประชุม (ประกาศฯ ข้อ ๑๔ (๒))

- เหตุขัดข้องที่เกิดขึ้นในระหว่างการประชุมซึ่งผู้มีหน้าที่จัดการประชุมทราบเองหรือได้รับแจ้งจากผู้ร่วมประชุม (ประกาศฯ ข้อ ๑๔ (๔))

- ข้อมูลจราจรทางอิเล็กทรอนิกส์* อย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลที่สามารถระบุตัวบุคคลหรือชื่อผู้ใช้งาน (Username) วันและเวลาของการเข้าร่วมประชุมและเลิกประชุมที่อิงกับเวลามาตรฐาน (ประกาศฯ ข้อ ๑๔ (๕))

๓.๓ ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมต้องจัดเก็บข้อมูลหรือหลักฐานด้วยวิธีการที่มั่นคงปลอดภัยและเชื่อถือได้ ดังนี้

- ใช้วิธีการที่เชื่อถือได้ในการรักษาความถูกต้องของข้อมูลขึ้น ตั้งแต่การสร้างจนเสร็จสมบูรณ์ และมีมาตรการป้องกันมิให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเกิดขึ้นกับข้อมูลนั้น เว้นแต่การรับรองหรือบันทึกเพิ่มเติมหรือการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตามปกติในการติดต่อสื่อสาร การเก็บรักษา หรือการแสดง ซึ่งไม่มีผลต่อความหมายของข้อมูลนั้น (ประกาศฯ ข้อ ๑๕ (๑))

- สามารถนำข้อมูลกลับมาใช้หรือแสดงข้อมูลนั้นในภายหลังได้ (ประกาศฯ ข้อ ๑๕ (๒))

---

* ข้อมูลจราจรทางอิเล็กทรอนิกส์ หมายความว่า ข้อมูลเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งแสดงถึงแหล่งกำเนิด ต้นทาง ปลายทาง เส้นทาง เวลา วันที่ ปริมาณ ระยะเวลา ชนิดของบริการ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์นั้น

- มีมาตรการควบคุมสิทธิการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว พร้อมมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยบุคคลผู้ไม่มีสิทธิในการเข้าถึง เพื่อรักษาความน่าเชื่อถือของข้อมูล และไม่ให้ทั้งผู้ควบคุมระบบและผู้มีหน้าที่จัดการประชุมสามารถแก้ไขข้อมูลที่เก็บรักษาไว้ (ประกาศฯ ข้อ ๑๕ (๓))

๓.๔ ผู้มีหน้าที่จัดการประชุม ต้องจัดเก็บข้อมูลหรือหลักฐาน ทั้งข้อมูลเสียง หรือทั้งเสียงและภาพ และข้อมูลจรรยาบรรณอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงข้อมูลอื่นที่เกิดจากการประชุม หรือให้ผู้ให้บริการส่งมอบข้อมูลดังกล่าวให้ภายในระยะเวลาเจ็ดวันนับแต่วันสิ้นสุดการประชุมในแต่ละครั้ง (ประกาศฯ ข้อ ๑๗)

๓.๕ เมื่อมีเหตุให้มีการทำลายข้อมูลเกี่ยวกับการประชุม ให้ผู้มีหน้าที่จัดการประชุม หรือผู้ให้บริการลบหรือทำลายซึ่งข้อมูลการประชุมออกจากสื่อบันทึกข้อมูล ด้วยเทคโนโลยีและวิธีการที่มีความมั่นคงปลอดภัยในการลบหรือทำลาย (ประกาศฯ ข้อ ๑๘)

กรณีการดำเนินการประชุมลับ

- การจัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในเรื่องลับ ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมต้องมีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและมีมาตรการรักษาความปลอดภัยของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของระบบควบคุมการประชุมตามที่สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์กำหนด เพื่อป้องกันมิให้บุคคลที่ไม่มีสิทธิร่วมประชุมรู้หรือล่วงรู้ถึงข้อมูลการประชุมในเรื่องลับดังกล่าว ทั้งเอกสารประกอบการประชุม ข้อมูลที่นำเสนอในระหว่างการประชุมหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องลับ (ประกาศฯ ข้อ ๑๙ และข้อ ๒๔)

- ให้ผู้ร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์รับรองต่อที่ประชุมว่าไม่มีบุคคลที่ไม่มีสิทธิร่วมประชุมสามารถล่วงรู้ถึงข้อมูลการประชุมในเรื่องลับ โดยควรประชุมในพื้นที่ปิดที่ไม่มีบุคคลอื่นเข้าออกบริเวณที่ประชุม (ประกาศฯ ข้อ ๒๐)

- การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในเรื่องที่มีชั้นความลับของหน่วยงานของรัฐให้ใช้ระบบควบคุมการประชุมที่ติดตั้งและให้บริการในราชอาณาจักรและให้ใช้ระบบควบคุมการประชุมที่มีมาตรฐานรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศตามที่สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์กำหนด (ประกาศฯ ข้อ ๒๑)

- ห้ามมิให้บันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพของผู้ร่วมประชุมทุกคนตลอดระยะเวลาที่มีการประชุมในเรื่องลับ (ประกาศฯ ข้อ ๒๑ และข้อ ๒๒)

กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการประชุมทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

มลรัฐ Alabama ในสหรัฐอเมริกา ได้มีการตรากฎหมายที่เรียกว่า Open Meeting Act ขึ้น เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการประชุมของหน่วยงานของรัฐที่มีขึ้นเพื่อใช้บังคับกับหน่วยงานของรัฐ รวมถึงคณะกรรมการต่าง ๆ ด้วย โดยกำหนดให้การประชุมต้องกระทำโดยเปิดเผยและต้องอยู่ในที่ประชุมทุกคน อย่างไรก็ตาม ได้มีการกำหนดยกเว้นในบางกรณี เช่น การประชุมที่มีองค์ประกอบของผู้แทนที่มาจาก Counties มากกว่าสองถึงสามแห่งขึ้นไป หรือเป็นเรื่องเร่งด่วนจำเป็น ให้สามารถประชุมผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ โดยมีการกำหนดเงื่อนไขไว้ด้วยว่าต้องมีจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมที่มาแสดงตนในสถานที่ที่กำหนดไว้ครบตามจำนวนองค์ประชุม และในการประชุมนั้นต้องจัดให้ประชาชนสามารถรับฟังการโต้ตอบของผู้เข้าร่วมประชุมตลอดการประชุมด้วย หากเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้ไม่สามารถรับฟังเสียงการประชุมได้ต้องยกเลิก หรือพักการประชุมทันที (พินิสริ วิเศษโอฬารนนท์, ม.ป.ป., น. ๑๒)

.....

E-Meeting “มิติใหม่ของการประชุม”

มิติใหม่ของการประชุม หรือ E-Meeting^๑ คือ ระบบบริหารการประชุม รองรับทุกกระบวนการที่จะใช้ในการประชุม มีลักษณะเฉพาะในเรื่องของการเตรียมวาระการประชุม แจ้งวาระการประชุมผ่าน E-Mail บันทึกและจัดเก็บเอกสารการประชุม บันทึกเนื้อหามติการประชุม จัดการผู้เข้าร่วมประชุม สร้างรายงานการประชุม ตรวจสอบและรับรองการประชุม ค้นหาบันทึกการประชุมย้อนหลังได้อย่างง่ายดาย และสามารถแนบเอกสารประกอบการประชุมที่เกี่ยวข้องไปให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับทราบทั้งก่อนและหลังการประชุมผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์และทุกอุปกรณ์สื่อสารได้ ซึ่งในแต่ละองค์กรจำเป็นต้องมี Username ของทุกคนเป็นฐานข้อมูล โดยระบบนี้สามารถมีผู้ดูแลได้มากกว่า ๑ คนในการดูแลและกำหนดสิทธิ์ผู้เข้าร่วมประชุม ผู้ใช้ไม่ต้องกังวลเรื่องความปลอดภัยของข้อมูล เนื่องจากระบบนี้ถูกออกแบบมาเพื่อให้ทำงานบน Cloud ที่ได้รับมาตรฐาน ISO 27001 พร้อมการรับรองด้วย SLA ๙๙.๙๐% และ CSA Star เพียงใช้งานผ่านอินเทอร์เน็ต ก็สามารถเข้าถึงพื้นที่จัดเก็บไฟล์ได้ทุกที่ ทุกเวลา และทุกอุปกรณ์ไม่ว่าจะเป็น Smart Phone, Tablet, หรืออุปกรณ์อื่น ๆ ผ่าน Web Application จึงลดการใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้งานได้แบบไร้กระดาษ โดยไม่ต้องพิมพ์เอกสารออกมาเป็นกระดาษ ข้อมูลถูกเก็บรักษาอย่างปลอดภัยบนระบบ Cloud มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้

นอกจากนี้ การจัดประชุมออนไลน์ (E-Meeting) เป็นกระแส NEW NORMAL^๒ คงจะปฏิเสธไม่ได้กับกระแสความนิยมของการจัดประชุมออนไลน์ (E-Meeting) ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และคาดว่าจะกลายเป็นแนววิถีใหม่ของการทำงานในระยะเวลายันไกลนี้ ซึ่งจะเห็นได้จากพฤติกรรมการทำงานแบบ Work from Home หรือการพูดคุยกันแบบออนไลน์ (Online) ที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน และพิสูจน์ได้แล้วว่าการทำงานแบบ Online สามารถทำให้ธุรกิจดำเนินไปได้เป็นอย่างดี แทบจะไม่ต่างจากการทำงานในรูปแบบปกติ นอกจากนั้นยังมีข้อได้เปรียบอีกหลายประการ เริ่มตั้งแต่ช่วยลดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-๑๙ การลดต้นทุนของการใช้อุปกรณ์สำนักงาน รวมถึงบุคลากรของสำนักงานไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางออกไปทำงานนอกบ้าน

ปัจจุบันได้มีหน่วยงานของรัฐบาลที่มีหน้าที่ควบคุมการจัดประชุมออนไลน์ และมีระเบียบหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน ได้แก่ การรับรองระบบควบคุมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Meeting) ซึ่งควบคุมโดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA) จึงทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน สามารถประชุมออนไลน์ได้อย่างมีมาตรฐาน

^๑ “E-Meeting มิติใหม่ของการประชุม,” กรุงเทพธุรกิจออนไลน์, สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕, <https://www.bangkokbiznews.com/pr-news/biz2u/257235>.

^๒ “การจัดประชุมออนไลน์ (E-MEETING) เป็นกระแส NEW NORMAL ในปัจจุบัน,” TJ Service, สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕, <https://bttintergroup.com/e-meeting/>.

จัดประชุมออนไลน์อย่างไรให้เกิดประสิทธิภาพที่ดี

การจัดประชุมออนไลน์โดยทั่วไปมีรูปแบบและวิธีการที่แตกต่างกันออกไปบ้างในบางกรณี อาจเป็นการประชุมเฉพาะคนในองค์กรเดียวกัน หรืออาจเป็นการจัดประชุมระหว่างองค์กรกับบุคคลภายนอก แต่จะอยู่บนโจทย์พื้นฐานเดียวกันคือ ทำอย่างไรให้ทุกคนที่เข้าร่วมประชุมสามารถสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อแนะนำของการประชุมออนไลน์ให้เกิดประสิทธิภาพ

(๑) มีการจัดเตรียมเครือข่าย Internet ให้พร้อมสำหรับการประชุมออนไลน์ โดยมีความเร็วที่เพียงพอสำหรับเครื่องหลัก (Host) ที่ทำหน้าที่ในการเปิดห้องประชุมออนไลน์

(๒) เลือกใช้ Software ที่ทำงานง่าย และมีมาตรฐานด้านความปลอดภัย ซึ่งมี Software ที่ได้รับความนิยม เช่น WebEx Meetings, Zoom Meetings และ MS Teams

(๓) วางแผนเรื่องการจัดเวลาประชุมล่วงหน้า เตรียมสื่อสำหรับการนำเสนอและวาระการประชุมไว้ให้พร้อม

(๔) กรณีของการประชุมออนไลน์ที่ต้องมีห้องประชุมหลัก และต้องถ่ายทอดสดจากสถานที่จริง เพื่อนำขึ้นไปแสดงบนห้องประชุมออนไลน์ อาจต้องจัดเตรียมเรื่องภาพและเสียงที่มีคุณภาพด้วยผู้ชำนาญานเฉพาะด้าน

(๕) จัดเตรียมผู้ดำเนินการประชุมที่มีความชำนาญและทราบขั้นตอนการประชุมเป็นอย่างดี เพื่อให้การประชุมเป็นไปตามระเบียบวาระที่จัดเตรียมไว้

(๖) ในกรณีของการประชุมที่ซับซ้อน อาจต้องใช้ทีมงานจัดการประชุมออนไลน์ที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรื่องภาพและเสียง เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการประชุม เช่น ภาพหรือเสียงไม่ชัด เสียงก้อง เสียงสะท้อนในการพูดตอบโต้ในระหว่างการประชุม

.....

ภาคผนวก

- : สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร
ตัวนที่สุต ที่ สผ ๐๐๑๔/๗๗๕ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
- : ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
บริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย พร้อมสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
- : แผนการจัดทำกฎหมายลำดับรอง
ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
- : พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

สำเนา
หนังสือสภาผู้แทนราษฎร
ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๗๗๕
ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๔๖/๗๓๕

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกทบทวนการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์
สรุปสาระสำคัญ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ บรรดาสอง ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปี
ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติ
บริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๖

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายชวน หล้าภัย)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ร่าง
พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

(๓)

สารบบ

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ
ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่
๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว
และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอ
ต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพุธที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับ
ร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัตินี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕

ว่าที่ ร.ต.ต.

(อาพิชิต์ สุขะนันท์)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ...)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดให้การโฆษณาข้อความเกี่ยวกับบริษัทดำเนินการทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นใดแทนการโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ได้ (เพิ่มมาตรา ๖ วรรคสาม)
- (๒) กำหนดให้บริษัทหรือคณะกรรมการส่งหนังสือหรือเอกสารให้แก่กรรมการผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่ของบริษัทโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ (เพิ่มมาตรา ๗/๑)
- (๓) กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการหรือการประชุมผู้ถือหุ้นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และกำหนดสถานที่ที่ถือเป็นสถานที่จัดการประชุมในกรณีดังกล่าว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๙ และเพิ่มมาตรา ๘๘ วรรคสาม และมาตรา ๑๐๑ วรรคสาม)
- (๔) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการเรียกประชุมคณะกรรมการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๒ และเพิ่มมาตรา ๘๑/๑)
- (๕) กำหนดให้ผู้ถือหุ้นที่เรียกประชุมผู้ถือหุ้นเองส่งหนังสือนัดประชุมโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ (เพิ่มมาตรา ๑๐๑/๑)
- (๖) กำหนดให้มีการมอบฉันทะโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้บุคคลอื่นเข้าประชุมผู้ถือหุ้น (เพิ่มมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม)

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงปรับปรุงกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้า เพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน ประกอบกับพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ยังไม่รองรับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของเทคโนโลยี สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าวให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับกาลปัจจุบัน โดยกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในการประชุมคณะกรรมการและการประชุมผู้ถือหุ้น การจัดส่งหนังสือหรือเอกสาร ตลอดจนการมอบฉันทะในการประชุมผู้ถือหุ้น อันจะเป็นการลดภาระและอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจการของบริษัทมหาชนจำกัดและประชาชน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
บริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติบริษัท
มหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

“การดำเนินการตามวรรคหนึ่งอาจใช้วิธีการโฆษณาทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์แทนก็ได้
ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด
พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๗/๑ ในกรณีที่บริษัทหรือคณะกรรมการมีหน้าที่ต้องส่งหนังสือหรือเอกสาร
ตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่กรรมการ ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่ของบริษัท หากบุคคลดังกล่าวได้แจ้งความประสงค์
หรือยินยอมให้ส่งหนังสือหรือเอกสารโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ บริษัทหรือคณะกรรมการอาจส่งหนังสือ
หรือเอกสารนั้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๙ คณะกรรมการต้องประชุมอย่างน้อยหนึ่งครั้งทุกสามเดือน ณ ท้องที่อันเป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทหรือจังหวัดใกล้เคียง เว้นแต่ข้อบังคับของบริษัทจะกำหนดให้มีการประชุม ณ ท้องที่อื่นในราชอาณาจักร

กรณีไม่มีข้อบังคับกำหนดห้ามไว้เป็นการเฉพาะ การประชุมคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งอาจดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทเป็นสถานที่จัดการประชุม”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๑ ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ
เมื่อมีเหตุอันสมควรหรือเพื่อรักษาสิทธิหรือประโยชน์ของบริษัท กรรมการตั้งแต่สองคนขึ้นไปจะร่วมกันร้องขอให้ประธานกรรมการเรียกประชุมคณะกรรมการได้ โดยต้องระบุเรื่องและเหตุผลที่จะเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาไปด้วย ในกรณีเช่นนี้ให้ประธานกรรมการเรียกและกำหนดวันประชุมภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่ดำเนินการตามวรรคสอง กรรมการซึ่งร้องขออาจร่วมกันเรียกและกำหนดวันประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเรื่องที่ร้องขอได้ภายในสิบสี่วันนับแต่วันครบกำหนดระยะเวลาตามวรรคสอง”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๘๑/๑ ในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้รองประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ ในกรณีที่ไม่มีรองประธานกรรมการไม่ว่าด้วยเหตุใด กรรมการตั้งแต่สองคนขึ้นไปอาจร่วมกันเรียกประชุมคณะกรรมการได้”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๒ ในการเรียกประชุมคณะกรรมการ ให้ส่งหนังสือนัดประชุมไปยังกรรมการไม่น้อยกว่าสามวันก่อนประชุม เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนเพื่อรักษาสิทธิหรือประโยชน์ของบริษัท จะแจ้งการนัดประชุมโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใดและกำหนดวันประชุมให้เร็วกว่านั้นก็”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

“กรณีไม่มีข้อบังคับกำหนดห้ามไว้เป็นการเฉพาะ การประชุมผู้ถือหุ้นอาจดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

“ในกรณีที่ได้จัดให้มีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๙๘ วรรคสาม ให้ถือว่าที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทเป็นสถานที่จัดการประชุม”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๑๐๑/๑ ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นเรียกประชุมเองตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสอง ผู้ถือหุ้นที่เรียกประชุมอาจจัดส่งหนังสือนัดประชุมไปยังผู้ถือหุ้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ หากผู้ถือหุ้นนั้นได้แจ้งความประสงค์หรือให้ความยินยอมไว้แก่บริษัทหรือคณะกรรมการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗/๑ แล้ว”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

“การมอบฉันทะตามวรรคหนึ่ง อาจดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แทนได้ โดยต้องใช้วิธีการที่มีความปลอดภัยและเชื่อถือได้ว่าการมอบฉันทะนั้นได้ดำเนินการโดยผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด”

.....

.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางสาวนงทิพา ของสิริวัฒนกุล)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๒

สำนักงานการประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

กับร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	ร่าง พระราชบัญญัติ บริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
	โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด	

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๖ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้บุคคลใดมีหน้าที่หรือจะบอกกล่าวเตือนแจ้งความ หรือโฆษณาข้อความใด ๆ เกี่ยวกับบริษัท ให้บุคคลอื่นหรือประชาชนทราบโดยทางหนังสือพิมพ์ ให้บุคคลนั้นโฆษณาข้อความนั้น ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่จัดพิมพ์จำหน่าย ณ ที่อันเป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทนั้นมิกำหนดเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามวัน</p> <p>ในกรณีที่ไม่มีหนังสือพิมพ์ที่มีลักษณะดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้บุคคลนั้นโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่จัดพิมพ์จำหน่ายในกรุงเทพมหานครแทน</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕</p>	<p>ให้เวลา ๓๐ วันสำหรับเตรียมการออกกฎหมายต่าง ๆ ตามร่างพระราชบัญญัตินี้</p>

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>“การดำเนินการตามวรรคหนึ่งอาจใช้วิธีการโฆษณาทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นใดแทนก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด”</p> <p>มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <p>“มาตรา ๗/๑ ในกรณีของบริษัทหรือคณะกรรมการมีหน้าที่ต้องส่งหนังสือหรือเอกสารตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่กรรมการ ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่ของบริษัท หากบุคคลดังกล่าวได้แจ้งความประสงค์หรือยินยอมให้ส่งหนังสือหรือเอกสารโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ บริษัทหรือคณะกรรมการอาจส่งหนังสือหรือเอกสารนั้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด”</p>	<p>เพื่อให้การบอกกล่าว แจ้งความ หรือโฆษณาข้อความใด ๆ เกี่ยวกับบริษัทมหาชนจำกัด สามารถดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นทางเลือกเพิ่มเติมจากการประกาศโฆษณาลงในหนังสือพิมพ์รายวัน เพื่อลดภาระและต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของบริษัทมหาชนจำกัด</p> <p>เพื่อให้บริษัทมหาชนจำกัดและคณะกรรมการบริษัทมหาชนจำกัดสามารถส่งหนังสือหรือเอกสารให้แก่กรรมการ ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่ของบริษัทโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ เพื่อลดภาระและต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของบริษัทมหาชนจำกัด</p> <p>ทั้งนี้ ผู้รับหนังสือหรือเอกสารดังกล่าวต้องแจ้งความประสงค์หรือแสดงความยินยอมให้ส่งหนังสือหรือเอกสารถึงตนโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ด้วยเหตุที่หากผู้รับไม่ได้ยินยอมไว้ก็จะไม่ทราบว่าบริษัทมหาชนจำกัดได้ส่งหนังสือหรือเอกสารถึงตนทางอิเล็กทรอนิกส์ และบริษัทมหาชนจำกัดก็จะไม่มีข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ปัจจุบันสำหรับการส่งหนังสือหรือเอกสารดังกล่าวให้กับผู้ถือหุ้นทุกคน โดยถูกต้องและครบถ้วนตามความมุ่งหมายของกฎหมาย</p>

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๓๙ คณะกรรมการต้องประชุมอย่างน้อยสามเดือนต่อครั้ง ณ ที่อื่นเป็นต้นตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทหรือจังหวัดใกล้เคียง เว้นแต่ข้อบังคับของบริษัทจะกำหนดให้มีการประชุม ณ ที่อื่น</p> <p>มาตรา ๘๑ ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ</p>	<p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๙ คณะกรรมการต้องประชุมอย่างน้อยหนึ่งครั้งทุกสามเดือน ณ ที่อื่นเป็นต้นตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทหรือจังหวัดใกล้เคียง เว้นแต่ข้อบังคับของบริษัทจะกำหนดให้มีการประชุม ณ ที่อื่นในราชอาณาจักร</p> <p>กรณีไม่มีข้อบังคับกำหนดทำมิได้เป็นการเฉพาะการประชุมคณะกรรมการควรกระทำเป็นการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ ในกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทเป็นสถานที่จัดการประชุม”</p> <p>มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๘๑ ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ</p>	<p>วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดให้การประชุมคณะกรรมการบริษัทมหาชนจำกัดจะต้องอยู่ภายในราชอาณาจักร</p> <p>เพิ่มความเป็นวรรคสองเพื่อให้คณะกรรมการอาจประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ เว้นแต่มีการห้ามไว้ในข้อบังคับบริษัทเป็นการเฉพาะ นอกจากนั้น การกำหนดสถานที่ที่ถือเป็นการจัดการประชุมเพื่อประโยชน์ในการกำหนดศาลที่จะมีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีในกรณีที่เกิดกรณีพิพาทหรือมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการประชุมคณะกรรมการบริษัทหรือมีข้อจำกัดผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์</p>

<p>พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <p>ถ้ากรรมการตั้งแต่สองคนขึ้นไปร้องขอให้เรียกประชุมคณะกรรมการให้ประธานกรรมการกำหนดวันประชุมภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p>เมื่อมีเหตุอันสมควรหรือเพื่อรักษาสีทธิหรือประโยชน์ของบริษัท กรรมการตั้งแต่สองคนขึ้นไปจะร่วมกับร้องขอให้ประธานกรรมการเรียกประชุมคณะกรรมการได้ โดยต้องระบุเรื่องที่จะเสนอให้ประชุมพิจารณาไปด้วย ในกรณีเช่นนี้ให้ประธานกรรมการเรียกและกำหนดวันประชุมภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ</p> <p>ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่ดำเนินการตามวรรคสอง กรรมการซึ่งร้องขออาจร่วมกันเรียกและกำหนดวันประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเรื่องที่ร้องขอได้ภายในสิบสี่วันนับแต่วันครบกำหนดระยะเวลาตามวรรคสอง”</p> <p>มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <p>“มาตรา ๘๑/๑ ในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการ ให้รองประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ ในกรณีที่ไม่มีรองประธานกรรมการ กรรมการตั้งแต่สองคนขึ้นไปอาจร่วมกันเรียกประชุมคณะกรรมการได้”</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อแก้ปัญหาในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อาจเรียกประชุม หรือประธานกรรมการไม่เรียกประชุม ส่งผลให้คณะกรรมการไม่อาจตัดสินใจในเรื่องที่มีผลกระทบต่อการดำเนินการของบริษัทมหาชนจำกัด โดยกำหนดให้กรรมการตั้งแต่สองคนสามารถร่วมกันร้องขอให้ประธานกรรมการเรียกประชุมคณะกรรมการได้</p> <p>วรรคสาม เพิ่มขึ้นเพื่อกำหนดกระบวนการเพิ่มเติมในกรณีที่ประธานกรรมการไม่เรียกประชุม เมื่อกรรมการได้ร้องขอแล้ว โดยให้กรรมการที่ร้องขอให้มีการประชุมสามารถร่วมกันเรียกประชุมคณะกรรมการได้เอง</p> <p>เพิ่มเพื่อกำหนดให้มีการเรียกประชุมคณะกรรมการบริษัทมหาชนจำกัดในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการ โดยถ้ามีรองประธานให้รองประธานเป็นผู้เรียกประชุม ถ้าไม่มีทั้งประธานและรองประธานให้กรรมการตั้งแต่สองคนขึ้นไปอำนาจร่วมกันเรียกประชุมได้</p>
--	---	---

<p>พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
<p>มาตรา ๘๒ ในกรเรียกประชุมคณะกรรมการให้ประธานกรรมการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายส่งหนังสือนัดประชุมไปยังกรรมการไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันประชุม เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเพื่อรักษาสิทธิหรือประโยชน์ของบริษัท จะแจ้งการนัดประชุมโดยวิธีอื่นและกำหนดวันประชุมให้เร็วกว่านั้นก็ได้</p> <p>มาตรา ๙๘ คณะกรรมการต้องจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมสามัญประจำปีภายในสี่เดือนนับแต่วันสิ้นสุดของรอบบัญชีของบริษัท</p> <p>การประชุมผู้ถือหุ้นคราวอื่นนอกจากวรรคหนึ่ง ให้เรียกว่าการประชุมวิสามัญ</p>	<p>มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๘๒ ในกรเรียกประชุมคณะกรรมการให้ส่งหนังสือนัดประชุมไปยังกรรมการไม่น้อยกว่าสามวันก่อนประชุม เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเพื่อรักษาสิทธิหรือประโยชน์ของบริษัท จะแจ้งการนัดประชุมโดยวิธีอื่นและกำหนดวันประชุมให้เร็วกว่านั้นก็ได้”</p> <p>มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕</p>	<p>แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้กรรมการสองคนที่เรียกประชุมตามมาตรา ๘๑ วรรคสาม สามารถส่งหนังสือนัดประชุมไปยังกรรมการได้เอง นอกจากจากนั้น ได้แก้ไขระยะเวลาที่ต้องส่งหนังสือนัดประชุมไปยังกรรมการล่วงหน้าก่อนประชุมจากไม่น้อยกว่า ๗ วัน เป็นไม่น้อยกว่า ๓ วัน เพื่อความยืดหยุ่นในการจัดเตรียมการประชุมและเอกสารประกอบการประชุม ตลอดจนการกำหนดระเบียบวาระการประชุม รวมทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับวิธีการส่งหนังสือนัดประชุมทางอิเล็กทรอนิกส์ตามร่างมาตรา ๗/๑ ที่เพิ่มขึ้นใหม่ ซึ่งรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</p>

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕	ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๑๐๑ ในการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นนั้น ให้คณะกรรมการจัดทำเป็นหนังสือนัดประชุม ระบุ สถานที่ วัน เวลา ระเบียบวาระการประชุม และเรื่องที่จะเสนอต่อที่ประชุมพร้อมด้วยรายละเอียดตามสมควร โดยระบุให้ชัดเจนว่าเป็นเรื่องที่จะเสนอเพื่อทราบ เพื่ออนุมัติ หรือเพื่อพิจารณา แล้วแต่กรณี รวมทั้งความเห็นของคณะกรรมการในเรื่องดังกล่าวและจัดส่งให้ผู้ถือหุ้นและนายทะเบียนทราบไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันประชุม ทั้งนี้ ให้โฆษณาคำบอกกล่าวนัดประชุมในหนังสือพิมพ์ไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุมด้วย</p> <p>สถานที่ที่จะใช้เป็นที่ประชุมตามวรรคหนึ่ง ต้องอยู่ในท้องที่อันเป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัท หรือจังหวัดใกล้เคียง เว้นแต่ข้อบังคับจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น</p>	<p>“กรณีไม่มีข้อบังคับกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ การประชุมผู้ถือหุ้นอาจดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้”</p> <p>มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <p>“ในกรณีจัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามมาตรา ๘๘ วรรคสาม ให้ถือว่าที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทเป็นสถานที่จัดการประชุม”</p>	<p>เพิ่มความเป็นวรรคสามเพื่อให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถจัดประชุมผู้ถือหุ้นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ เว้นแต่มีการห้ามไว้ในข้อบังคับบริษัทเป็นการเฉพาะ</p> <p>การกำหนดสถานที่ที่ถือเป็นสถานที่จัดการประชุม เพื่อประโยชน์ในการกำหนดศาลที่จะมีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีในกรณีที่เกิดกรณีพิพาท</p>

<p>พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
<p>มาตรา ๑๐๒ ผู้ถือหุ้นมีสิทธิเข้าประชุม และออกเสียงลงคะแนนในการประชุมผู้ถือหุ้นตั้งแต่จะ มอบฉันทะให้บุคคลอื่นเข้าประชุมและออกเสียง ลงคะแนนแทนก็ได้ ในกรณีนี้ให้นำมาตรา ๓๓ วรรคสอง วรรคสี่ และวรรคห้า และมาตรา ๓๔ มาใช้ บังคับโดยอนุโลม โดยในกรณีการมอบฉันทะให้ยื่น หนึ่งสิบบัตรต่อประธานกรรมการหรือผู้ที่ ประธานกรรมการกำหนด</p>	<p>มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๑๐๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <p>“มาตรา ๑๐๑/๑ ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นเรียก ประชุมเองตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสอง ผู้ถือหุ้นที่เรียก ประชุมอาจจัดส่งหนังสือแนบไปยังผู้ถือหุ้น โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ หากผู้ถือหุ้นนั้น ได้แจ้งความประสงค์หรือให้ความยินยอมไว้แก่บริษัท หรือคณะกรรมการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗/๑ แล้ว”</p>	<p>หรือมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการประชุมผู้ถือหุ้นผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์</p> <p>เพิ่มเพื่อกำหนดให้กรณีที่มีผู้ถือหุ้นเรียกประชุม ผู้ถือหุ้นเอง ก็สามารถส่งหนังสือแนบไปประชุมโดยวิธีการ ทางอิเล็กทรอนิกส์ได้เช่นเดียวกับกรณีที่คณะกรรมการ บริษัทมหาชนจำกัดเรียกประชุม</p>

<p>พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๔</p> <p>การออกเสียงลงคะแนนในวาระหนึ่งในส่วนที่ถือว่าหุ้นหนึ่งมีเสียงหนึ่งให้ใช้บังคับกับกรณีที่บริษัทได้ออกหุ้นบุริมสิทธิและกำหนดให้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนน้อยกว่าหุ้นสามัญ</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p>มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔</p> <p>“การมอบฉันทะตามวรรคหนึ่ง อาจดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แทนได้ โดยต้องใช้วิธีการที่มีความปลอดภัยและเชื่อถือได้ว่าการมอบฉันทะนั้นได้ดำเนินการโดยผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด”</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>.....</p> <p>นายกรัฐมนตรี</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>เพิ่มวรรคสามเพื่อให้การมอบฉันทะให้บุคคลอื่นเข้าประชุมผู้ถือหุ้นแทน สามารถดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด</p>
---	---	--

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติ
บริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ

ที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

พร้อมสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(แก้ไขเพิ่มเติมให้ทันสมัย ๖ ประเด็น)

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงปรับปรุงกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้า เพื่อไม่ให้เป็นการกีดกันประชาชน ประกอบกับพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ยังไม่รองรับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของเทคโนโลยี สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าวให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับกาลปัจจุบัน โดยกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในการประชุมคณะกรรมการและการประชุมผู้ถือหุ้น การจัดส่งหนังสือหรือเอกสาร ตลอดจนการมอบฉันทะในการประชุมผู้ถือหุ้น อันจะเป็นการลดภาระและอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจการของบริษัทมหาชนจำกัดและประชาชน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงสมควรจัดทำร่างพระราชบัญญัติขึ้นเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญเป็นการปรับปรุงวิธีการโฆษณาข้อความเกี่ยวกับบริษัทมหาชนจำกัด (เพิ่มมาตรา ๖ วรรคสาม) การจัดส่งหนังสือหรือเอกสารให้แก่กรรมการ ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่ (เพิ่มมาตรา ๗/๑) การประชุมคณะกรรมการและการประชุมผู้ถือหุ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๙ เพิ่มมาตรา ๙๘ วรรคสาม และมาตรา ๑๐๑ วรรคสาม) การส่งหนังสือนัดประชุมของผู้ถือหุ้นที่เรียกประชุมผู้ถือหุ้นเอง (เพิ่มมาตรา ๑๐๑/๑) และการมอบฉันทะให้บุคคลอื่นเข้าประชุมในการประชุมผู้ถือหุ้น (เพิ่มมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม) ให้สามารถดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความสะดวกและสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินธุรกิจของบริษัทมหาชนจำกัดในปัจจุบัน รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการเรียกประชุมคณะกรรมการบริษัทมหาชนจำกัดในกรณีไม่มีประธานกรรมการ ประธานกรรมการไม่เรียกประชุม หรือไม่อาจเรียกประชุมคณะกรรมการได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๑ เพิ่มมาตรา ๘๑/๑ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๒)

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติจำนวน ๑๒ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๒.๑ กำหนดให้การโฆษณาข้อความเกี่ยวกับบริษัทมหาชนจำกัดดำเนินการทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นใดแทนการโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ได้ (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ กำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดหรือคณะกรรมการส่งหนังสือหรือเอกสารให้แก่กรรมการ ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่ของบริษัทโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ กำหนดให้การประชุมคณะกรรมการและการประชุมผู้ถือหุ้นสามารถดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ และกำหนดสถานที่ที่ถือเป็นสถานที่จัดการประชุมในกรณีดังกล่าว (ร่างมาตรา ๕ ร่างมาตรา ๙ และร่างมาตรา ๑๐)

๒.๔ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการเรียกประชุมคณะกรรมการบริษัทมหาชนจำกัด (ร่างมาตรา ๖ ร่างมาตรา ๗ และร่างมาตรา ๘)

๒.๕ กำหนดให้ผู้ถือหุ้นที่เรียกประชุมผู้ถือหุ้นเองส่งหนังสือนัดประชุมโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๖ กำหนดให้การมอบฉันทะให้บุคคลอื่นเข้าประชุมผู้ถือหุ้นสามารถดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ (ร่างมาตรา ๑๒)

๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บริษัทมหาชนจำกัดจะได้รับประโยชน์จากความสะดวกที่เพิ่มขึ้นและต้นทุนในการดำเนินการที่ลดลงจากทางเลือกในการโฆษณาข้อความเกี่ยวกับบริษัททางสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มจากการโฆษณาทางหนังสือพิมพ์รายวัน และทางเลือกในการส่งหนังสือหรือเอกสารให้แก่กรรมการ ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่ของบริษัทโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มจากการส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน และสามารถจัดการประชุมคณะกรรมการและการประชุมผู้ถือหุ้นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ พร้อมทั้งได้รับประโยชน์จากกลไกที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียกประชุมคณะกรรมการในกรณีไม่มีประธานกรรมการ ประธานกรรมการไม่เรียกประชุม หรือไม่อาจเรียกประชุมได้ ในส่วนของประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะผู้ถือหุ้นในบริษัทมหาชนจำกัด ก็จะได้รับข้อมูลข่าวสารจากบริษัทมหาชนจำกัดในช่องทางที่สอดคล้องกับพฤติกรรมรับรู้ข่าวสารในปัจจุบัน ส่งผลให้สามารถรักษาผลประโยชน์ของตนและใช้สิทธิต่าง ๆ ที่กฎหมายรับรองได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังได้รับความสะดวกในการมอบฉันทะให้บุคคลอื่นเข้าประชุมผู้ถือหุ้นแทนโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่องการพัฒนาสังคมผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Society) เพื่อสร้างผู้ประกอบการทางธุรกิจ (ยุทธศาสตร์ที่ ๒ หัวข้อที่ ๒.๒)

สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศในเรื่องการปฏิรูปด้านความสามารถในการแข่งขัน (เป้าหมายหรือผลอันพึงประสงค์ที่ ๑ ของแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ)

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดหลักเกณฑ์ในการดำเนินกิจการของบริษัทมหาชนจำกัดที่ไม่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติทางธุรกิจในปัจจุบันหลายประการ ก่อให้เกิดอุปสรรคในการประกอบธุรกิจและสร้างภาระค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ดังนี้

(๑) กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทมหาชนจำกัดมีหน้าที่หรือจะบอกกล่าวเตือนแจ้งความ หรือโฆษณาข้อความใด ๆ จะต้องประกาศโฆษณาลงหนังสือพิมพ์ไทยรายวันมีกำหนดเวลาดำเนินการไม่น้อยกว่าสามวัน ทำให้เกิดภาระค่าใช้จ่ายในการประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์โดยไม่จำเป็น เป็นการจำกัดทางเลือกในการสื่อสารของบริษัทมหาชนจำกัด และไม่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติทางธุรกิจและพฤติกรรมกรรับรู้ข่าวสารของประชาชนในปัจจุบัน ที่มีรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากกว่าการอ่านประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์

(๒) กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทมหาชนจำกัดจะต้องจัดส่งเอกสารให้แก่กรรมการ ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่ของบริษัท จะต้องส่งมอบให้แก่ผู้รับหรือผู้แทนของผู้รับโดยตรง หรือจัดส่งด้วยไปรษณีย์ลงทะเบียนเท่านั้น ทำให้บริษัทมีภาระค่าใช้จ่ายในการจัดส่งเอกสารโดยไม่จำเป็น และก่อให้เกิดความล่าช้าในการส่งเอกสาร เช่น การส่งหนังสือเรียกประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารวาระการประชุม และหนังสือมอบฉันทะ

(๓) ขาดความชัดเจนว่าบริษัทมหาชนจำกัดจะสามารถจัดประชุมคณะกรรมการ และการประชุมผู้ถือหุ้นด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้หรือไม่

(๔) ปัญหาทางปฏิบัติในกรณีที่บริษัทมหาชนจำกัดไม่มีประธานกรรมการหรือประธานกรรมการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ และไม่มีกำหนดวันประชุมคณะกรรมการไว้ล่วงหน้า หรือประธานกรรมการไม่เรียกประชุมคณะกรรมการ ส่งผลให้ไม่มีบุคคลใดสามารถเรียกประชุมคณะกรรมการได้ บริษัทมหาชนจำกัดจึงไม่อาจมีการตัดสินใจที่สำคัญ ส่งผลเสียต่อการประกอบธุรกิจของบริษัทอย่างร้ายแรง

(๕) การมอบฉันทะของผู้ถือหุ้นในการเข้าประชุมผู้ถือหุ้นแทนยังต้องดำเนินการ โดยการมอบฉันทะโดยการทำหนังสือมอบฉันทะตามแบบที่นายทะเบียนบริษัทมหาชนจำกัดกำหนด ซึ่งเป็นวิธีการที่ไม่ก่อให้เกิดความสะดวกกับผู้ถือหุ้น โดยเฉพาะผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นในบริษัทมหาชนจำกัดหลายบริษัท

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

บริษัทมหาชนจำกัดมีต้นทุนในการดำเนินการที่ไม่จำเป็นและมีอุปสรรคในการประกอบกิจการอันเนื่องมาจากบทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และแนวทางการประกอบธุรกิจในปัจจุบัน ส่งผลให้บริษัทมหาชนจำกัดในประเทศไทยขาดความสามารถในการแข่งขันทั้งในประเทศและในระดับนานาชาติ ประกอบกับเกิดเหตุการณ์ที่บริษัทมหาชนจำกัดไม่สามารถจัดประชุมคณะกรรมการได้ เนื่องจากประธานกรรมการไม่เรียกประชุมหรือไม่อาจเรียกประชุมได้ รัฐจึงจำเป็นต้องแทรกแซงโดยการแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อลดอุปสรรคและต้นทุนในการประกอบกิจการ และเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียกประชุมคณะกรรมการที่เกิดขึ้นดังกล่าว

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด เพื่อให้กฎเกณฑ์ในการดำเนินการของบริษัทมหาชนจำกัดมีความทันสมัย อำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจการ และสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและแนวทางการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน ประกอบกับเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับองค์กรธุรกิจในประเทศไทย

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร

(๑) มาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัดฯ กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทมหาชนจำกัดมีหน้าที่บอกกล่าวเตือน แจ้งความ หรือโฆษณาข้อความใด ๆ ให้บุคคลอื่นหรือประชาชนทราบโดยทางหนังสือพิมพ์ จะต้องโฆษณาข้อความนั้น ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย มีกำหนดเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามวัน โดยกรณีสำคัญที่บริษัทมหาชนจำกัดจะต้องโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวัน คือ การเรียกประชุมผู้ถือหุ้นตามความในมาตรา ๑๐๑ และการจ่ายเงินปันผลตามความในมาตรา ๑๐๕ เมื่อคำนึงถึงเจตนารมณ์ของมาตราดังกล่าวที่มุ่งประสงค์ให้บริษัทมหาชนจำกัดจะต้องลงประกาศโฆษณาข้อความสำคัญที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการและการเงินของบริษัท

ให้ผู้ถือหุ้น คู่ค้า และประชาชนทั่วไปทราบโดยทั่วถึง การลงประกาศโฆษณาที่ตรงตามเจตนารมณ์ จึงเป็นการลงประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีผู้อ่านจำนวนมากและมีค่าใช้จ่ายในการประกาศโฆษณาสูง ซึ่งจากการสำรวจราคาเฉลี่ยของการประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย รายวันที่มีจำนวนพิมพ์มากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ฉบับ พบว่าการลงโฆษณาขนาดหนึ่งในสี่หน้า (ขาวดำ) พบว่ามีราคาต่อวันอยู่ที่ประมาณ ๗๕,๐๐๐ บาท ในทางปฏิบัติบริษัทมหาชนจำกัดหลายแห่ง เลือกที่จะลงประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์เฉพาะกิจซึ่งมีจำนวนพิมพ์ไม่มากนักหรือมีการพิมพ์เฉพาะเมื่อมีผู้ต้องแสดงความต้องการเท่านั้น จากการสำรวจราคาเฉลี่ยของการลงโฆษณา ในหนังสือพิมพ์เฉพาะกิจดังกล่าว พบว่ามีราคาเฉลี่ยอยู่ที่วันละ ๒๕๐ บาท ซึ่งแม้การลงประกาศ ในหนังสือพิมพ์เฉพาะกิจดังกล่าวจะเป็นการดำเนินการที่ครบถ้วนตามความในมาตรา ๖ แต่ด้วย จำนวนพิมพ์ที่ไม่มากนักและไม่ใช้หนังสือพิมพ์ที่มีการจำหน่ายโดยทั่วไป จึงไม่ตรงกับเจตนารมณ์ ของกฎหมายในมาตรานี้

(๒) มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัดฯ กำหนดให้ในกรณีที่บริษัท มหาชนจำกัดมีหน้าที่ต้องส่งคำสั่ง คำเตือน หนังสือ หรือเอกสารใด ๆ ให้แก่บุคคลอื่นหรือผู้แทน จะต้องส่งมอบให้แก่ผู้รับโดยตรง หรือส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเท่านั้น โดยกรณีสำคัญที่ บริษัทมหาชนจำกัดจะต้องส่งเอกสารในกรณีนี้ คือการส่งหนังสือถึงผู้ถือหุ้นเพื่อเรียกประชุมผู้ถือหุ้น ตามความในมาตรา ๑๐๑ และการแจ้งเป็นหนังสือไปถึงผู้ถือหุ้นเมื่อมีการจ่ายเงินปันผล ตามความในมาตรา ๑๐๕ ในกรณีนี้บริษัทมหาชนจำกัดจึงมีภาระในการปฏิบัติตามมาตรา ๗ โดยมีค่าใช้จ่ายคือ ค่าใช้จ่ายในการออกแบบและจัดพิมพ์รายงานประจำปี บัญชีกำไรขาดทุน และสำเนาบัญชี และค่าใช้จ่ายในการจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์ลงทะเบียนให้ผู้ถือหุ้น ซึ่งจาก การสอบถามไปยังสมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย พบว่าค่าใช้จ่ายในการออกแบบและจัดพิมพ์เอกสาร โดยเฉลี่ย คือ ๒๗๐,๐๐๐ บาทต่อครั้ง^๑ และค่าใช้จ่ายในการจัดส่งเอกสารด้วยไปรษณีย์ลงทะเบียน ไปยังผู้ถือหุ้นของบริษัทมหาชนจำกัดซึ่งมีจำนวนโดยเฉลี่ย ๗,๐๐๐ ราย^๒ ในบริษัทมหาชนจำกัด หนึ่งแห่ง คือ ๒๘๐,๐๐๐ บาทต่อครั้ง^๓ บริษัทมหาชนจำกัดหลายแห่งจึงแก้ปัญหาโดยการส่งหนังสือ เรียกประชุมและเอกสารประกอบการประชุมในลักษณะของเอกสารหนึ่งแผ่นที่ปรากฏ ลิงก์หรือ QR Code เพื่อลดต้นทุนในการจัดพิมพ์และการส่งเอกสารประกอบการประชุม

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหาได้อย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับ สังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

การดำเนินการในเรื่องเดียวกันของบริษัทมหาชนจำกัดในหลายประเทศสามารถใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยสะดวก เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติในกฎหมายซึ่งกำหนดลักษณะ วิธีการสื่อสารและการประชุมโดยเฉพาะเจาะจงในลักษณะเดียวกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัติ บริษัทมหาชนจำกัดฯ

^๑ ข้อมูลจากสมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย

^๒ ข้อมูลจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

^๓ ข้อมูลจากสมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย

๔. การรับฟังความคิดเห็น

ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว

ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ เอกเทศสัญญา ลักษณะ ๒๒ หุ้นส่วนและบริษัท (บริษัทจำกัด) พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ (หลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์ และธุรกิจหลักทรัพย์) และพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในส่วนที่เกี่ยวกับการประชุมโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

ร่างกฎหมายนี้ไม่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระโดยตรงให้แก่ภาคธุรกิจและประชาชน เนื่องจากเป็นการกำหนดเนื้อหาเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกให้แก่ภาคเอกชนในการดำเนินธุรกิจด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้อันตราย หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ ใดๆ ไม่มี

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

(๑) เมื่อคำนวณผลกระทบในทางเศรษฐกิจแล้ว การกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถประกาศโฆษณาข้อความทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์สาธารณะแทนการประกาศลงหนังสือพิมพ์ภาษาไทยรายวัน จะลดภาระของบริษัทมหาชนจำกัดและวงการเงินการธุรกิจไทยโดยรวม ได้ดังนี้

(๑.๑) ลดภาระค่าใช้จ่ายของบริษัทมหาชนจำกัดแต่ละแห่งได้ประมาณ ๔๕๐,๐๐๐ บาทต่อปี^๔

(๑.๒) ลดภาระค่าใช้จ่ายของบริษัทมหาชนจำกัดรวมทุกแห่งได้ประมาณ ๕๔๒,๒๕๐,๐๐๐ บาทต่อปี (อ้างอิงจำนวนบริษัทมหาชนจำกัดที่มีการประกอบกิจการ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๑,๒๐๕ บริษัท)^๕

(๒) เมื่อคำนวณผลกระทบในทางเศรษฐกิจแล้ว การกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถจัดส่งเอกสารให้แก่ผู้ถือหุ้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แทนการจัดส่งเอกสารด้วยไปรษณีย์ลงทะเบียนจะลดภาระของบริษัทมหาชนจำกัดและภาคเอกชนโดยรวม ได้ดังนี้

^๔คำนวณค่าใช้จ่ายภายใต้สมมติฐานว่าบริษัทมหาชนจำกัดแต่ละแห่งลงประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย โดยเฉลี่ยปีละ ๒ ครั้ง คือในกรณีการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นตามความในมาตรา ๑๐๑ และการจ่ายเงินปันผลตามความในมาตรา ๑๐๕ โดยลงประกาศในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยรายวันที่มีจำนวนพิมพ์มากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ฉบับ เป็นโฆษณานาชนิดหนึ่งในสี่หน้า (ขาวดำ) ที่มีราคาต่อวันอยู่ที่ ๗๕,๐๐๐ บาท

^๕ข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

(๒.๑) ลดภาระค่าใช้จ่ายของบริษัทมหาชนจำกัดแต่ละแห่งได้ประมาณ ๕๓๖,๐๐๐ บาทต่อปี จากค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์และจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์ลงทะเบียนที่ลดลง^๖

(๒.๒) ลดภาระค่าใช้จ่ายของบริษัทมหาชนจำกัดรวมทุกแห่งได้ประมาณ ๖๕๕,๘๘๐,๐๐๐ บาทต่อปี (อ้างอิงจำนวนบริษัทมหาชนจำกัดที่มีการประกอบกิจการ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๓,๒๐๕ บริษัท)^๗

(๓) การแก้ไขเพิ่มเติมให้การประชุมคณะกรรมการและการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทมหาชนจำกัด สามารถดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์ในพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ จะช่วยก่อให้เกิดความชัดเจนและลดข้อขัดแย้งระหว่างบริษัทมหาชนจำกัด คณะกรรมการ และผู้ถือหุ้น ถึงวิธีการที่บริษัทมหาชนจำกัดอาจใช้ในการจัดประชุมคณะกรรมการและการประชุมผู้ถือหุ้น พร้อมทั้งเป็นการลดค่าใช้จ่ายและอำนวยความสะดวกให้กับกรรมการและผู้ถือหุ้นในการเข้าประชุม

(๔) การแก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ถือหุ้นสามารถมอบอำนาจให้บุคคลอื่นเข้าประชุมผู้ถือหุ้นแทนโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ จะช่วยให้ผู้ถือหุ้นในบริษัทมหาชนจำกัดที่มีความไม่สะดวกในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น สามารถใช้สิทธิของตนในการออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้โดยสะดวก ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นใช้สิทธิในการกำหนดทิศทางในการดำเนินการของบริษัทมหาชนจำกัด และในการรักษาประโยชน์ของตน พร้อมทั้งลดภาระของบริษัทมหาชนจำกัดในการบริหารจัดการหนังสือมอบอำนาจที่เป็นเอกสารด้วย

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไรและมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือไม่

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้เตรียมการในบังคับการตามภารกิจในร่างพระราชบัญญัตินี้ ร่วมกับสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีการกิจกรรมร่วมกันในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจและการจัดหาเงินทุนของบริษัทมหาชนจำกัดมาอย่างต่อเนื่อง และได้มีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการให้บริการปรับปรุงการให้บริการบริษัทมหาชนจำกัด ผู้ถือหุ้น และบุคลากรในตลาดทุนแล้ว

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ร่วมกับสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะดำเนินการจัดให้มีการประชาสัมพันธ์แนวทางการดำเนินการตามบทบัญญัติ

^๖ คำนวณค่าใช้จ่ายภายใต้สมมติฐานว่าบริษัทมหาชนแต่ละแห่งจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์ลงทะเบียนให้ผู้ถือหุ้น โดยเฉลี่ยปีละ ๒ ครั้ง คือในกรณีคือการส่งหนังสือถึงผู้ถือหุ้นเพื่อเรียกประชุมผู้ถือหุ้นตามความในมาตรา ๓๐๑ และการแจ้งเป็นหนังสือไปถึงผู้ถือหุ้นเมื่อมีการจ่ายเงินปันผลตามความในมาตรา ๓๐๕ โดยมีผู้ถือหุ้นแสดงความจำนงรับเอกสารด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละห้าสิบจากจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด

^๗ ข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

ที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงต่อผู้ถือหุ้นและประชาชนทั่วไป โดยการจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ และการประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์ไปยังผู้ถือหุ้น นักลงทุน และประชาชนทั่วไป พร้อมทั้งจะจัดให้มีการประชุมชี้แจงแก่ผู้แทนบริษัทมหาชนจำกัดและบุคลากรในตลาดทุนต่อไป

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้ ไม่จำเป็นต้องใช้กำลังเจ้าหน้าที่เพิ่มเติมในการทำการกิจ

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี ไม่จำเป็นต้องใช้กำลังเจ้าหน้าที่เพิ่มเติมในการทำการกิจ

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะห้าปีแรกของการบังคับใช้กฎหมาย ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท ในการจัดให้มีระบบการรับมอบฉันทะของผู้ถือหุ้นด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดในครั้งนี้เป็น การอำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้น นักลงทุน และประชาชนทั่วไป ให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ จากบริษัทมหาชนจำกัดทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์และได้รับการติดต่อสื่อสารโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวปฏิบัติทางธุรกิจและพฤติกรรมกรรับรู้ข่าวสารของผู้ถือหุ้น นักลงทุน และประชาชนทั่วไปในปัจจุบัน และส่งผลให้บริษัทมหาชนจำกัดมีต้นทุนในการประกอบการลดลง และสามารถจัดการประชุมกรรมการและการประชุมผู้ถือหุ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปราศจากข้อติดขัดทางกฎหมาย ส่งผลให้บริษัทมหาชนจำกัดมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารมากขึ้น และส่งเสริมการรักษาสิทธิประโยชน์ของผู้เกี่ยวข้อง อันเป็นปัจจัยสำคัญ ในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน และส่งเสริมให้ธุรกิจไทยสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติได้อย่างเข้มแข็ง

นอกจากนี้ การกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถเลือกประกาศโฆษณาข้อความทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จัดส่งเอกสารด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ จัดการประชุมคณะกรรมการและผู้ถือหุ้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และรับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้นได้โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีประสิทธิภาพและความปลอดภัย จะส่งเสริมให้เกิดการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากบริษัทมหาชนจำกัดมีแรงผลักดันในการที่จะลดต้นทุนการดำเนินการให้ต่ำที่สุดเพื่อสร้างกำไรให้ผู้ถือหุ้นให้มากที่สุด และเพื่อสร้างความเติบโตขององค์กรอย่างยั่งยืน

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม ไม่มี

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

การกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถจัดส่งเอกสารโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ จะช่วยลดปริมาณกระดาษที่ใช้ในการประกอบกิจการของบริษัทมหาชนจำกัดอย่างมีนัยสำคัญ

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ ไม่มี

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ
การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ไม่มี
๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ ไม่มี
๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา ไม่มี
๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง
หรือดำเนินกิจการทางปกครอง ไม่มี

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบ
และวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ .....

(นายปรกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒๙ เมษายน ๒๕๖๔

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นายอภิชน จันทรเสน

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๐๗๘๘ ต่อ ๔๐๐๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ nr0913@occs.go.th

รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติมให้ทันสมัย ๒ ประเด็น)

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
จากผู้เกี่ยวข้องจำนวน ๓ ครั้ง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ครั้งที่ ๑ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้จัดรับฟังความคิดเห็นประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด
(ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติมให้ทันสมัย ๒ ประเด็น) โดยรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
และตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สมาคมบริษัทจดทะเบียน และสมาคมผู้ส่งเสริมการลงทุนไทย ในลักษณะของการเชิญหน่วยงานดังกล่าว
ร่วมเป็นคณะทำงานจัดทำร่างพระราชบัญญัติฯ และต่อมาได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์ www.dbd.go.th โทรสาร
หมายเลข ๐ ๒๕๔๗ ๔๔๗๒ และมีประชาชนอีเล็ทรอนิกส์ dbd.legal@gmail.com ตั้งแต่วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๑ มีผู้เข้าชม
จำนวน ๙๗๐ คน และมีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจำนวน ๓ คน ซึ่งทั้งหมดเห็นด้วยกับหลักการและเหตุผลในการแก้ไขกฎหมาย โดยมีความคิดเห็น
และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้

ลำดับ	มาตราที่เสนอแก้ไขเพิ่มเติม	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
๑.	มาตรา ๖ (กำหนดให้การโฆษณาข้อความเกี่ยวกับบริษัทดำเนินการทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์แทนการโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ได้)	<p>1. ควรกำหนดให้บริษัทสามารถเลือกโฆษณาผ่านทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น เว็บไซต์ของบริษัท แทนการโฆษณาในหนังสือพิมพ์ได้</p> <p>2. ในข้อความว่า “... บุคคลนั้นอาจโฆษณาทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์สาธารณะอื่นใดแทนตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดก็ได้” คำว่า “สื่ออิเล็กทรอนิกส์สาธารณะ” ยังไม่ชัดเจนว่ามีความหมายครอบคลุมเพียงใด</p> <p>๓. ควรกำหนดให้ชัดเจนว่า ให้โฆษณาบนเว็บไซต์ www.set.or.th เท่านั้น</p>	<p>เจตนารมณ์ในการแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มช่องทางในการบอกกล่าวหรือโฆษณาทางอื่นนอกจากหนังสือพิมพ์ ซึ่งจะทำให้เกิดทางเลือกซึ่งมีความสะดวก ทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์ และความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ดังนั้น จึงเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว เหมาะสมแล้ว สำหรับความชัดเจนของคำว่า “สื่ออิเล็กทรอนิกส์สาธารณะ” สามารถระบุให้ชัดเจนขึ้นได้ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</p>

ลำดับ	มาตราที่เสนอแก้ไขเพิ่มเติม	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
๒.	มาตรา ๗ (กำหนดให้บริษัทหรือคณะกรรมการส่งหนังสือหรือเอกสารให้แก่กรรมการ ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่ของบริษัทด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้)	ควรกำหนดให้ส่งผ่าน www.set.or.th โดยให้นักลงทุน แสดงความประสงค์ว่าจะรับเอกสารผ่าน www.set.or.th หรือผ่านอีเมล เหมือนกับใบแจ้งการซื้อขายหุ้นที่เป็น แคล้อเมล	คำชี้แจงของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เจตนากรณีในการแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มช่องทางในการบอกกล่าวให้สามารถส่งเอกสารผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอดังกล่าวแล้ว
๓.	มาตรา ๗๔ (กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)	๑. กฎกระทรวงต้องกำหนดวิธีการให้เกิดความสะดวกในทางปฏิบัติด้วย ๒. ควรมีหลักฐานว่ากรรมการแต่ละคนลงมติอย่างไร	การแก้ไขครั้งนี้ กำหนดให้การประชุมคณะกรรมการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศจะทำให้เกิดความยืดหยุ่น และสามารถปรับปรุงได้ทันต่อสถานการณ์และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป
๔.	มาตรา ๘๑ (แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการเรียกประชุมคณะกรรมการ)	ควรคำนึงถึงกรณีที่เรียกประชุมแล้วกรรมการไม่ยอมเข้าประชุม ทำให้องค์ประชุมขาดด้วย	มาตรานี้เป็นบทบัญญัติในเรื่องของการเรียกประชุมคณะกรรมการ โดยแก้ไขเพื่อให้สามารถเรียกประชุมได้ มีข้อบทบัญญัติเกี่ยวกับการนับองค์ประชุมแต่อย่างใด

(๒๗)

ครั้งที่ ๒ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้จัดรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งเป็น การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ให้กระทรวงพาณิชย์นำร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (มาตรฐาน การปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการ การควบคุมบริษัท การแปรสภาพบริษัท) ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว ไปรวมกับร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติมให้ทันสมัย ๖ ประเด็น) ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา แล้วเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง โดยได้รับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์ www.dbd.go.th โทรสารหมายเลข ๐ ๒๕๔๗ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dbd.legal@gmail.com ระหว่างวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีผู้เข้าชมจำนวน ๓๑๖ คน และมีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจำนวน ๔ คน ซึ่งมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติมให้ทันสมัย ๖ ประเด็น) สรุปได้ดังนี้

ลำดับ	มาตราที่เสนอแก้ไขเพิ่มเติม	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑.	มาตรา ๖ (กำหนดให้การโฆษณาข้อความเกี่ยวกับบริษัทค่าเป็นทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์และทางการโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ได้)	ไม่มีผู้แสดงความเห็น	ไม่มี
๒.	เพิ่มมาตรา ๗/๑ (กำหนดให้บริษัทหรือคณะกรรมการส่งหนังสือหรือเอกสารให้แก่กรรมการ ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่ของบริษัทด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้)	<p>๑. สำนักงาน ก.ส.ต. เห็นว่าการกำหนดว่ากรรมการ ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่เป็นผู้รับเอกสารต้องแจ้งความประสงค์หรือยินยอมก่อนนั้น ควรพิจารณาทางปฏิบัติว่า จะมีผลสัมฤทธิ์จริงหรือไม่ นอกจากนี้ ควรพิจารณาว่า ข้อกำหนดดังกล่าวจะขัดหรือแย้งกับมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่เป็นกฎหมายกลางในการจัดทำเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์หรือไม่</p> <p>๒. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เห็นด้วยกับการแก้ไขหลักเกณฑ์ดังกล่าว โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้อ้างอิงหลักเกณฑ์และวิธีการส่งทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยไม่จำเป็นต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติม</p> <p>๓. บริษัท เบเกอร์ แอนด์ แม็คแคนซี่ จำกัด เห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติม โดยมีข้อสังเกตว่า หลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนจะกำหนดต่อไป จะแตกต่างไปจากวิธีการจัดส่งหนังสือเชิญประชุมที่กำหนดโดยพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ หรือไม่</p>	<p>เห็นว่า การกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดที่จะส่งหนังสือหรือเอกสารด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ต้องได้รับความยินยอมจากผู้รับเอกสารนั้นสามารถกำหนดได้ เนื่องจากพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัดฯ เป็นกฎหมายเฉพาะซึ่งสามารถกำหนดให้แตกต่างกับกฎหมายกลางที่ว่าด้วยการประชุมและการส่งหนังสือเชิญประชุมด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ และการกำหนดให้แตกต่างในกรณีนี้เป็นกรณีที่มีความจำเป็น เนื่องจากในปัจจุบันบริษัทมหาชนจำกัดส่วนใหญ่จะมีข้อมูลเฉพาะที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์ที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นปัจจุบันและตรวจสอบอีเมลหรือส่งหากันกำหนดให้ผู้ถือหุ้นแจ้งความยินยอมและแจ้งอีเมลหรือที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นปัจจุบัน บริษัทมหาชนจำกัดย่อมไม่สามารถส่งหนังสือเชิญประชุมทางอิเล็กทรอนิกส์ไปยังผู้ถือหุ้นทุกรายได้อย่างถูกต้องครบถ้วนตามความมุ่งหวังของกฎหมาย นอกจากนี้อาจยังมีผู้ถือหุ้นบางรายที่ไม่มีมีความสามารถในการเข้าถึงหนังสือหรือเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยสะดวกซึ่งกฎหมายต้องคุ้มครองผู้ถือหุ้นกลุ่มดังกล่าวเช่นเดียวกัน อนึ่ง ในทางปฏิบัติบริษัทมหาชนจำกัดย่อมมีวิธีการที่หลากหลาย</p>

ลำดับ	มาตราที่เสนอแก้ไขเพิ่มเติม	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
		<p>๔. บริษัท กูตัน แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด มีข้อสงสัยว่าการที่กรรมการ ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่จะแจ้งบริษัทถึงความประสงค์หรือยินยอมให้ส่งหนังสือด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ จะสามารถแจ้งด้วยวิธีใดก็ได้ใช่หรือไม่ และการนี้มีผลเป็นรายครั้งหรือมีผลตลอดไป</p>	<p>ในการขอความยินยอมจากผู้ถือหุ้น จึงคาดหมายได้ว่าบริษัทมหาชนจำกัดจะมีภาระเพิ่มขึ้นในระยะแรกเท่านั้น</p>
๓.	<p>มาตรา ๗๙ (กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)</p>	<p>๑. สำนักงาน ก.ล.ต. มีความเห็นว่า การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะเป็นการประชุมคณะกรรมการหรือการประชุมผู้ถือหุ้น มีกฎหมายรองรับไว้แล้ว คือ พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ และมีการออกกฎลำดับรองกำหนดหลักเกณฑ์ในรายละเอียดไว้แล้ว (ประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓) การแก้ไขบทบัญญัติในเรื่องนี้จึงควรพิจารณาให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว เพื่อให้ไม่เกิดความสับสนหรือความสับสนเกี่ยวกับความขัดแย้งของกฎหมาย</p> <p>๒. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เห็นด้วยกับการแก้ไขหลักเกณฑ์ดังกล่าว โดยเสนอให้อำนาจหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายเกี่ยวกับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่จำเป็นต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติม</p>	<p>ได้นำความคิดเห็นและข้อสังเกตมาใช้ในการปรับปรุงร่างฯ ให้สอดคล้องกับพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ แล้ว</p>

ลำดับ	มาตราที่เสนอแก้ไขเพิ่มเติม	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๔.	มาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๒ และเพิ่มมาตรา ๘๑/๑ (แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับกรเรียกประชุมคณะกรรมการ)	๓. บริษัท เบเกอร์ แอนด์ แม็คแคนซี่ จำกัด เห็นด้วยกับบทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีข้อสังเกตว่าหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนจะกำหนดต่อไป จะมีความสอดคล้องกับพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ และมาตรฐานที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนดไว้หรือไม่ โดยเห็นว่าควรระบุให้ชัดเจนจะใช้บทบัญญัติในกฎหมายทั้งสองฉบับร่วมกัน หรือจะใช้เฉพาะบทบัญญัติในพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ สำหรับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในกรณีของบริษัทมหาชนจำกัด	ไม่มี
๕.	เพิ่มมาตรา ๑๐๑/๑ (กำหนดให้ผู้ถือหุ้นที่เรียกประชุมเองตาม มาตรา ๑๐๐ วรรคสอง อาจจัดส่งหนังสือนัดประชุมไปยังผู้ถือหุ้น ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้)	ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น	ไม่มี
๖	มาตรา ๑๐๒ (กำหนดให้มีการมอบฉันทะด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้บุคคลอื่นเข้าประชุมผู้ถือหุ้น)	บริษัท เบเกอร์ แอนด์ แม็คแคนซี่ จำกัด เห็นด้วยกับบทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติม	ไม่มี

ครั้งที่ ๓ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้จัดรับฟังความคิดเห็นปรากฏการเสนอร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งเป็นกรดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔ ที่มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา แยกกร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติมให้ทันสมัย ๖ ประเด็น) ที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ตรวจสอบพิจารณา เสร็จแล้วออกจากร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (มาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการ การควบคุมบริษัท การแปรสภาพบริษัท) และนำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... โดยรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๔ ผ่าน ๓ ช่องทาง ดังนี้

(๑) รับฟังความคิดเห็นโดยการส่งหนังสือสอบถามความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมจำนวน ๑๕ หน่วยงาน คือ กระทรวงพาณิชย์ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สำนักงาน ก.ล.ด. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน (กกร.) หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาคมธุรกิจคนไทย สมาคมธุรกิจตลาดทุนไทย สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย สมาคมบริษัท จดทะเบียนไทย สมาคมบริษัทจัดการลงทุน สมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย และสมาคมบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ โดยมีหน่วยงานที่ส่งหนังสือแสดงความคิดเห็นจำนวน ๓ หน่วยงาน คือ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สำนักงาน ก.ล.ด. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

(๒) การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ของสำนักงาน (www.krisdika.go.th) โดยมีผู้เข้าชมจำนวน ๑๘๘ คน และมีผู้แสดงความคิดเห็น ๑ คน

(๓) การรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย Alpha version (www.lawtest.go.th) โดยมีผู้เข้าชมจำนวน ๔๖ คน

และมีผู้แสดงความคิดเห็น ๓๐ คน เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติ ๒๖ คน ไม่เห็นด้วย ๔ คน

ทั้งนี้ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้

ลำดับ	มาตราที่เสนอแก้ไขเพิ่มเติม	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑.	มาตรา ๖ (กำหนดให้การโฆษณาข้อความเกี่ยวกับบริษัทดำเนินการทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์แทนการโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ได้)	๑. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เห็นด้วยกับร่างฯ ๒. สำนักงาน ก.ล.ด. เห็นด้วยกับร่างฯ ๓. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เห็นด้วยกับร่างฯ	ไม่มี
๒.	เพิ่มมาตรา ๗/๑ (กำหนดให้บริษัทหรือคณะกรรมการส่งหนังสือหรือเอกสารให้แก่กรรมการ ผู้ถือหุ้น	๑. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เห็นด้วยกับร่างฯ ๒. สำนักงาน ก.ล.ด. มีข้อสังเกตว่าการกำหนดให้การส่งหนังสือหรือเอกสารด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ต้อง	เห็นว่า การกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดที่จะส่งหนังสือหรือเอกสารด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ต้องได้รับความยินยอมจากผู้รับเอกสารนั้นสามารถกำหนดได้ เนื่องจาก

ลำดับ	มาตราที่เสนอแก้ไขเพิ่มเติม หรือเจ้าหน้าที่โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
		<p>ได้รับความยินยอมจากผู้ร้อง ออาจไม่สอดคล้องกับกับพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ ที่กำหนดให้สามารถส่งหนังสือเชิญประชุมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ และจะเป็นการกำหนดภาระที่มากกว่ากฎหมายกำหนดในปัจจุบัน</p> <p>๓. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เห็นด้วยกับร่างฯ</p>	<p>คำชี้แจงของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัดฯ เป็นกฎหมายเฉพาะ ซึ่งสามารถกำหนดให้แตกต่างกับกฎหมายกลางว่าด้วยการประชุมและ การส่งหนังสือเชิญประชุมโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ และการกำหนดให้แตกต่างในกรณีที่เป็นกรณีที่มีความจำเป็น เนื่องจากในปัจจุบันบริษัทมหาชนจำกัดส่วนใหญ่จะมีข้อมูลเฉพาะที่อยู่ในระบบหรือของผู้อื่น และไม่ได้รับความตรวจสอบอีเมลหรือที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นปัจจุบันของผู้ถือหุ้นทุกรายไว้ ซึ่งหากไม่กำหนดให้ผู้ถือหุ้นแจ้งความยินยอมและแจ้งอีเมลหรือที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นปัจจุบัน บริษัทมหาชนจำกัดย่อมไม่สามารถส่งหนังสือเชิญประชุมทางอิเล็กทรอนิกส์ไปยังผู้ถือหุ้นทุกรายได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ตามความมุ่งหวังของกฎหมาย นอกจากนี้อาจยังมีผู้ถือหุ้นบางรายที่ไม่มีความสามารถในการเข้าถึงหนังสือหรือเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยสะดวก ซึ่งกฎหมายต้องคุ้มครองผู้ถือหุ้นกลุ่มดังกล่าวเช่นเดียวกัน อนึ่ง ในทางปฏิบัติบริษัทมหาชนจำกัดย่อมมีวิธีการที่หลากหลายในการขอความยินยอมจากผู้ถือหุ้น จึงคาดหมายได้ว่าบริษัทมหาชนจำกัดจะมีภาระเพิ่มขึ้นในระยะแรกเท่านั้น</p>
๓.	มาตรา ๗๙ (กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)	<p>๑. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เห็นด้วยในหลักการของร่างฯ แต่เสนอให้เพิ่มเงื่อนไขในตอนต้นของวรรคสอง เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติว่าบริษัทมหาชนจำกัดอาจจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ หากไม่มีข้อบังคับของบริษัตกำหนดห้ามไว้ และเสนอให้</p>	<p>เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยได้ปรับปรุงร่างมาตรา ๗๙ แล้ว และได้เพิ่มร่างมาตรา ๗๘ วรรคสาม และร่างมาตรา ๑๐๑ วรรคสามเพื่อกำหนดให้ชัดเจนว่า</p>

ลำดับ	มาตราที่เสนอแก้ไขเพิ่มเติม	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
		<p>บัญญัติเพิ่มเติมให้ชัดเจนว่าการประชุมผู้ถือหุ้นสามารถดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้เช่นเดียวกัน เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓</p> <p>๒. สำนักงาน ก.ล.ต. เห็นด้วยกับร่างฯ</p> <p>๓. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เห็นด้วยกับร่างฯ และเสนอให้บัญญัติให้ชัดเจนว่าการประชุมผู้ถือหุ้นสามารถดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้</p>	<p>เห็นว่า ร่างบทบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณา มีความชัดเจนในประเด็นที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าเสนอแล้ว และเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะกำหนดให้กรรมการที่ร้องขอให้มีการประชุมทุกคนจะต้องเป็นผู้ร่วมกันเรียกประชุม โดยกรรมการที่ร้องขอต้องแต่งตั้งคนขึ้นไปก็สามารถร่วมกันเรียกประชุมได้</p>
๔.	มาตรา ๘๑ และ มาตรา ๘๒ และเพิ่มมาตรา ๘๑/๑ (แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการเรียกประชุมคณะกรรมการ)	<p>๑. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เห็นด้วยในหลักการ แต่เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติเสนอให้ (๑) ในการเรียกประชุมคณะกรรมการตามวรรคสอง จะต้องเป็นการที่ประธานกรรมการเรียกประชุมเพื่อไต่ถามกรรมการพิจารณาเรื่องที่กรรมการเสนอ มิใช่เป็นการเรียกประชุมในวาระเพื่อทราบเท่านั้น และควรถูกกำหนดให้มีการจัดประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องที่กรรมการเสนอภายใน ๑๔ วัน เพื่อป้องกันมิให้ประธานกรรมการกำหนดวันประชุมในอนาคตอันไกล เพื่อหลีกเลี่ยงการพิจารณาเรื่องที่กรรมการเสนอนั้น</p> <p>(๓) กรณีกรรมการเป็นผู้เรียกประชุมตามวรรคสาม ควรกำหนดเงื่อนไขให้กรรมการทุกคนที่ร้องขอตามวรรคสองจะต้องร่วมกันเรียกประชุม</p> <p>๒. สำนักงาน ก.ล.ต. เห็นด้วยกับร่างฯ</p> <p>๓. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เห็นด้วยกับร่างฯ</p>	

ลำดับ	๕	<p>มาตราที่เสนอแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>เพิ่มมาตรา ๑๐๑/๑ (กำหนดให้ผู้ถือหุ้นที่เรียกประชุมเองตาม มาตรา ๑๐๐ วรรคสอง อาจจัดส่ง หนังสือนัดประชุมไปยังผู้ถือหุ้น โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้)</p>	<p>ความเห็น/ข้อเสนอแนะ</p> <p>๑. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เห็นด้วยในหลักการ แต่มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า อาจมีความจำเป็นที่จะต้อง กำหนดโทษอาญาแก่บริษัทมหาชนจำกัดที่ไม่อำนวยความสะดวกหรือไม่ให้ความร่วมมือนกับผู้ถือหุ้น หรือเรียกประชุมเองในการจัดประชุม เนื่องจากการ กำหนดโทษอาญาในกฎหมายเพิ่มโดยไม่จำเป็น และไม่สอดคล้องกับมาตรา ๗๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย</p>	<p>คำชี้แจงของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา</p> <p>เห็นว่า ไม่ควรกำหนดโทษอาญาแก่บริษัทมหาชนจำกัด ที่ไม่อำนวยความสะดวกหรือไม่ให้ความร่วมมือกับผู้ถือหุ้น ที่เรียกประชุมเองในการจัดประชุม เนื่องจากการ กำหนดโทษอาญาในกฎหมายเพิ่มโดยไม่จำเป็น และไม่สอดคล้องกับมาตรา ๗๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย</p>
๖	<p>มาตรา ๑๐๒ (กำหนดให้มีการมอบฉันทะโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้บุคคลอื่น เข้าประชุมผู้ถือหุ้น)</p>	<p>๑. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เห็นด้วยกับร่างฯ</p> <p>๒. สำนักงาน ก.ล.ด. เห็นด้วยกับร่างฯ</p> <p>๓. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เห็นด้วยกับร่างฯ</p> <p>๔. ประชาชนทั่วไป แสดงความคิดเห็นผ่านระบบกลางว่า เห็นควรให้ออกกฎกระทรวงหรือประกาศเพื่อกำกับวิธีการ มอบฉันทะให้ชัดเจน เพื่อไม่ก่อให้เกิดความสับสน และควรรกำหนดให้มีกลไกการตรวจสอบว่าเป็นการมอบ ฉันทะที่ถูกต้องตามกฎหมาย</p>	<p>๑. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เห็นด้วยกับร่างฯ</p> <p>๒. สำนักงาน ก.ล.ด. มีข้อสังเกตว่าการกำหนดให้การส่ง หนังสือหรือเอกสารด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ต้อง ได้รับความยินยอมจากผู้เอกสาร อาจไม่สอดคล้องกับ กับพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมทางอิเล็กทรอนิกส์ และพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ เช่นเดียวกับร่างมาตรา ๗/๑</p> <p>๓. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เห็นด้วยกับร่างฯ</p>	<p>เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของประชาชนทั่วไป</p>

ลำดับ	มาตราที่เสนอแก้ไขเพิ่มเติม	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๗		สำนักงาน ก.ล.ศ. เสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถจัดทำและออกใบหุ้นในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อลดภาระและอำนวยความสะดวกต่อบริษัทและประชาชน	เห็นว่า การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำและออกใบหุ้นในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นเรื่องที่นอกเหนือหลักการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔

การเผยแพร่รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติมให้ทันสมัย ๖ ประเด็น)
ในเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
และเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

๑. การเผยแพร่ในเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หน้าเว็บ: www.dsd.go.th/summary-of-comment

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
Office of the Council of State

หน้าหลัก องค์กร อำนาจหน้าที่และโครงสร้างของ หน่วยงานกฎหมาย คำสั่งความ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ประชาสัมพันธ์ แผนที่เว็บไซต์ สมาชิกเว็บไซต์

กำลังค้นหา: ค้นหา

หน้า: 10 จาก ๖๖ หน้า

ลำดับ	ชื่อเรื่อง	เอกสารแนบ
1.	สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติม 6 ประเด็น)	
2.	รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นในร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
3.	สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประกอบอาชีพการพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
4.	รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประกอบอาชีพการพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ความผิดฐานฝ่าฝืนกฎหมาย)	
5.	สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นในร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประกอบอาชีพการพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
6.	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประกอบอาชีพการพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประกอบอาชีพการพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติม ๖๖ ประเด็น)	
7.	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประกอบอาชีพการพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประกอบอาชีพการพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติม ๖๖ ประเด็น)	
8.	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประกอบอาชีพการพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ความผิดฐานฝ่าฝืนกฎหมาย)	

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่ แก้ไขปรับปรุง ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่องการเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Society) เพื่อสร้างผู้ประกอบการคุณภาพ (ยุทธศาสตร์ที่ ๒ หน้าที่ที่ ๒.๒)

สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศในเรื่องการปฏิรูปด้านความสามารถในการแข่งขัน (เป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ ๓ ของแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ)

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๐๕ กำหนดหลักเกณฑ์ในการดำเนิน

รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพนายช่างเทคนิค (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... (แก้ไขเพิ่มเติมให้ทันสมัย ๖ ประเด็น)

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฯ จากผู้เกี่ยวข้องจำนวน ๓ ครั้ง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ครั้งที่ ๑ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้จัดรับฟังความคิดเห็นประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพนายช่างเทคนิค (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... (แก้ไขเพิ่มเติมให้ทันสมัย ๖ ประเด็น) โดยรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สมาคมวิชาชีพจดทะเบียน และสมาคมผู้ส่งเสริมการชื้อทุนไทย ในลักษณะของการเชิญหน่วยงานดังกล่าว ร่วมเป็นคณะทำงานจัดทำร่างพระราชบัญญัติฯ และต่อมาได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป ผ่านทางเว็บไซต์ www.dbd.go.th โทรสาร หมายเลข ๐ ๒๕๔๙ ๕๔๙๖ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dbd.legal@dtprtal.com ตั้งแต่วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๑ มีผู้เข้าจน จำนวน ๕๙๐ คน และมีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจำนวน ๓ คน ซึ่งทั้งหมดเห็นด้วยกับหลักการและเหตุผลในการแก้ไขกฎหมาย โดยมีความคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่เห็นด้วย สรุปได้ดังนี้

ลำดับ	มาตราที่เสนอแก้ไขเพิ่มเติม	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ	คำชี้แจงของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
๑.	มาตรา ๖ (กำหนดให้การโฆษณาข้อความเกี่ยวกับวิชาชีพดำเนินการทางอิเล็กทรอนิกส์แก่ผู้ประกอบการโฆษณาหนังสือพิมพ์)	๑. การกำหนดให้บริษัทสามารถเลือกโฆษณาผ่านทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น เว็บไซต์ของบริษัท แทนการโฆษณาในหนังสือพิมพ์ได้ ๒. ข้อความว่า "... บุคคลนั้นอาจโฆษณาทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์สาธารณะอื่นใดแทนตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดได้" คำว่า "สื่ออิเล็กทรอนิกส์สาธารณะ" ยังไม่ชัดเจนว่ามีความหมายครอบคลุมเพียงใด ๓. ควรกำหนดให้ชัดเจนว่า ให้โฆษณาบนเว็บไซต์	๑. เจตนารมณ์ในการแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มช่องทางในการโฆษณาหรือโฆษณาอื่นนอกจากหนังสือพิมพ์ ซึ่งจะทำให้เกิดทางเลือกซึ่งมีความสะดวก ทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์ และความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ศักดิ์ จึงเห็นว่าควรแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว เหมาะสมแล้ว สำหรับความชัดเจนของคำว่า "สื่ออิเล็กทรอนิกส์สาธารณะ" สามารถแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นได้ คนที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๒. การเผยแพร่ในเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

← dbd.go.th/more_news.php?cid=77 ☆

Call center 1570 /

DBD
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
Department of Business Development

หน้าแรก บริการออนไลน์ คู่มือสำหรับผู้ถึง กฎหมาย ข่าวสาร เกี่ยวกับกรม ติดต่อกรม EN สมัครสมาชิก

---

๙ กฎหมาย กฎหมายของกรม

๗๗๗ แสดงความคิดเห็นร่างกฎหมาย

- ๐ เปิดช่วงกรอกแบบสืบความคิดเห็นประกอบกาแปลเป็นผลสัมฤทธิ์ พ.ร.บ.แก้ไขพจนานัญญ์ 2499 ตั้งแต่วันที่ 30 เม.ย. 64 ๑๖๖
- ๐ "รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ (Checklist) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่...) พ.ศ. ... (ฉบับที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา รบร่าง) ๑๖๖
- ๐ ขอเชิญร่วมแสดงความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว พ.ศ. ... (ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา) ระหว่างวันที่ 9 - 30 กันยายน 2563 ๑๔72
- ๐ ขอเชิญร่วมแสดงความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... (ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา) ระหว่างวันที่ 5 สค 63 - 20 สค 63 เมษายนถึง วันที่ 31 สิงหาคม 2563 *** ๑๖๑๖
- ๐ ขอเชิญร่วมแสดงความคิดเห็นร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการยื่นข้อพิพาท การจำหน่ายคู่พิพาท และการตัดสินข้อพิพาท (ฉบับที่...) พ.ศ. ...

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

ร่างพระราชบัญญัติฉบับที่... พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่   แก้ไขปรับปรุง   ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดให้มีความทันสมัยต่อสภาพเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและแนวทางการค้าเงินตราในปัจจุบัน ประกอบกับเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับองค์กรธุรกิจในประเทศไทย โดย (๑) เพิ่มข้อกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถโฆษณาข้อความให้สาธารณชนทราบด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (๒) เพิ่มข้อกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถส่งคำสั่ง สำเนา หรือเอกสารให้แก่บุคคลอื่นด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (๓) ปรับปรุงระบบบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการประชุมของคณะกรรมการเพื่อให้สามารถประชุมโดยวิธีการคิดชื่อการผ่านระบบเทคโนโลยี (๔) ปรับปรุงวิธีการเรียกประชุมคณะกรรมการภายในกรณีที่บริษัทไม่มีประธานกรรมการหรือประธานกรรมการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ และ (๕) เพิ่มช่องทางให้ผู้ถือหุ้นสามารถขอคืนหรือเพิ่มหุ้นสามัญและออกใบรับหุ้นสามัญอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความปลอดภัยและเชื่อถือได้

เพื่อแก้ไขปัญหาระยะข้อบกพร่องใด

DBD กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(แก้ไขเพิ่มเติมให้ทันสมัย ๖ ประเด็น)

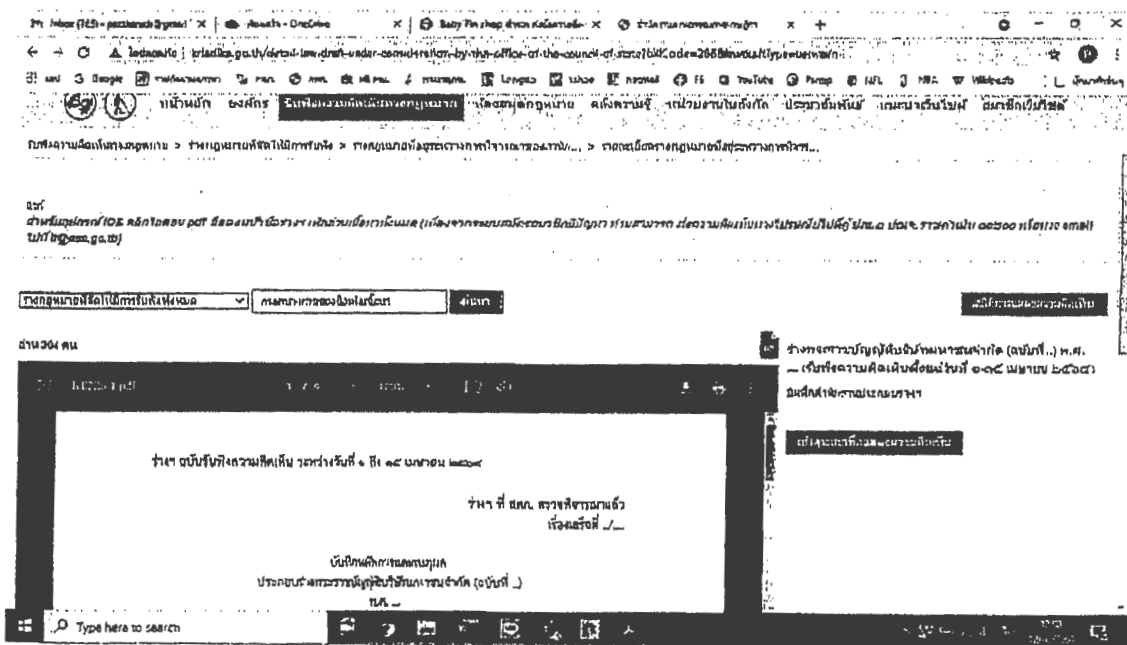
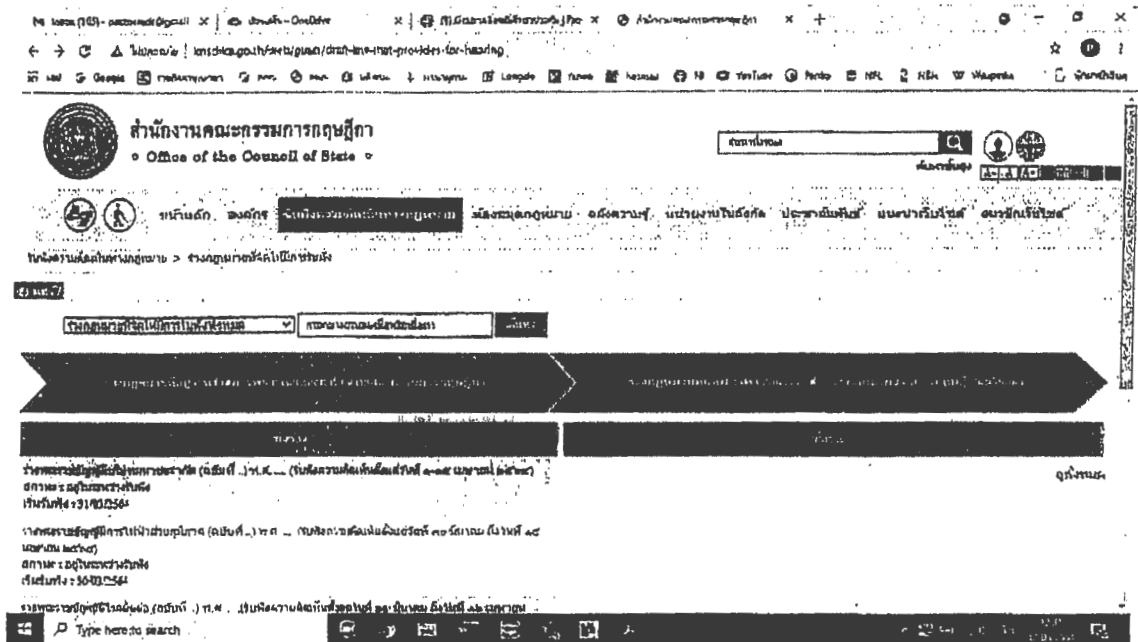
ตามที่ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้เชิญชวนหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติมให้ทันสมัย ๖ ประเด็น) ผ่านทางเว็บไซต์ www.dbd.go.th โดยสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางโทรสารหมายเลข ๐ ๒๕๙๙ ๕๔๙๐ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dbd.legal@gmail.com ตั้งแต่วันที่ ๙ - ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๑ เรื่อง แนวทางการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติ มาตรา ๙๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เป็น

บัดนี้ ได้ครบกำหนดระยะเวลาการเปิดรับฟังความคิดเห็นแล้ว จึงขอสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนี้

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

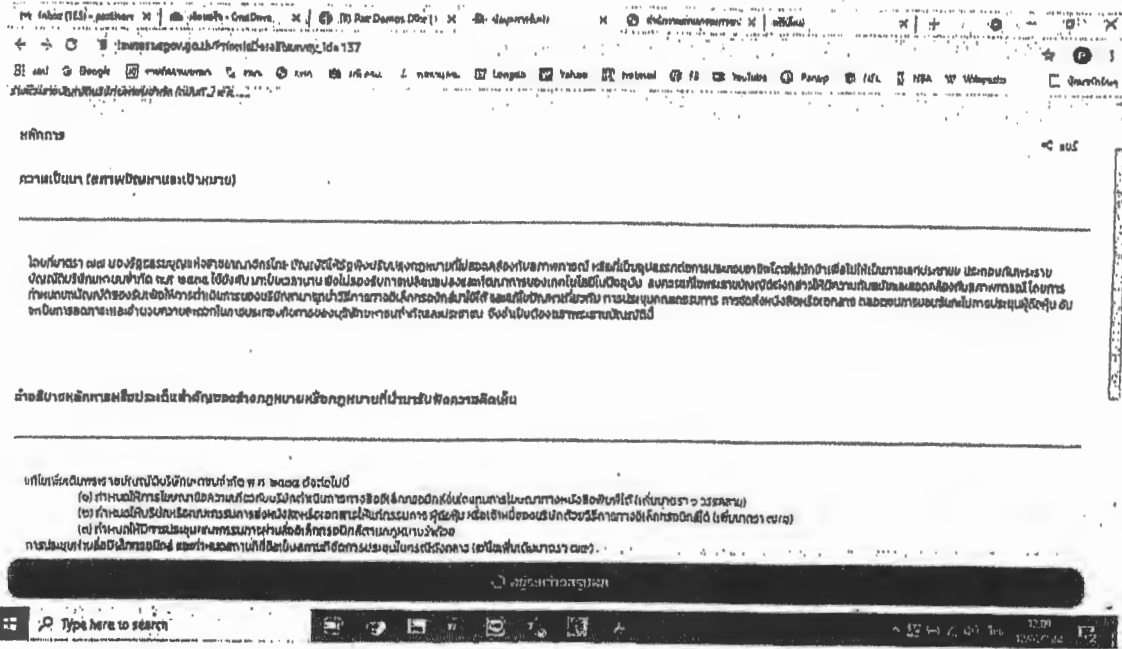
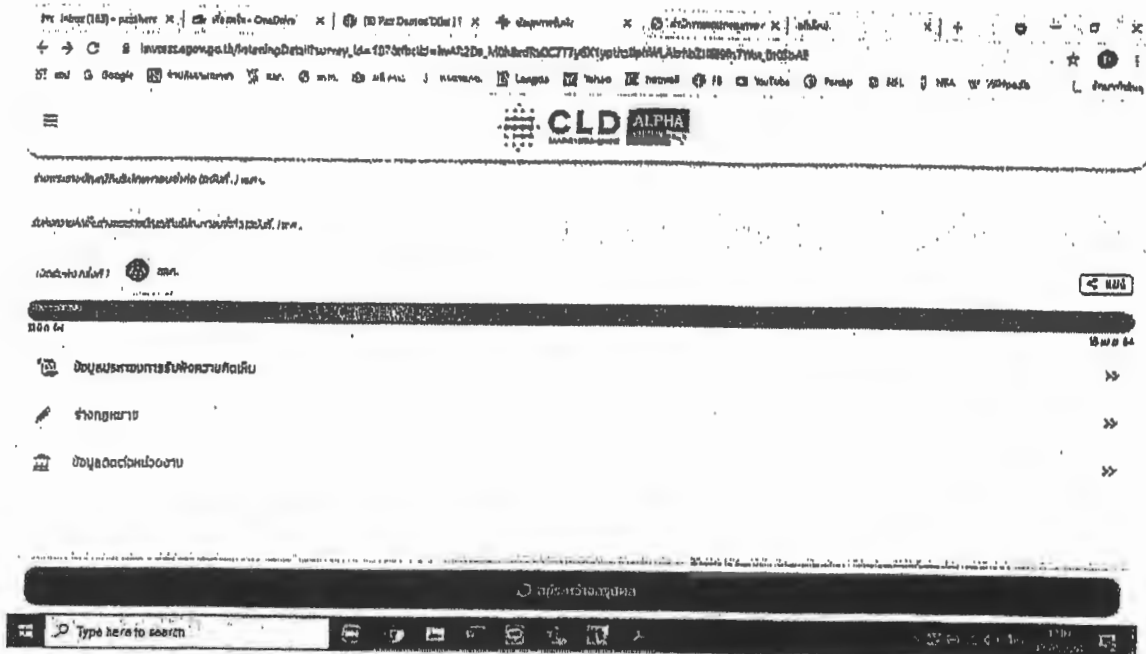
ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (แก้ไขเพิ่มเติมให้ทันสมัย ๖ ประเด็น) มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ และทนายความเอกชน เช่น สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สมาคมบริษัทจดทะเบียน สมาคมผู้ส่งเสริมการลงทุนไทย ก่อตบ่าประเด็นที่ต้องพิจารณาคือเพิ่มเติมขึ้นรับฟังความคิดเห็นทางเว็บไซต์ ระหว่างวันที่ ๙ - ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ลงเผยแพร่เชิญชวนหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีหน่วยงานที่รับฟังความคิดเห็น

การรับฟังความคิดเห็นในเว็บไซต์ สคก. และระบบกลาง (๑ - ๑๕ เม.ย. ๒๕๖๔)

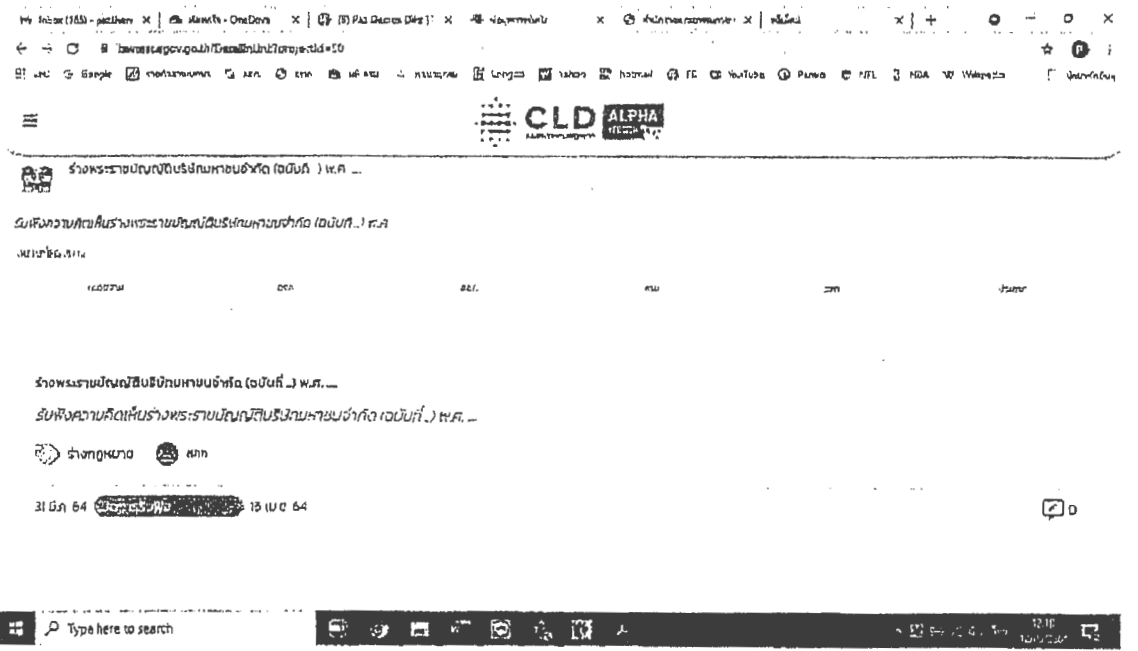
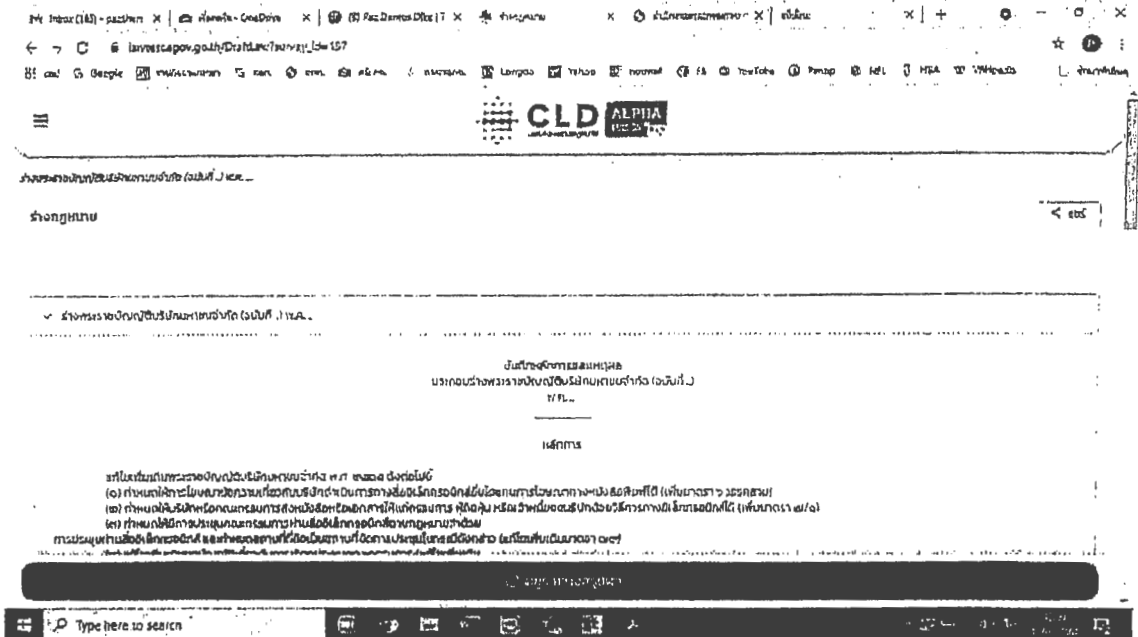

การรับฟังความคิดเห็นในเว็บไซต์ สกค. และระบบกลาง (๑ - ๑๕ เม.ย. ๒๕๖๔)

การรับฟังความคิดเห็นในเว็บไซต์ สคก. และระบบกลาง (๑ - ๑๕ เม.ย. ๒๕๖๔)

แผนการจัดทำกฎหมายลำดับรอง
ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

แผนการจัดทำกฎหมายลำดับรอง
ร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(แก้ไขเพิ่มเติมให้ทันสมัย ๖ ประเด็น)

เรื่อง	สาระสำคัญของกฎหมายลำดับรอง	กรอบระยะเวลาในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง
<p>๑. กำหนดให้การโฆษณาข้อความเกี่ยวกับบริษัทสามารถดำเนินการทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นใดแทนการโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ได้ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด (เพิ่มมาตรา ๖ วรรคสาม)</p>	<p>๑. กำหนดให้การประกาศโฆษณาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นทางเลือกเพิ่มเติม โดยบริษัทมหาชนจำกัดอาจเลือกที่จะประกาศโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ตามเดิมก็ได้</p> <p>๒. บริษัทมหาชนจำกัดที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ อาจประกาศโฆษณาข้อความในเว็บไซต์ของบริษัท แทนการโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ โดยการประกาศโฆษณานั้น ต้องเป็นเอกสารชุดเดียวกับที่ส่งให้ผู้ถือหุ้น หรือมีเนื้อหาตรงกับที่ส่งให้ผู้ถือหุ้น และการประกาศโฆษณาดังกล่าวจะต้องมีมาตรการป้องกันมิให้มีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงได้ รวมทั้งต้องสามารถตรวจสอบการแก้ไขได้ (ถ้ามี)</p>	<p>ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>
<p>๒. กำหนดให้บริษัทหรือคณะกรรมการส่งหนังสือหรือเอกสารให้แก่กรรมการผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่ของบริษัทโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด (เพิ่มมาตรา ๗/๑)</p>	<p>๑. ทางเลือกการส่งเอกสารด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ใช้กับทั้งบริษัทมหาชนจำกัดที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และบริษัทมหาชนจำกัดที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์</p> <p>๒. บริษัทมหาชนจำกัดจะสามารถส่งเอกสารด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้กับผู้ถือหุ้นหรือบุคคลอื่นแทนการส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ได้เฉพาะกับผู้ถือหุ้นหรือบุคคลอื่นที่ได้แจ้งความจำนงไว้ โดยบริษัทต้องมีหลักฐานในการพิสูจน์การได้รับแจ้งการแสดงความจำนงจากผู้ถือหุ้น หรือบุคคลอื่นที่ได้ ให้บริษัทมหาชนจำกัดส่งเอกสารด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แทนวิธีการส่งทางไปรษณีย์</p> <p>๓. การแจ้งความจำนงให้แจ้งต่อนายทะเบียนของบริษัท โดยแจ้งข้อมูลที่อยู่สำหรับการส่งเอกสาร และที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นปัจจุบัน</p> <p>๔. ผลทางกฎหมายของการส่งเอกสารด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้มีผลในลักษณะเดียวกับมาตรา ๒๑</p>	<p>ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>

เรื่อง	สาระสำคัญของกฎหมายลำดับรอง	กรอบระยะเวลาในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง
	(การสันนิษฐานว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ส่งไปนั้นได้เป็นไปตามข้อกำหนดทางเทคนิคแล้ว) มาตรา ๒๓ (การรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้ถือว่า มีผลนับแต่เวลาที่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นได้เข้าสู่ระบบข้อมูลของผู้รับข้อมูล) และมาตรา ๒๔ (การส่งหรือการรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้ถือว่าได้ส่ง ณ ที่ทำการงานของผู้ส่งข้อมูล หรือได้รับ ณ ที่ทำการงานของผู้รับข้อมูลแล้วแต่กรณี) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔	
๓. กำหนดให้มีการมอบฉันทะโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้บุคคลอื่นเข้าประชุมผู้ถือหุ้น ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด (เพิ่มมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม)	กรมพัฒนาธุรกิจการค้าและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ จะพิจารณาร่วมกันเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ต่อไปในประกาศนายทะเบียน (๑) วิธีการมอบฉันทะและการลงลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ (๒) แบบหนังสือการมอบฉันทะทางอิเล็กทรอนิกส์ และ (๓) วิธีการชำระและปิดอากรแสตมป์ทางอิเล็กทรอนิกส์	ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

Unofficial Translation*

**Note on Principles and Rationales
of Draft Public Limited Company Act (No. ..)**

B.E. .... (....)

Principles

Amends Public Limited Company Act B.E. 2535 as follows:

(1) Specifies that advertising of public company may be carried out via any electronic medias other than in newspapers. (Adds section 6 paragraph three)

(2) Specifies that public company or their Board of Directors may send letters or documents to directors, shareholders, or creditors via electronic methods. (Adds section 7/1)

(3) Specifies that a meeting of the Board of Directors or a shareholders meeting may be conducted via electronic medias as prescribed in the law on electronic meeting. (Amends section 79 and adds section 98 paragraph three and section 101 paragraph three)

(4) Amends the provision concerning summoning a meeting of the Board of Directors. (Amends section 81 and section 82, adds section 81/1)

(5) Specifies that in the case shareholders summon the meeting by themselves, notice summoning the meeting may be sent via electronic methods. (Adds section 101/1)

(6) Specifies that an appointment of a proxy for shareholders meeting may be carried out via electronic methods (Adds section 102 paragraph three)

Rationales

Whereas section 77 of the Constitution of the Kingdom of Thailand stipulates that the State should repeal or revise laws that are no longer necessary or unsuitable to the circumstances, or are obstacles to livelihoods or engagement in occupations, without delay, so as to abstain

---

*Translated by Law Reform Division, Office of the Council of State

DISCLAIMER: THIS TEXT HAS BEEN PROVIDED FOR EDUCATIONAL/COMPREHENSION PURPOSES AND CONTAINS NO LEGAL AUTHORITY. THE OFFICE OF THE COUNCIL OF STATE SHALL ASSUME NO RESPONSIBILITY FOR ANY LIABILITIES ARISING FROM THE USE AND/OR REFERENCE OF THIS TEXT. THE ORIGINAL THAI TEXT AS FORMALLY ADOPTED AND PUBLISHED SHALL IN ALL EVENTS REMAIN THE SOLE AUTHORITY HAVING LEGAL FORCE.

from the imposition of burdens upon the public, while Public Limited Company Act B.E. 2535 has been applied for long period of time without having been revised to be corresponding to prevalent technological advancement, it is therefore expedient to amend such Act to be consistent with circumstances at present by recognizing the use of electronic methods in the undertakings of public company. Specifying that meetings of the Board of Directors and meetings of shareholders, sending letters or documents, and appointment of a proxy for shareholder meetings may be done via electronic method will reduce undue burden and facilitate business operations of public company and the people, as well as improve the national competitiveness. It is therefore necessary to enact this Act.

DISCLAIMER: THIS TEXT HAS BEEN PROVIDED FOR EDUCATIONAL/COMPREHENSION PURPOSES AND CONTAINS NO LEGAL AUTHORITY. THE OFFICE OF THE COUNCIL OF STATE SHALL ASSUME NO RESPONSIBILITY FOR ANY LIABILITIES ARISING FROM THE USE AND/OR REFERENCE OF THIS TEXT. THE ORIGINAL THAI TEXT AS FORMALLY ADOPTED AND PUBLISHED SHALL IN ALL EVENTS REMAIN THE SOLE AUTHORITY HAVING LEGAL FORCE.

Draft
Public Limited Company Act (No. ...)
B.E. .... (....)

.....
.....
.....

.....
.....

Whereas it is expedient to amend the law on Public Limited Company;

.....
.....

Section 1. This Act is called “Public Limited Company Act (No. ...) B.E. ....”.

Section 2. This Act shall come into force upon the expiration of thirty days from the date of its publication in the Government Gazette.

Section 3. The following provision shall be added as paragraph three of section 6 of Public Limited Company Act B.E. 2535:

“The undertakings prescribed in paragraph one may be carried out by advertising via any other electronic medias according to the criteria stipulated by the Registrar.”

Section 4. The following provision shall be added as section 7/1 of Public Limited Company Act B.E. 2535:

“**Section 7/1.** In the case a company or Board of Directors has duties to send letters or documents as per this Act to directors, shareholders, or creditors of the company; if such person has declared intention or given consent for electronic submission of such letters

---

*Translated by Law Reform Division, Office of the Council of State

DISCLAIMER: THIS TEXT HAS BEEN PROVIDED FOR EDUCATIONAL/COMPREHENSION PURPOSES AND CONTAINS NO LEGAL AUTHORITY. THE OFFICE OF THE COUNCIL OF STATE SHALL ASSUME NO RESPONSIBILITY FOR ANY LIABILITIES ARISING FROM THE USE AND/OR REFERENCE OF THIS TEXT. THE ORIGINAL THAI TEXT AS FORMALLY ADOPTED AND PUBLISHED SHALL IN ALL EVENTS REMAIN THE SOLE AUTHORITY HAVING LEGAL FORCE.

or documents, the company or Board of Directors may send such letters or documents via electronic methods according to the criteria stipulated by the Registrar.”

Section 5. The provision of section 79 of Public Limited Company Act B.E. 2535 shall be repealed and replaced with the following provision:

“**Section 79.** The board of directors must meet at least once every three months at the locality where the principal business office of the company is located or in a nearby province, unless the articles of association of the company require meetings to be held elsewhere in the Kingdom of Thailand.

Unless otherwise specifically indicated in the articles of association, the meeting in paragraph one may be conducted via electronic medias as prescribed in the law on electronic meeting. In such case, it shall be deemed that the principal business office of the company is the place of the meeting in paragraph one.”

Section 6. The provision of section 81 of Public Limited Company Act B.E. 2535 shall be repealed and replaced with the following provision:

“**Section 81.** Meetings of the Board of Directors shall be summoned by the chairperson of the Board of Directors.

In the case there is a probable cause or in order to protect rights or benefits of a company, at least two directors may jointly request the chairperson to summon a meeting provided that agendas to be considered in the meeting have been notified to the chairperson with such request. Thus, the chairperson shall summon and fix the date of the meeting within fourteen days as from receiving the request.

In the case the chairperson does not proceed with the provision in paragraph two, directors who made the request may summon and fix the date of the meeting for consideration of the notified agendas within fourteen days after the expiration of the duration in paragraph two.”

Section 7. The following provision shall be added as section 81/1 of Public Limited Company Act B.E. 2535:

“**Section 81/1.** In the case there is no chairperson of the Board of Directors, deputy chairperson shall be the person who summon a meeting

---

DISCLAIMER: THIS TEXT HAS BEEN PROVIDED FOR EDUCATIONAL/COMPREHENSION PURPOSES AND CONTAINS NO LEGAL AUTHORITY. THE OFFICE OF THE COUNCIL OF STATE SHALL ASSUME NO RESPONSIBILITY FOR ANY LIABILITIES ARISING FROM THE USE AND/OR REFERENCE OF THIS TEXT. THE ORIGINAL THAI TEXT AS FORMALLY ADOPTED AND PUBLISHED SHALL IN ALL EVENTS REMAIN THE SOLE AUTHORITY HAVING LEGAL FORCE.

of the Board of Directors; in the case there is no deputy chairperson, at least two directors may jointly summon a meeting of the Board of Directors.”

Section 8. The provision of section 82 of Public Limited Company Act B.E. 2535 shall be repealed and replaced with the following provision:

“**Section 82.** In summoning a meeting of the Board of Directors, a written notice summoning a meeting shall be sent to directors not less than three days prior to the date of the meeting, except in the case of necessity or urgency for the purpose of protecting rights or benefits of a company, summons of a meeting may be notified by other means and an earlier date of the meeting may be fixed.”

Section 9. The following provision shall be added as paragraph three of section 98 of Public Limited Company Act B.E. 2535:

“Unless otherwise specifically indicated in the articles of association, shareholders meeting may be carried out via electronic methods according to the law on electronic meeting.”

Section 10. The following provision shall be added as paragraph three of section 101 of Public Limited Company Act B.E. 2535:

“In the case of shareholders meeting carried out via electronic methods as prescribed in section 98 paragraph three, the principal business office of a company shall be deemed as the place of the meeting.”

Section 11. The following provision shall be added as section 101/1 of Public Limited Company Act B.E. 2535:

“**Section 101/1.** In the case shareholders summon a meeting as per section 100 paragraph two, shareholders summoning the meeting may send notice summoning the meeting to shareholders via electronic methods; provided that such shareholders have declared their intention or given consent to the company or the Board of Directors as prescribed in section 7/1.”

Section 12. The following provision shall be added as paragraph three of section 102 of Public Limited Company Act B.E. 2535, which was amended by Public Limited Company Act (No. 2) B.E. 2544:

DISCLAIMER: THIS TEXT HAS BEEN PROVIDED FOR EDUCATIONAL/COMPREHENSION PURPOSES AND CONTAINS NO LEGAL AUTHORITY. THE OFFICE OF THE COUNCIL OF STATE SHALL ASSUME NO RESPONSIBILITY FOR ANY LIABILITIES ARISING FROM THE USE AND/OR REFERENCE OF THIS TEXT. THE ORIGINAL THAI TEXT AS FORMALLY ADOPTED AND PUBLISHED SHALL IN ALL EVENTS REMAIN THE SOLE AUTHORITY HAVING LEGAL FORCE.

“Appointment of a proxy in paragraph one may be carried out via electronic methods provided that such methods are safe and credible that such appointment has been duly made by a shareholder, according to the criteria stipulated by the Registrar.”

Countersigned by:

.....

Prime Minister

DISCLAIMER: THIS TEXT HAS BEEN PROVIDED FOR EDUCATIONAL/COMPREHENSION PURPOSES AND CONTAINS NO LEGAL AUTHORITY. THE OFFICE OF THE COUNCIL OF STATE SHALL ASSUME NO RESPONSIBILITY FOR ANY LIABILITIES ARISING FROM THE USE AND/OR REFERENCE OF THIS TEXT. THE ORIGINAL THAI TEXT AS FORMALLY ADOPTED AND PUBLISHED SHALL IN ALL EVENTS REMAIN THE SOLE AUTHORITY HAVING LEGAL FORCE.

พระราชบัญญัติ
บริษัทมหาชนจำกัด
พ.ศ. ๒๕๓๕

พระราชบัญญัติ
บริษัทมหาชนจำกัด
พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ.
๒๕๓๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราช
กิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๒๑

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“บริษัท” หมายความว่า บริษัทมหาชนจำกัดซึ่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“บริษัทเอกชน” หมายความว่า บริษัทจำกัดซึ่งตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและ

พาณิชย์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการของบริษัทมหาชนจำกัด

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการของบริษัทมหาชนจำกัด

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการของบริษัทมหาชนจำกัด

“นายทะเบียน” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า * และให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า*มอบหมายด้วย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้บุคคลใดยื่นเอกสารหรือแจ้งรายการภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าบุคคลนั้นมีเหตุจำเป็นจนไม่สามารถจะปฏิบัติตามกำหนดเวลาได้ และได้อื่นคำร้องขอขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลา โดยแสดงเหตุแห่งความจำเป็น เมื่อนายทะเบียนพิจารณาเห็นเป็นการสมควรจะขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาออกไปตามความจำเป็นแก่กรณีก็ได้

มาตรา ๖ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้บุคคลใดมีหน้าที่หรือจะบอกกล่าวเตือน แจ้งความ หรือโฆษณาข้อความใด ๆ เกี่ยวกับบริษัทใด ให้บุคคลอื่นหรือประชาชนทราบโดยทางหนังสือพิมพ์ ให้บุคคลนั้นโฆษณาข้อความนั้น ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่จัดพิมพ์จำหน่าย ณ ท้องที่อันเป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทนั้น มีกำหนดเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามวัน ในกรณีที่ไม่มีหนังสือพิมพ์ที่มีลักษณะดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้บุคคลนั้นโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่จัดพิมพ์จำหน่ายในกรุงเทพมหานครแทน

มาตรา ๗ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้บุคคลใดมีหน้าที่ต้องส่งคำสั่ง คำเตือน หนังสือ หรือเอกสารใด ๆ ให้แก่บุคคลอื่น ผู้มีหน้าที่ส่งหรือผู้แทน จะส่งมอบให้แก่ผู้รับหรือผู้แทนของผู้รับโดยตรง หรือส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนถึงผู้รับ ณ สถานที่อยู่ของผู้รับซึ่งแจ้งแก่ผู้ส่งไว้แล้ว หรือถ้าไม่มีการแจ้งไว้ล่วงหน้า จะส่ง ณ สถานที่อยู่อันเป็นภูมิลำเนาของผู้รับก็ได้

ในกรณีที่มีการส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ให้ถือว่าคำสั่ง คำเตือน หนังสือหรือเอกสารนั้น ๆ ถึงผู้รับในเวลา que คำสั่ง คำเตือน หนังสือหรือเอกสารดังกล่าวควรไปถึงตามทางการปกติแห่งไปรษณีย์ในช่วงเวลาที่มีการส่งนั้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้เป็นประการอื่น

มาตรา ๘ ผู้ถือหุ้นหรือบริษัทจะถือเอาประโยชน์จากบุคคลภายนอกจากข้อความหรือรายการใด ๆ ที่ต้องจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้ จนกว่านายทะเบียนจะได้รับจดทะเบียนเรียบร้อยแล้ว แต่ผู้ถือหุ้นหรือบริษัทซึ่งได้รับชำระหนี้ก่อนที่จะมีการจดทะเบียนไม่จำเป็นต้องคืนทรัพย์สินที่ได้รับชำระหนี้

มาตรา ๙ ในระหว่างผู้ถือหุ้นด้วยกันหรือผู้ถือหุ้นกับบริษัท ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบรรดาสมุดบัญชีและเอกสารของบริษัทหรือของผู้ชำระบัญชี ถูกต้องตามข้อความที่ได้บันทึกไว้ในนั้นทุกประการ

มาตรา ๑๐ บุคคลใดเมื่อได้เสียค่าธรรมเนียมแล้ว มีสิทธิตรวจหรือคัดข้อความในทะเบียนหรือเอกสารซึ่งนายทะเบียนเก็บรักษาไว้ หรือจะขอให้นายทะเบียนคัดสำเนาหรือถ่ายเอกสาร

ฉบับใด ๆ พร้อมด้วยคำรับรองของนายทะเบียนว่าถูกต้องหรือจะขอให้ นายทะเบียนออกหนังสือรับรองรายการใดที่จดทะเบียนไว้ก็ได้

มาตรา ๑๑ บริษัทต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ใช้ชื่อ ซึ่งต้องมีคำว่า “บริษัท” นำหน้า และ “จำกัด (มหาชน)” ต่อท้าย หรือจะใช้อักษรย่อว่า “บมจ.” นำหน้า แทนคำว่า “บริษัท” และ “จำกัด (มหาชน)” ก็ได้ แต่ในกรณีที่ใช้ชื่อเป็นอักษรภาษาต่างประเทศ จะใช้คำซึ่งมีความหมายว่าเป็น “บริษัทมหาชนจำกัด” ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแทนก็ได้

(๒) แสดงชื่อ ที่ตั้งสำนักงาน และเลขทะเบียนบริษัทไว้ในจดหมาย ประกาศ ใบแจ้งความ ใบส่งของและใบเสร็จรับเงิน

(๓) แสดงชื่อบริษัทไว้ในดวงตรา (ถ้ามี)

(๔) จัดให้มีป้ายชื่อบริษัทไว้หน้าสำนักงานใหญ่และสำนักงานสาขา (ถ้ามี) และดำเนินการมิให้มีป้ายชื่อดังกล่าวในกรณีที่ไม่ใช่สถานที่นั้นเป็นสำนักงานหรือสำนักงานสาขาหรือในกรณีที่จดทะเบียนเลิกบริษัทหรือสาขบริษัทแล้ว

บริษัทที่ประกอบธุรกิจประเภทใดจะได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตาม (๑) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การจัดให้มีหรือการดำเนินการมิให้มีป้ายชื่อตาม (๔) ต้องกระทำภายในสิบสี่วันนับแต่วันจดทะเบียนบริษัท หรือไม่ใช่สถานที่นั้นเป็นสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานสาขาหรือจดทะเบียนเลิกบริษัทหรือเลิกสาขาบริษัท แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๒ ห้ามมิให้บริษัทเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือเป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนจำกัด

ความตกลงใดอันมีผลเป็นการฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง ความตกลงนั้นเป็นโมฆะ

มาตรา ๑๓ ถ้านายทะเบียนเห็นว่าชื่อของบริษัทใดที่จดทะเบียน ไม่ว่าจะชื่อนั้นจะเป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ เหมือนหรือคล้ายกับชื่อของบริษัทหรือบริษัทเอกชนที่ยื่นหรือที่จดทะเบียนไว้ก่อน ให้นายทะเบียนปฏิเสธการจดทะเบียนนั้น และแจ้งให้ผู้จดทะเบียนทราบ

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้ง พนักงานเจ้าหน้าที่ กำหนดแบบพิมพ์ต่าง ๆ และออกกฎกระทรวงในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการขอจดทะเบียนและการรับจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้

(๓) ยกเว้นค่าธรรมเนียม

(๔) กำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๒
การเริ่มจัดตั้งบริษัท

มาตรา ๑๕ บริษัทมหาชนจำกัด คือ บริษัทประเภทซึ่งตั้งขึ้นด้วยความประสงค์ที่จะเสนอขายหุ้นต่อประชาชน โดยผู้ถือหุ้นมีความรับผิดชอบจำกัดไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ต้องชำระและบริษัทดังกล่าวได้ระบุมูลค่าความประสงค์เช่นนั้นไว้ในหนังสือบริคณห์สนธิ

มาตรา ๑๖ บุคคลธรรมดาตั้งแต่สิบห้าคนขึ้นไปจะเริ่มจัดตั้งบริษัทได้โดยจัดทำหนังสือบริคณห์สนธิ และปฏิบัติตามอย่างอื่นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๗ ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทต้อง

(๑) บรรลุนิติภาวะแล้ว

(๒) มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรเป็นจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้เริ่มจัดตั้ง

ทั้งหมด

(๓) จองหุ้น และหุ้นที่จองทั้งหมดนั้นต้องเป็นหุ้นที่ชำระค่าหุ้นเป็นตัวเงินรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของทุนจดทะเบียน

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย และ

(๕) ไม่เคยรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้กระทำโดยทุจริต

มาตรา ๑๘ หนังสือบริคณห์สนธิอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อบริษัทตามมาตรา ๑๑ (๑)

(๒) ความประสงค์ของบริษัทที่จะเสนอขายหุ้นต่อประชาชน

(๓) วัตถุประสงค์ของบริษัทซึ่งต้องระบุประเภทของธุรกิจโดยชัดแจ้ง

(๔) ทุนจดทะเบียนซึ่งต้องแสดงชนิด จำนวน และมูลค่าของหุ้น

(๕) ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ซึ่งต้องระบุว่าตั้งอยู่ ณ ที่ใดในราชอาณาจักร

(๖) ชื่อ วันเดือนปีเกิด สัญชาติ และที่อยู่ของผู้เริ่มจัดตั้งบริษัท และจำนวนหุ้นที่แต่ละคนจองไว้

ชื่อบริษัทต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๙ หนังสือบริคณห์สนธินั้น ให้ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัททุกคนลงลายมือชื่อและนำไปขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียน

การแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนแล้วก่อนการขอจดทะเบียนเป็นบริษัท จะกระทำได้ก็แต่โดยได้รับความยินยอมจากผู้เริ่มจัดตั้งบริษัททุกคนและนำไปขอจดทะเบียนการแก้ไขเพิ่มเติมต่อนายทะเบียน แต่ทั้งนี้จะต้องกระทำก่อนเสนอขายหุ้นต่อประชาชนหรือบุคคลใด ๆ

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทคนใดตาย หรือถอนตัวก่อนประชุมจัดตั้งบริษัทเสร็จสิ้น และผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทที่เหลือประสงค์จะดำเนินการต่อไป ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) หากคนแทนที่ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัท ตายหรือถอนตัว เว้นแต่ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทที่เหลือซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๖ ได้ตกลงกันไม่หาคนแทนที่

(๒) แจ้งให้ผู้จองหุ้นทราบเป็นหนังสือภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่หาคนแทนที่ได้หรือวันที่ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทที่เหลือตกลงกันไม่หาคนแทนที่

(๓) ขอจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมรายการเกี่ยวกับจำนวนและบุคคลผู้เริ่มจัดตั้งบริษัท ในหนังสือบริคณห์สนธิภายในสามเดือนนับแต่วันที่ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทตายหรือถอนตัว

การถอนตัวจากการเป็นผู้เริ่มจัดตั้งบริษัท ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เริ่มจัดตั้งบริษัททุกคน

ในกรณีที่ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทที่เหลือไม่ประสงค์จะดำเนินการต่อไปหรือไม่ปฏิบัติตาม (๑) หรือ (๓) ให้หนังสือบริคณห์สนธิที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนไว้แล้วสิ้นผล นับแต่วันที่ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทตายหรือถอนตัว หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาตาม (๑) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี และให้ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทแจ้งต่อนายทะเบียนและผู้จองหุ้นภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่หนังสือบริคณห์สนธินั้นสิ้นผล

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทคนหนึ่งคนใดตายหรือถอนตัว ผู้จองหุ้นจะถอนคำขอการจองหุ้นก็ได้ โดยมีหนังสือแจ้งให้ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัททราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งตามมาตรา ๒๐ (๒)

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่ผู้จองหุ้นตาย ผู้เป็นทายาทจะถอนคำขอการจองหุ้นก็ได้ โดยมีหนังสือแจ้งให้ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัททราบภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ผู้จองหุ้นตาย เว้นแต่จะมีการชำระค่าหุ้นทั้งหมดพร้อมกับการจองหุ้น หรือผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทได้ออกหนังสือนัดประชุมจัดตั้งบริษัทแล้ว

มาตรา ๒๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๔ เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิแล้ว ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทจึงจะเสนอขายหุ้นต่อประชาชนหรือบุคคลใด ๆ ได้

หมวด ๓

การเสนอขายหุ้นต่อประชาชน

มาตรา ๒๔ การเสนอขายหุ้นต่อประชาชนหรือบุคคลใด ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

มาตรา ๒๕ ให้ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทหรือบริษัทจัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนที่ต้องจัดทำและส่งให้หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

โดยส่งให้นายทะเบียนหนึ่งชุดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งให้แก่หน่วยงานดังกล่าวแก่นายทะเบียนตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนด

หมวด ๔

การประชุมจัดตั้งและการจดทะเบียนบริษัท

มาตรา ๒๖ เว้นแต่จะมีบทบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทจะจำหน่ายทรัพย์สินที่ได้รับชำระเป็นค่าจองหุ้นของบริษัทหรือนำเงินค่าจองหุ้นของบริษัทไปใช้จ่ายในกิจการใด ๆ ไม่ได้

มาตรา ๒๗ ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทต้องเรียกประชุมจัดตั้งบริษัทเมื่อมีการจองหุ้นครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ในหนังสือชี้ชวน หรือเอกสารเกี่ยวกับการเสนอขายหุ้นต่อประชาชน ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของจำนวนหุ้นที่กำหนดไว้ในหนังสือบริคณห์สนธิ โดยการเรียกประชุมดังกล่าวต้องกระทำภายในสองเดือนนับแต่วันที่มีการจองหุ้นครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ แต่ต้องไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิ

ในกรณีที่มีความจำเป็นไม่สามารถเรียกประชุมจัดตั้งบริษัทให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทประสงค์จะดำเนินการต่อไป ต้องขออนุญาตขยายกำหนดเวลาออกไปโดยทำเป็นหนังสือชี้แจงเหตุผลยื่นต่อนายทะเบียนไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าวและในกรณีที่นายทะเบียนเห็นสมควร อาจอนุญาตให้ขยายเวลาออกไปได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือนและไม่เกินสามเดือนนับแต่วันสิ้นสุดกำหนดเวลานั้น

ถ้าการประชุมจัดตั้งบริษัทไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามมาตรานี้ ให้หนังสือบริคณห์สนธิสิ้นผลเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวนั้น และภายในสิบวันนับแต่วันที่หนังสือบริคณห์สนธิสิ้นผล ให้ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทคืนเงินค่าจองหุ้นให้แก่ผู้จองหุ้น

มาตรา ๒๘ ในการเรียกประชุมจัดตั้งบริษัท ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทต้อง

(๑) ส่งหนังสือนัดประชุมไปยังผู้จองหุ้นซึ่งได้รับการจัดสรรหุ้นให้แล้วไม่น้อยกว่าสิบวันก่อนวันประชุม พร้อมด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

(ก) ระเบียบวาระการประชุม

(ข) เอกสารเกี่ยวกับเรื่องที่จะให้ที่ประชุมจัดตั้งบริษัทพิจารณาให้สัตยาบันหรืออนุมัติโดยมีผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทสองคนรับรองว่าถูกต้อง

(ค) ร่างข้อบังคับของบริษัท

(๒) จัดทำบัญชีผู้จองหุ้น โดยระบุชื่อ สัญชาติ ที่อยู่ และจำนวนหุ้นที่ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทรับจอง เพื่อให้ผู้จองหุ้นตรวจดูได้ในวันประชุมจัดตั้งบริษัท ณ สถานที่ที่ใช้สำหรับประชุมจัดตั้งบริษัท

เมื่อส่งหนังสือนัดประชุมพร้อมด้วยเอกสารไปยังผู้จองหุ้นแล้ว ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทต้องส่งสำเนาหนังสือนัดประชุมพร้อมด้วยเอกสารดังกล่าวไปยังนายทะเบียนไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันประชุม

มาตรา ๒๙ ในการส่งหนังสือนัดประชุม ถ้าได้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน หากปรากฏว่ามีข้อขาดตกบกพร่องไม่เกินร้อยละห้าของจำนวนหุ้นที่จัดสรรแล้ว และไม่เกินร้อยละห้าของจำนวนผู้จองหุ้นซึ่งได้รับการจัดสรรหุ้นให้แล้ว และได้โฆษณาบอกกล่าวนัดประชุมในหนังสือพิมพ์ไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุม ให้ถือว่าการส่งหนังสือนัดประชุมนั้นเป็นอันได้ส่งโดยชอบแล้ว

มาตรา ๓๐ ข้อบังคับของบริษัทต้องไม่ขัดหรือแย้งกับหนังสือบริคณห์สนธิและบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ และอย่างน้อยต้องกำหนดเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การออกหุ้นและการโอนหุ้น
- (๒) การประชุมผู้ถือหุ้น
- (๓) จำนวน วิธีการเลือกตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งก่อนครบกำหนดออกตามวาระ การประชุม และอำนาจกรรมการ
- (๔) การบัญชี การเงิน และการสอบบัญชี
- (๕) การออกหุ้นบุริมสิทธิ (ถ้ามี)
- (๖) การแปลงหุ้นบุริมสิทธิเป็นหุ้นสามัญ (ถ้ามี)

มาตรา ๓๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๙ วรรคสอง บริษัทจะแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิ หรือข้อบังคับของบริษัทได้เมื่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียง

ในการแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิหรือข้อบังคับของบริษัท ให้บริษัทขอจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมลงมติ

มาตรา ๓๒ การประชุมจัดตั้งบริษัทต้องจัดให้มีขึ้น ณ ที่ซึ่งจะเป็นที่ตั้ง สำนักงานใหญ่ของบริษัทหรือจังหวัดใกล้เคียง และต้องมีผู้จองหุ้นซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นที่จองแล้วมาประชุมจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ผู้จองหุ้นมาประชุมไม่ครบองค์ประชุมตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทส่งหนังสือนัดประชุมไปยังผู้จองหุ้นภายในสิบสี่วันนับแต่วันประชุมครั้งแรก แต่ไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันประชุม

มาตรา ๓๓ ผู้จองหุ้นซึ่งผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทได้จัดสรรหุ้นให้แล้ว มีสิทธิเข้าประชุมและออกเสียงลงคะแนนในการประชุมจัดตั้งบริษัท

ผู้จองหุ้นคนใดมีส่วนได้เสียเป็นพิเศษในเรื่องใด ผู้จองหุ้นคนนั้นไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้น นอกจากการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งกรรมการ

การลงมติของที่ประชุมจัดตั้งบริษัท ให้ถือคะแนนเสียงข้างมากของผู้จองหุ้น ซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการออกเสียงลงคะแนน ให้ผู้จองหุ้นมีคะแนนเสียงเท่าจำนวนหุ้นที่จองโดยถือว่าหุ้นหนึ่งมีเสียงหนึ่ง

การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำโดยเปิดเผย เว้นแต่ผู้จองหุ้นไม่น้อยกว่าห้าคนร้องขอ และที่ประชุมลงมติให้ลงคะแนนลับก็ให้ลงคะแนนลับ ส่วนวิธีการออกเสียงลงคะแนนลับนั้นให้เป็นไปตามที่ประธานในที่ประชุมกำหนด

มาตรา ๓๔ ในการประชุมผู้จองหุ้น ผู้จองหุ้นจะมอบฉันทะให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วเข้าประชุมและออกเสียงลงคะแนนแทนตนก็ได้ การมอบฉันทะต้องทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อผู้มอบฉันทะ และมอบแก่บุคคลซึ่งผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทกำหนดไว้ ณ สถานที่ที่ประชุมก่อนผู้รับมอบฉันทะเข้าประชุม

หนังสือมอบฉันทะให้เป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนกำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) จำนวนหุ้นที่ผู้มอบฉันทะถืออยู่
- (๒) ชื่อผู้รับมอบฉันทะ
- (๓) ครั้งที่ของการประชุมที่มอบฉันทะให้เข้าประชุมและออกเสียงลงคะแนน

ในการออกเสียงลงคะแนน ให้ถือว่าผู้รับมอบฉันทะมีคะแนนเสียงเท่ากับจำนวนคะแนนเสียงที่ผู้จองหุ้นมอบฉันทะมีรวมกัน เว้นแต่ผู้รับมอบฉันทะจะแถลงต่อที่ประชุมก่อนลงคะแนนว่าตนจะออกเสียงแทนผู้ซึ่งมอบฉันทะเพียงบางคน โดยระบุชื่อผู้มอบฉันทะและจำนวนหุ้นที่ผู้มอบฉันทะถืออยู่ด้วย

มาตรา ๓๕ กิจการอันจะพึงทำในที่ประชุมจัดตั้งบริษัทนั้น คือ

- (๑) พิจารณาข้อบังคับของบริษัท
- (๒) ให้สัตยาบันแก่กิจการที่ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทได้ทำไว้ และอนุมัติค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายไปเนื่องในการจัดตั้งบริษัท

(๓) กำหนดจำนวนเงินที่จะให้แก่ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัท ถ้าระบุไว้ในหนังสือชี้ชวน

(๔) กำหนดลักษณะแห่งหุ้นบุริมสิทธิ (ถ้ามี)

(๕) กำหนดจำนวนหุ้นสามัญ หรือหุ้นบุริมสิทธิที่จะออกให้แก่บุคคลใดเสมือนว่าได้รับชำระเงินค่าหุ้นเต็มมูลค่าแล้ว เพราะบุคคลนั้นเป็นผู้ให้ ทรัพย์สินอื่นนอกจากตัวเงิน หรือให้ หรือให้ใช้ลิขสิทธิ์ในงานวรรณกรรม ศิลป หรือวิทยาศาสตร์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า แบบหรือหุ่นจำลอง แผนผัง สูตร หรือกรรมวิธีลับใด ๆ หรือให้ข้อเสนอเทศเกี่ยวกับประสบการณ์ทางอุตสาหกรรม การพาณิชย์หรือวิทยาศาสตร์

(๖) เลือกตั้งกรรมการ

(๗) เลือกตั้งผู้สอบบัญชี และกำหนดจำนวนเงินค่าสอบบัญชีของบริษัท

มาตรา ๓๖ การเลือกตั้งกรรมการให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๐

มาตรา ๓๗ ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทต้องมอบกิจการและเอกสารทั้งปวงของบริษัทแก่คณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการประชุมจัดตั้งบริษัท

เมื่อได้รับมอบกิจการและเอกสารแล้ว ให้คณะกรรมการมีหนังสือแจ้งให้ผู้จองหุ้นชำระเงินค่าหุ้นเต็มจำนวนภายในเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือแจ้ง ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบสี่วันนับแต่วันที่

ได้รับหนังสือแจ้งพร้อมกับการให้ผู้จองหุ้นที่ชำระค่าหุ้นด้วยทรัพย์สินอื่นที่มีใช้ตัวเงินโอนกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินนั้นหรือทำเอกสารหลักฐานการใช้สิทธิต่าง ๆ ให้แก่บริษัทตามวิธีการ และภายในเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือแจ้งนั้นซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือนนับแต่วันจดทะเบียนบริษัท

ในการรับชำระค่าหุ้น จะหักกลบลบหนี้กับผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทหรือบริษัทมิได้

มาตรา ๓๘ ถ้าผู้จองหุ้นคนใดไม่ชำระเงินค่าหุ้นหรือไม่โอนกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินให้แก่บริษัทตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง ให้คณะกรรมการมีหนังสือเตือนให้ชำระค่าหุ้นให้เสร็จสิ้น หรือดำเนินการโอนกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินหรือทำเอกสารหลักฐานการใช้สิทธิต่าง ๆ ให้แก่ บริษัทภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่มีหนังสือเตือนพร้อมกับแจ้งไปด้วยว่าถ้าไม่ดำเนินการตามวิธีการ และภายในกำหนดเวลาดังกล่าวคณะกรรมการจะนำหุ้นนั้นออกขายทอดตลาดต่อไป

เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าผู้จองหุ้นดังกล่าวยังไม่ชำระค่าหุ้นให้เสร็จสิ้นหรือไม่ดำเนินการโอนกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินหรือทำเอกสารหลักฐานการใช้สิทธิต่าง ๆ ให้แก่บริษัท ให้คณะกรรมการนำหุ้นนั้นออกขายทอดตลาดภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าวนั้น

ถ้านำหุ้นออกขายตามวรรคสองแล้ว ได้เงินค่าหุ้นไม่ครบมูลค่าของหุ้นให้คณะกรรมการเรียกเก็บเงินค่าหุ้นที่ยังขาดอยู่จากผู้จองหุ้นโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๓๙ เมื่อได้รับชำระเงินค่าหุ้นครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๗ แล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการขอจดทะเบียนบริษัทภายในสามเดือนนับแต่วันประชุมจัดตั้งบริษัทเสร็จ โดยแสดงรายการดังต่อไปนี้

(๑) หุ้นชำระแล้ว ซึ่งต้องระบุว่าเป็นเงินทั้งสิ้นเท่าใด

(๒) จำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมดโดยแยกออกเป็น

(ก) หุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ (ถ้ามี) ที่ชำระค่าหุ้นเป็นตัวเงิน

(ข) หุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิ (ถ้ามี) ที่ชำระค่าหุ้นด้วยทรัพย์สินอื่นนอกจากตัวเงิน และแสดงเกณฑ์ในการตีราคาทรัพย์สินนั้นด้วย

(ค) หุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิ (ถ้ามี) ที่ชำระค่าหุ้นด้วยวิธีการตามมาตรา ๓๕ (๕) และแสดงรายการโดยสังเขปไว้ด้วย

(๓) ชื่อ วันเดือนปีเกิด สัญชาติ และที่อยู่ของกรรมการ

(๔) ชื่อและจำนวนกรรมการซึ่งมีอำนาจลงลายมือชื่อแทนบริษัท และชื่อจำกัดอำนาจ (ถ้ามี) ตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับ

(๕) ที่ตั้งสำนักงานใหญ่และสำนักงานสาขา (ถ้ามี)

ในการขอจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการส่งข้อบังคับบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นโดยระบุชื่อ สัญชาติ ที่อยู่ จำนวนหุ้นที่ถือ และเลขที่ใบหุ้นกับรายงานการประชุมจัดตั้งบริษัทไปพร้อมกันด้วย

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงรายการใดที่แสดงไว้ตามมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง ให้บริษัทขอจดทะเบียนการเปลี่ยนแปลงรายการนั้นภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

มาตรา ๔๑ บริษัทที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้แล้วเป็นนิติบุคคลตั้งแต่วันที่ นายทะเบียนรับจดทะเบียน

มาตรา ๔๒ บริษัทมีอำนาจกระทำการใด ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ของบริษัท และถ้ามิได้มีข้อบังคับกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น อำนาจเช่นนี้ให้รวมถึงอำนาจที่จะกระทำการ ดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) เป็นโจทก์ ร้องทุกข์ ดำเนินการตามกระบวนการพิจารณาใด ๆ ในนามของบริษัท
- (๒) ซื้อ จัดหา รับ เช่า เช่าซื้อ ถือกรรมสิทธิ์ ครอบครอง ปรับปรุง ใช้และจัดการโดย ประการอื่นซึ่งทรัพย์สินใด ๆ ตลอดจนดอกผลของทรัพย์สินนั้น
- (๓) ขาย โอน จำนอง จำนำ แลกเปลี่ยน และจำหน่ายทรัพย์สินโดยประการอื่น
- (๔) กู้ยืมเงิน ค้ำประกัน ออก โอน และสลักหลังตั๋วเงินหรือตราสารที่เปลี่ยนมือได้
อย่างอื่น
- (๕) ขอให้ปล่อยชั่วคราวกรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ที่ถูกดำเนินคดีอาญาใน ข้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ให้แก่บริษัท
- (๖) ถือหุ้น จัดการบริษัทอื่นหรือบริษัทเอกชน และกระทำธุรกิจเฉพาะอย่างร่วมกัน กับบริษัทอื่นหรือบริษัทเอกชน
- (๗) การกระทำอื่นใดที่บุคคลธรรมดาอาจกระทำได้ เว้นแต่โดยสภาพแห่งการกระทำ นั้นจะพึงกระทำได้แต่เฉพาะบุคคลธรรมดาเท่านั้น ทั้งนี้ ภายในขอบวัตถุประสงค์ของบริษัท

มาตรา ๔๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๔ คณะกรรมการจะจำหน่ายทรัพย์สินที่ได้รับ ชำระเป็นค่าจองหุ้นของบริษัท หรือนำเงินค่าจองหุ้นของ บริษัทไปใช้จ่ายในกิจการใด ๆ ก่อนนาย ทะเบียนรับจดทะเบียนบริษัทมิได้ เว้นแต่เงินค่าใช้จ่ายซึ่งที่ประชุมจัดตั้งบริษัทได้อนุมัติแล้ว

มาตรา ๔๔ ถ้าการขอจดทะเบียนบริษัทมิได้กระทำภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๓๙ หรือนายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนและ คำสั่งนั้นถึงที่สุด แล้วให้ถือว่าบริษัทนั้นเป็นอันมิได้ จัดตั้งขึ้น และให้คณะกรรมการดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) คืนเงินค่าหุ้นแก่ผู้จองหุ้น ในกรณีที่ได้รับชำระค่าหุ้นเป็นตัวเงิน
- (๒) โอนกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินคืนให้แก่ผู้จองหุ้น ในกรณีที่ได้รับชำระค่าหุ้นด้วย ทรัพย์สินอื่นนอกจากตัวเงิน
- (๓) คืนลิขสิทธิ์ในงานวรรณกรรม ศิลปะ หรือวิทยาศาสตร์ สิทธิบัตร เครื่องหมาย การค้า แบบหรือหุ่นจำลอง แผนผัง สูตร หรือกรรมวิธีลับใด ๆ หรือคืนข้อสนเทศเกี่ยวกับ ประสบการณ์ทางอุตสาหกรรม การพาณิชย์ หรือวิทยาศาสตร์ ให้แก่ผู้ให้หรือให้ใช้ซึ่งสิ่งดังกล่าว ถ้าไม่ สามารถจะคืนให้แก่กันได้ ก็ให้ใช้เงินตามควรค่าแห่งการนั้น ๆ หรือถ้ามีสัญญากำหนดว่าให้ใช้เงิน ตอแทนก็ให้ใช้ตามนั้น

ทั้งนี้ ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าว

ในกรณีที่บริษัทมิได้จัดตั้งขึ้นเพราะคำสั่งของนายทะเบียนอันมิใช่เป็นผลสืบ เนื่องมาจากความผิดของผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทหรือคณะกรรมการ ก่อนคืนเงินค่าหุ้นแก่ผู้จองหุ้นตาม (๑) คณะกรรมการจะหักเงินค่าใช้จ่าย ซึ่งที่ประชุมจัดตั้งบริษัทได้อนุมัติแล้วด้วยก็ได้

มาตรา ๔๕ กรรมการต้องรับผิดชอบร่วมกันโดยไม่จำกัดจำนวนในการไม่ปฏิบัติตาม
มาตรา ๔๔ พร้อมกับชำระดอกเบี้ย นับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๔

ในกรณีที่กรรมการคนใดสามารถพิสูจน์ได้ว่า การไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๔ นั้นมิได้
เป็นความผิดของตน กรรมการคนนั้นไม่ต้องรับผิดชอบหนึ่ง

มาตรา ๔๖ ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทต้องรับผิดชอบร่วมกันในบรรดากิจการต่าง ๆ ที่ได้กระทำ
ไปเนื่องในการจัดตั้งบริษัทถ้าไม่สามารถจัดให้มีการประชุมจัดตั้งบริษัทให้เสร็จสิ้นได้ และต้องรับผิด
ร่วมกันโดยไม่จำกัดจำนวนในบรรดาหนี้และการจ่ายเงิน ซึ่งที่ประชุมจัดตั้งบริษัทมิได้อนุมัติ

มาตรา ๔๗ เมื่อบริษัทได้จดทะเบียนแล้ว ผู้ถือหุ้นจะร้องขอให้ศาลเพิกถอนการที่
ตนได้ซื้อหุ้นไว้โดยสำคัญผิด ถูกข่มขู่ หรือฉ้อฉลไม่ได้

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่บริษัทจัดตั้งสำนักงานสาขาเพื่อดำเนินกิจการของบริษัทไม่ว่า
ในหรือนอกราชอาณาจักร ให้ขอจดทะเบียนสำนักงานสาขาก่อนดำเนินการ

ในกรณีที่บริษัทเลิกสำนักงานสาขา ให้ขอจดทะเบียนเลิกสำนักงานสาขาภายในสิบสี่
วันนับแต่วันที่เลิกสำนักงานสาขานั้น

มาตรา ๔๙ ให้นำมาตรา ๑๐๘ มาใช้บังคับแก่การประชุมจัดตั้งบริษัทโดยอนุโลม

หมวด ๕ หุ้นและผู้ถือหุ้น

มาตรา ๕๐^๖ หุ้นของบริษัทแต่ละหุ้นต้องมีมูลค่าเท่ากัน

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่บริษัทจะเสนอขายหุ้นสูงกว่ามูลค่าหุ้นที่จดทะเบียนไว้ บริษัท
ต้องให้ผู้จองหุ้นส่งใช้จำนวนเงินที่สูงกว่ามูลค่าหุ้นพร้อมกับเงินค่าหุ้น และนำค่าหุ้นส่วนที่เกินนี้ตั้งเป็น
ทุนสำรองส่วนล้ำมูลค่าหุ้นแยกต่างหากจากทุนสำรองตามมาตรา ๑๑๖

มาตรา ๕๒ บริษัทซึ่งดำเนินการมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ถ้าปรากฏว่ามีการขาดทุน
จะเสนอขายหุ้นต่ำกว่ามูลค่าหุ้นที่จดทะเบียนไว้ก็ได้ แต่ต้อง

- (๑) ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น
- (๒) กำหนดอัตราส่วนลดไว้แน่นอน และระบุไว้ในหนังสือชี้ชวนด้วย และ
- (๓) ปฏิบัติตามมาตรา ๑๓๗ โดยอนุโลม

^๖ มาตรา ๕๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

มาตรา ๕๓ หุ้นนั้นจะแบ่งแยกมิได้

ถ้าบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปจองหุ้น หรือถือหุ้น หุ้นเดียวหรือหลายหุ้นร่วมกัน บุคคลเหล่านั้นต้องรับผิดชอบร่วมกันในการส่งใช้เงินค่าหุ้นและเงินที่สูงกว่ามูลค่าหุ้น และต้องแต่งตั้งให้บุคคลในจำนวนนั้นแต่เพียงคนเดียวเป็นผู้ใช้สิทธิในฐานะเป็นผู้จองหุ้นหรือผู้ถือหุ้น แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๕ (๕) และมาตรา ๕๒ หุ้นทุกหุ้นต้องใช้เป็นเงิน ครั้งเดียวจนเต็มมูลค่า

ในการชำระค่าหุ้น ผู้จองหุ้นหรือผู้ซื้อหุ้นจะขอหักกลบหนี้กับบริษัทไม่ได้

มาตรา ๕๔/๑^๓ บทบัญญัติมาตรา ๕๔ วรรคสอง มิให้นำมาใช้บังคับกับกรณีที่ บริษัทปรับโครงสร้างหนี้โต ยกการออกหุ้นใหม่เพื่อชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามโครงการแปลงหนี้เป็นทุนซึ่ง ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

การออกหุ้นเพื่อชำระหนี้และโครงการแปลงหนี้เป็นทุนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๕ บริษัทต้องจัดทำใบหุ้นมอบให้แก่ผู้ซื้อภายในสองเดือนนับแต่วันที่นาย ทะเบียนรับจดทะเบียนบริษัท หรือนับแต่วันที่ได้รับชำระเงินค่าหุ้นครบถ้วนในกรณีที่บริษัทจำหน่าย หุ้นที่เหลือ หรือจำหน่ายหุ้นที่ออกใหม่ภายหลังการจดทะเบียนบริษัท

ห้ามมิให้ออกใบหุ้นให้แก่บุคคลใดจนกว่าจะมีการจดทะเบียนบริษัท หรือจดทะเบียน เพิ่มทุนและบุคคลนั้นได้ชำระเงินค่าหุ้นครบถ้วนแล้ว

ใบหุ้นที่ออกโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคสองเป็นโมฆะ

มาตรา ๕๖ ใบหุ้นนั้นอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อบริษัท
- (๒) เลขทะเบียนบริษัท และวันทีนายทะเบียนรับจดทะเบียนบริษัท
- (๓) ชนิด มูลค่า เลขที่ใบหุ้นและ จำนวนหุ้น
- (๔) ชื่อผู้ถือหุ้น
- (๕) ลายมือชื่อกรรมการซึ่งลงหรือพิมพ์ไว้อย่างน้อยหนึ่งคน แต่กรรมการจะ

มอบหมายให้นายทะเบียนหุ้นตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ลงหรือพิมพ์ลายมือ ชื่อแทนก็ได้

(๖) วันเดือนปีที่ออกใบหุ้น

มาตรา ๕๗ บริษัทจะกำหนดข้อจำกัดใด ๆ ในการโอนหุ้นมิได้ เว้นแต่ข้อจำกัดนั้น ๆ จะเป็นไปเพื่อรักษาสิทธิและผลประโยชน์ที่บริษัทจะพึงได้รับตามกฎหมายหรือเพื่อเป็นการรักษา อัตราส่วนการถือหุ้นของคนไทยกับคนต่างด้าว

^๓ มาตรา ๕๔/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทจะโอนหุ้นที่ซื้อตามมาตรา ๑๗ (๓) ก่อนครบกำหนดสองปีนับแต่วันจดทะเบียนเป็นบริษัทแล้วมิได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น

มาตรา ๕๘ การโอนหุ้นย่อมสมบูรณ์เมื่อผู้โอนได้สลักหลังใบหุ้น โดยระบุชื่อผู้รับโอนและลงลายมือชื่อของผู้โอนกับผู้รับโอนและส่งมอบใบหุ้นให้แก่ผู้รับโอน การโอนหุ้นนั้นจะใช้นบริษัทได้เมื่อบริษัทได้รับคำร้องขอให้ลงทะเบียนการโอนหุ้นแล้ว แต่จะใช้นบุคคลภายนอกได้เมื่อบริษัทได้ลงทะเบียนการโอนหุ้นแล้ว ในการนี้หากบริษัทเห็นว่า การโอนหุ้นนั้น ถูกต้องตามกฎหมาย ให้บริษัทลงทะเบียนการโอนหุ้นภายในสิบสี่วันนับแต่วันได้รับคำร้องขอนั้นหรือหากบริษัทเห็นว่า การโอนหุ้นนั้นไม่ถูกต้องสมบูรณ์ให้บริษัทแจ้งแก่ผู้ยื่นคำร้องภายในเจ็ดวัน

ในกรณีที่ผู้รับโอนหุ้นประสงค์จะได้ใบหุ้นใหม่ ให้ร้องขอต่อบริษัทโดยทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของผู้รับโอนหุ้นและมีพยานหนึ่งคนเป็นอย่างน้อยลงลายมือชื่อรับรองลายมือชื่อนั้นพร้อมทั้งเวนคืนใบหุ้นเดิมหรือหลักฐานอื่นให้แก่บริษัท ในการนี้หากบริษัทเห็นว่า การโอนหุ้นนั้น ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ให้บริษัทลงทะเบียนการโอนหุ้นภายในเจ็ดวันนับแต่วันได้รับคำร้องขอ และให้บริษัทออกใบหุ้นให้ใหม่ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันได้รับคำร้องขอนั้น

มาตรา ๕๙ ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นของบริษัทตายหรือล้มละลาย อันเป็นเหตุให้บุคคลใดมีสิทธิในหุ้นนั้น ถ้าบุคคลนั้นได้นำหลักฐานที่ชอบด้วยกฎหมายมาแสดงครบถ้วนแล้วให้บริษัทลงทะเบียนและออกใบหุ้นให้ใหม่ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันได้รับหลักฐานครบถ้วน

มาตรา ๖๐ ในระหว่างยี่สิบเอ็ดวันก่อนวันประชุมผู้ถือหุ้นแต่ละครั้งบริษัทจะงดรับลงทะเบียนการโอนหุ้นก็ได้ โดยประกาศให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้า ณ สำนักงานใหญ่และสำนักงานสาขาของบริษัททุกแห่ง ไม่น้อยกว่าสิบสี่วันก่อนวันเริ่มงดรับลงทะเบียนการโอนหุ้น

มาตรา ๖๑ บริษัทต้องจัดให้มีทะเบียนผู้ถือหุ้นซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ สัญชาติ และที่อยู่ของผู้ถือหุ้น
- (๒) ชนิด มูลค่า เลขที่ใบหุ้น และจำนวนหุ้น
- (๓) วันเดือนปี ที่ลงทะเบียนเป็นหรือขาดจากการเป็นผู้ถือหุ้น

มาตรา ๖๒ บริษัทต้องเก็บรักษาทะเบียนผู้ถือหุ้นและหลักฐานประกอบการลงทะเบียนไว้ ณ สำนักงานใหญ่ของบริษัท แต่บริษัทจะมอบหมายให้บุคคลใดทำหน้าที่เก็บรักษาทะเบียนผู้ถือหุ้นและหลักฐานประกอบการลงทะเบียนแทนบริษัทไว้ ณ ที่ใดก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้ผู้ถือหุ้นและนายทะเบียนทราบถึงผู้เก็บรักษาทะเบียนดังกล่าว

ในกรณีที่ทะเบียนผู้ถือหุ้นสูญหาย ลบเลือน หรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้บริษัทแจ้งต่อนายทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ทราบหรือควรจะได้ทราบถึงการสูญหาย ลบเลือนหรือชำรุดนั้น และจัดทำหรือซ่อมแซมทะเบียนผู้ถือหุ้นให้เสร็จภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่แจ้ง

ทะเบียนผู้ถือหุ้นให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าถูกต้อง

มาตรา ๖๓ ผู้ถือหุ้นมีสิทธิขอตรวจรายการในทะเบียนผู้ถือหุ้นและหลักฐานประกอบการลงทะเบียนได้ในระหว่างเวลาทำการของผู้เก็บรักษาทะเบียนผู้ถือหุ้น ในการนี้ผู้เก็บรักษาทะเบียนผู้ถือหุ้นจะกำหนดเวลาไว้ก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าวันละสองชั่วโมง

ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นขอสำเนาทะเบียนผู้ถือหุ้นทั้งหมดหรือบางส่วนพร้อมด้วยคำรับรองของบริษัทว่าถูกต้อง หรือขอให้บริษัทออกใบหุ้นใหม่แทนใบหุ้นที่สูญหาย ลบเลือน หรือชำรุดในสาระสำคัญและได้เสียค่าธรรมเนียมตามที่บริษัทให้แก่บริษัทแล้ว บริษัทต้องจัดทำหรือออกให้แก่ผู้ถือหุ้นภายในสิบสี่วันนับแต่วันได้รับคำขอ

ใบหุ้นที่สูญหาย ลบเลือน หรือชำรุดที่ได้มีการออกใบหุ้นใหม่แทนแล้ว ให้ถือว่าเป็นอันยกเลิก

ค่าธรรมเนียมตามข้อบังคับของบริษัทตามวรรคสอง ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๔ บริษัทต้องยื่นบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นที่มีอยู่ในวันประชุมสามัญประจำปี โดยมีรายการ ตามมาตรา ๓๙ วรรคสอง ต่อนายทะเบียนภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันเสร็จการประชุม

มาตรา ๖๕ บุริมสิทธิในหุ้นซึ่งได้ออกให้แล้วจะเปลี่ยนแปลงมิได้ การแปลงหุ้นบุริมสิทธิเป็นหุ้นสามัญจะกระทำมิได้ เว้นแต่บริษัทจะมีข้อบังคับกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ในการนี้ให้ทำได้โดยผู้ถือหุ้นยื่นคำขอแปลงหุ้นต่อบริษัทพร้อมกับส่งมอบใบหุ้นคืน การแปลงหุ้นตามวรรคสองให้มีผลนับแต่วันยื่นคำขอ ในการนี้ให้บริษัทออกใบหุ้นใหม่ให้แก่ผู้ขอภายในสิบสี่วันนับแต่วันได้รับคำขอ

มาตรา ๖๖ บริษัทจะเป็นเจ้าของหุ้นหรือรับจำนำหุ้นของตนเองมิได้

มาตรา ๖๖/๑^{*} บทบัญญัติมาตรา ๖๖ ในส่วนที่เกี่ยวกับการที่บริษัทเป็นเจ้าของหุ้นของตนเอง มิให้นำมาใช้บังคับในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) บริษัทอาจซื้อหุ้นคืนจากผู้ถือหุ้นที่ออกเสียงไม่เห็นด้วยกับมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นซึ่งแก้ไขข้อบังคับของบริษัทเกี่ยวกับสิทธิในการออกเสียงลงคะแนนและสิทธิในการรับเงินปันผล ซึ่งผู้ถือหุ้นเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม

(๒) บริษัทอาจซื้อหุ้นคืนเพื่อบริหารทางการเงินเมื่อบริษัทมีกำไรสะสมและสภาพคล่องส่วนเกิน และการซื้อหุ้นคืนนั้นไม่เป็นเหตุให้บริษัทประสบปัญหาทางการเงิน

หุ้นที่บริษัทถืออยู่นั้นจะไม่นับเป็นองค์ประชุมในการประชุมผู้ถือหุ้น รวมทั้งไม่มีสิทธิในการออกเสียงลงคะแนนและสิทธิในการรับเงินปันผลด้วย

หุ้นที่ซื้อคืนตามวรรคหนึ่ง บริษัทจะต้องจำหน่ายออกไปภายในเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง ถ้าไม่จำหน่ายหรือจำหน่ายไม่หมดภายในเวลาที่กำหนด ให้บริษัทลดทุนที่ชำระแล้วโดยวิธีตัดหุ้นจดทะเบียนส่วนที่จำหน่ายไม่ได้

^{*} มาตรา ๖๖/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

การซื้อหุ้นคืนตามวรรคหนึ่ง การจำหน่ายหุ้น และการตัดหุ้นตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๖
คณะกรรมการ

มาตรา ๖๗ บริษัทต้องมีกรรมการคณะหนึ่งเพื่อดำเนินกิจการของบริษัท ประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อยห้าคน และกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ต้องมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร

มาตรา ๖๘ กรรมการต้องเป็นบุคคลธรรมดา และ

- (๑) บรรลุนิติภาวะ
- (๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) ไม่เคยรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่ได้กระทำโดยทุจริต
- (๔) ไม่เคยถูกลงโทษไล่ออกหรือปลดออกจากราชการ หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ ฐานทุจริตต่อหน้าที่

มาตรา ๖๙ การกำหนดข้อจำกัดใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการกีดกันมิให้ผู้ถือหุ้นเป็นกรรมการนั้น จะกระทำมิได้

มาตรา ๗๐ เว้นแต่บริษัทจะมีข้อบังคับกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น กรรมการนั้นให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งมีคะแนนเสียงเท่ากับจำนวนหุ้นที่ตนถือด้วยจำนวนกรรมการที่จะเลือกตั้ง
- (๒) ผู้ถือหุ้นแต่ละคนจะใช้คะแนนเสียงที่มีอยู่ทั้งหมดตาม (๑) เลือกตั้งบุคคลคนเดียวหรือหลายคนเป็นกรรมการก็ได้ ในกรณีที่เลือกตั้งบุคคลหลายคนเป็นกรรมการจะแบ่งคะแนนเสียงให้แก่ผู้ใดมากน้อยเพียงใดก็ได้
- (๓) บุคคลซึ่งได้รับคะแนนเสียงสูงสุดตามลำดับลงมาเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการเท่าจำนวนกรรมการที่จะพึงมี ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับการเลือกตั้งในลำดับถัดลงมา มีคะแนนเสียงเท่ากันเกินจำนวนกรรมการที่จะพึงมี ให้เลือกโดยวิธีจับสลากเพื่อให้ได้จำนวนกรรมการที่จะพึงมี

ในกรณีที่บริษัทมีข้อบังคับกำหนดวิธีการเลือกกรรมการไว้เป็นอย่างอื่นข้อบังคับนั้นจะต้องไม่มีลักษณะเป็นการตัดสิทธิผู้ถือหุ้นในการลงคะแนนเลือกกรรมการ

มาตรา ๗๑ ในการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีทุกครั้ง ให้เลือกตั้งคณะกรรมการ ทั้งชุดพร้อมกันในคราวเดียวแต่ให้คณะกรรมการชุดเดิมรักษาการในตำแหน่งเพื่อดำเนินกิจการของ บริษัทต่อไปพลางก่อนเท่าที่จำเป็นจนกว่าคณะกรรมการชุดใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับกรณีที่บริษัทมีข้อบังคับกำหนดวิธีการเลือก กรรมการแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๐ ซึ่งในกรณีเช่นนั้น ให้กรรมการออกจากตำแหน่ง จำนวนหนึ่งในสามเป็นอัตราถ้าจำนวนกรรมการที่จะแบ่งออกให้ตรงเป็นสามส่วนไม่ได้ ก็ให้ออกโดย จำนวนใกล้เคียงที่สุดกับส่วนหนึ่งในสาม

กรรมการที่จะต้องออกจากตำแหน่งในปีแรกและปีที่สองภายหลังจดทะเบียนบริษัท นั้น ถ้าข้อบังคับมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ก็ให้จับสลากกัน ส่วนปีหลัง ๆ ต่อไปให้กรรมการคนที่อยู่ใน ตำแหน่งนานที่สุดนั้นเป็นผู้ออกจากตำแหน่ง

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามมาตรานี้ อาจได้รับเลือกตั้งใหม่ได้

มาตรา ๗๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๗๑ กรรมการพ้น จากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖๘
- (๔) ที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติให้ออกตามมาตรา ๗๖
- (๕) ศาลมีคำสั่งให้ออก

มาตรา ๗๓ กรรมการคนใดจะลาออกจากตำแหน่ง ให้ยื่นใบลาออกต่อบริษัท การ ลาออกมีผลนับแต่วันที่ใบลาออกไปถึงบริษัท

กรรมการซึ่งลาออกตามวรรคหนึ่ง จะแจ้งการลาออกของตนให้นายทะเบียนทราบ ด้วยก็ได้

มาตรา ๗๔ ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้คณะกรรมการที่พ้นจาก ตำแหน่งยังคงต้องอยู่รักษาการในตำแหน่งเพื่อดำเนินกิจการของบริษัทต่อไปเพียงเท่าที่จำเป็นจนกว่า คณะกรรมการชุดใหม่เข้ารับหน้าที่ เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ในกรณีที่คณะกรรมการพ้นจาก ตำแหน่งตามมาตรา ๗๒ (๕)

คณะกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งต้องจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อเลือกตั้ง คณะกรรมการชุดใหม่ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง โดยส่งหนังสือนัดประชุมให้ผู้ถือหุ้น ทราบไม่น้อยกว่าสิบสี่วันก่อนวันประชุม

มาตรา ๗๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๘๓ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเพราะเหตุ อื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้คณะกรรมการเลือกบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้ามตามมาตรา ๖๘ เข้าเป็นกรรมการแทนในการประชุมคณะกรรมการคราวถัดไป เว้นแต่วาระ ของกรรมการจะเหลือน้อยกว่าสองเดือน

มติของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการที่ยังเหลืออยู่
บุคคลซึ่งเข้าเป็นกรรมการแทนตามวรรคหนึ่งอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๗๖ ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอาจลงมติให้กรรมการคนใดออกจากตำแหน่งก่อนถึงคราวออกตามวาระได้ ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียง และมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นที่ถือโดยผู้ถือหุ้นที่มาประชุม และมีสิทธิออกเสียง

มาตรา ๗๗ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่จัดการบริษัทให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อบังคับและมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนหรือบุคคลอื่นใดปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งแทนคณะกรรมการก็ได้ เว้นแต่บริษัทจะมีข้อบังคับไม่ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังกล่าวโดยระบุไว้ชัดเจน

มาตรา ๗๘ ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ
ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร จะเลือกกรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นรองประธานกรรมการก็ได้ รองประธานกรรมการมีหน้าที่ตามข้อบังคับในกิจการซึ่งประธานกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๗๙ คณะกรรมการต้องประชุมอย่างน้อยสามเดือนต่อครั้ง ณ ท้องที่อันเป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทหรือจังหวัดใกล้เคียง เว้นแต่ข้อบังคับของบริษัทจะกำหนดให้มีการประชุม ณ ท้องที่อื่น

มาตรา ๘๐ ในการประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ถ้ามีรองประธานกรรมการ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธาน ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการ หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน เว้นแต่กรรมการซึ่งมีส่วนได้เสียในเรื่องใดไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้น ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๘๑ ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ

ถ้ากรรมการตั้งแต่สองคนขึ้นไปร้องขอให้เรียกประชุมคณะกรรมการให้ประธานกรรมการกำหนดวันประชุมภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ

มาตรา ๘๒ ในการเรียกประชุมคณะกรรมการ ให้ประธานกรรมการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายส่งหนังสือนัดประชุมไปยังกรรมการไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันประชุม เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนเพื่อรักษาสิทธิหรือประโยชน์ของบริษัท จะแจ้งการนัดประชุมโดยวิธีอื่นและกำหนดวันประชุมให้เร็วกว่านั้นก็ได้อีก

มาตรา ๘๓ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงจนเหลือน้อยกว่าจำนวนที่จะเป็นองค์ประชุม ให้กรรมการที่เหลืออยู่กระทำการในนามของคณะกรรมการได้แต่เฉพาะการจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อเลือกตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างทั้งหมดเท่านั้น

การประชุมตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำภายในหนึ่ง เดือนนับแต่วันที่จำนวนกรรมการว่างลงเหลือน้อยกว่าจำนวนที่จะเป็นองค์ประชุม

บุคคลซึ่งเข้าเป็นกรรมการแทนตามวรรคหนึ่งอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๘๔ บรรดากิจการของบริษัทที่คณะกรรมการ หรือกรรมการ หรือบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการได้กระทำให้ในนามของบริษัท ย่อมมีผลสมบูรณ์และผูกพันบริษัท แม้จะปรากฏในภายหลังว่ามีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเลือกตั้ง แต่งตั้ง หรือคุณสมบัติของกรรมการ

มาตรา ๘๕ ในการดำเนินกิจการของบริษัท กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของบริษัท

ในกรณีที่กรรมการคนใดกระทำการหรือละเว้นกระทำการใดอันเป็นการไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง บริษัทหรือผู้ถือหุ้น แล้วแต่กรณี อาจดำเนินการได้ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าการกระทำหรือละเว้นการกระทำนั้นเป็นเหตุให้บริษัทได้รับความเสียหาย ให้บริษัท เรียกค่าสินไหมทดแทนจากกรรมการคนนั้นได้

ในกรณีที่บริษัทไม่เรียกร้อง ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งหรือหลายคนซึ่งถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมดจะแจ้งเป็นหนังสือให้บริษัทดำเนินการเรียกร้องก็ได้ หากบริษัทไม่ดำเนินการตามที่ผู้ถือหุ้นนั้นแจ้ง ผู้ถือหุ้นนั้น ๆ จะนำคดีขึ้นฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนแทนบริษัทก็ได้

(๒) ถ้าการกระทำหรือละเว้นการกระทำนั้นอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่บริษัท ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งหรือหลายคนซึ่งถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด จะขอให้ศาลสั่งระงับการกระทำดังกล่าวก็ได้

ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นเป็นผู้ดำเนินการตามวรรคสอง ผู้ถือหุ้นจะขอให้ศาลสั่งให้กรรมการคนนั้นออกจากตำแหน่งก็ได้

ผู้ถือหุ้นซึ่งดำเนินการตามวรรคสองและวรรคสาม ต้องถือหุ้นของบริษัทอยู่ในขณะที่กรรมการคนนั้นกระทำการหรือละเว้นการกระทำอันเป็นเหตุให้บริษัทเสียหายหรืออาจทำให้เกิดความเสียหายแก่บริษัท แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘๖ ห้ามมิให้กรรมการประกอบกิจการอันมีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันกับกิจการของบริษัท หรือเข้าเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือเป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือเป็นกรรมการของบริษัทเอกชนหรือบริษัทอื่นที่ประกอบกิจการอันมีสภาพอย่างเดียวกัน และเป็นการแข่งขันกับกิจการของบริษัทไม่ว่าจะทำเพื่อประโยชน์ตน หรือประโยชน์ผู้อื่น เว้นแต่จะได้แจ้งให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบก่อนที่จะมีมติแต่งตั้ง

ในกรณีที่กรรมการคนใดฝ่าฝืนบทบัญญัติวรรคหนึ่ง บริษัทจะเรียกค่าสินไหมทดแทนในการที่บริษัทได้รับความเสียหายจากกรรมการคนนั้นก็ได้ ทั้งนี้ ต้องฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บริษัททราบถึงการฝ่าฝืนและไม่เกินสองปีนับแต่วันฝ่าฝืน

ในกรณีที่บริษัทไม่ใช่สิทธิเรียกร้องตามวรรคสอง ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งหรือหลายคนซึ่งถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมดจะแจ้งเป็นหนังสือให้บริษัทดำเนินการเรียกร้องก็ได้ ถ้าบริษัทไม่ดำเนินการตามที่ผู้ถือหุ้นแจ้งภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่แจ้ง หรืออายุความตามวรรคสองเหลือน้อยกว่าหนึ่งเดือน ผู้ถือหุ้นดังกล่าวจะใช้สิทธิเรียกร้องนั้นเพื่อบริษัทก็ได้ และให้นำมาตรา ๘๕ วรรคสอง (๒) และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘๗ กรรมการคนใดซื้อทรัพย์สินของบริษัท หรือขายทรัพย์สินให้แก่บริษัท หรือกระทำธุรกิจอย่างใดอย่างหนึ่งกับบริษัท ไม่ว่าจะกระทำในนามของตนหรือของบุคคลอื่น ถ้ามิได้รับคามยินยอมจากคณะกรรมการแล้ว การซื้อขายหรือกระทำธุรกิจนั้นไม่มีผลผูกพันบริษัท

มาตรา ๘๘ ให้กรรมการแจ้งให้บริษัททราบโดยมิชักช้าเมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้

(๑) มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในสัญญาใด ๆ ที่บริษัททำขึ้นระหว่างรอบปีบัญชี โดยระบุข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลักษณะของสัญญา ชื่อของคู่สัญญาและส่วนได้เสียของกรรมการในสัญญานั้น (ถ้ามี)

(๒) ถือหุ้นหรือหุ้นกู้ในบริษัทและบริษัทในเครือ โดยระบุจำนวนทั้งหมดที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงในระหว่างรอบปีบัญชี (ถ้ามี)

มาตรา ๘๙ ห้ามมิให้บริษัทให้กู้ยืมเงินแก่กรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างของบริษัท เว้นแต่

(๑) เป็นการให้กู้ยืมเงินตามระเบียบการสงเคราะห์พนักงานและลูกจ้าง หรือ

(๒) เป็นการให้กู้ยืมเงินตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต หรือกฎหมายอื่น

การให้กู้ยืมเงินดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นการให้กู้ยืมแก่กรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างของบริษัทตามวรรคหนึ่ง

(ก) การให้กู้ยืมเงินแก่คู่สมรส หรือบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้าง

(ข) การให้กู้ยืมเงินแก่ห้างหุ้นส่วนสามัญที่กรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้าง คู่สมรส หรือบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างนั้นเป็นหุ้นส่วน

(ค) การให้กู้ยืมเงินแก่ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่กรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้าง คู่สมรส หรือบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างนั้น เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด

(ง) การให้กู้ยืมเงินแก่บริษัทอื่นหรือบริษัทเอกชนที่กรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้าง คู่สมรส หรือบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างนั้น ถือหุ้นรวมกันเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นทั้งหมดของบริษัทอื่นหรือบริษัทเอกชนนั้น

การให้กู้ยืมเงินตามวรรคหนึ่ง หมายความว่ารวมถึงการค้ำประกันการรับซื้อหรือซื้อลดตัวเงิน และการให้หลักประกันเกี่ยวกับเงินที่กู้ยืมด้วย

มาตรา ๔๐ ห้ามมิให้บริษัทจ่ายเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดให้แก่กรรมการเว้นแต่จ่ายเป็นค่าตอบแทนตามข้อบังคับของบริษัท

ในกรณีที่ข้อบังคับของบริษัทมิได้กำหนดไว้ การจ่ายค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่งให้ เป็นไปตามมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม

มาตรา ๔๑ กรรมการต้องรับผิดชอบร่วมกันเพื่อความเสียหายใด ๆ อันเกิดขึ้นแก่บริษัท ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การเรียกให้ผู้จองหุ้นชำระเงินค่าหุ้น หรือโอนกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินให้แก่บริษัท โดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘

(๒) การนำเงินค่าหุ้นไปใช้จ่ายหรือจำหน่ายทรัพย์สินที่ได้รับชำระเป็นค่าหุ้นของบริษัทโดยฝ่าฝืนมาตรา ๔๓

(๓) การดำเนินการใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๘๕

(๔) การให้กู้ยืมเงินโดยฝ่าฝืนมาตรา ๘๙

(๕) การจ่ายเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดให้แก่กรรมการโดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๐

(๖) การจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๕ หรือการปฏิบัติตาม มาตรา ๑๑๘ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าได้กระทำการโดยสุจริตและอาศัยหลักฐาน หรือรายงานทาง การเงินที่ประธานกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่การเงินของบริษัท หรือผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว

(๗) การไม่จัดทำหรือเก็บรักษาบัญชี ทะเบียน หรือเอกสารของบริษัทตาม พระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนได้กระทำการอันสมควรเพื่อมิให้มีการฝ่าฝืนแล้ว

มาตรา ๔๒ กรรมการไม่ต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๔๑ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) พิสูจน์ได้ว่าตนมิได้ร่วมกระทำการนั้น ๆ หรือกิจการดังกล่าวได้กระทำไปโดย มิได้อาศัยมติของที่ประชุมคณะกรรมการ

(๒) ได้คัดค้านในที่ประชุมคณะกรรมการโดยปรากฏในรายงานการประชุม หรือได้ทำ เป็นหนังสือยื่นต่อประธานที่ประชุมภายในสามวันนับแต่สิ้นสุดการประชุม

มาตรา ๙๓ ในกรณีที่กรรมการต้องรับผิดชอบเพื่อความเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้นแก่บริษัท ตามมาตรา ๙๑ (๖) ให้กรรมการดังกล่าวมีสิทธิเรียกเงินปันผลส่วนที่เกินคืนจากผู้ถือหุ้นซึ่งได้รับไป โดยทราบว่าเป็นการจ่ายโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๕ หรือการต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๑๑๘ ด้วย

มาตรา ๙๔ กรรมการต้องรับผิดชอบร่วมกันเพื่อความเสียหายใด ๆ อันเกิดขึ้นแก่ผู้ถือหุ้นและบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับบริษัทในกรณีดังต่อไปนี้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดนั้นด้วย

(๑) การแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความอันควรต้องแจ้งเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทในการเสนอขายหุ้น หุ้นกู้หรือตราสารการเงินของบริษัท

(๒) การแสดงข้อความหรือลงรายการในเอกสารที่ยื่นต่อนายทะเบียน โดยข้อความหรือรายการนั้นเป็นเท็จ หรือไม่ตรงกับบัญชี ทะเบียน หรือเอกสารของบริษัท

(๓) การจัดทำบัญชีและบัญชีกำไรขาดทุน รายงานการประชุมผู้ถือหุ้นหรือรายงานการประชุมคณะกรรมการอันเป็นเท็จ

มาตรา ๙๕ กรรมการคนใดกระทำการใดที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีมติให้อำนาจอนุมัติ หรือให้สัตยาบันแล้ว แม้ต่อมาจะมีการเพิกถอนมตินั้น กรรมการคนนั้นไม่ต้องรับผิดชอบในการกระทำนั้นต่อบริษัท ผู้ถือหุ้นหรือเจ้าหน้าที่ของบริษัท

มาตรา ๙๖ บริษัทต้องจัดให้มีทะเบียนกรรมการ รายงานการประชุมคณะกรรมการ และรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น และเก็บรักษาไว้ ณ สำนักงานใหญ่ของบริษัท แต่บริษัทจะมอบหมายให้บุคคลใดทำหน้าที่เก็บรักษาเอกสารและทะเบียนดังกล่าวแทนบริษัทไว้ ณ ที่ใดก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบก่อนและต้องเก็บรักษาไว้ในท้องที่อันเป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่หรือจังหวัดใกล้เคียง ทะเบียนกรรมการนั้นอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ วันเดือนปีเกิด สัญชาติ และที่อยู่ของกรรมการ

(๒) ชนิด มูลค่า เลขที่ใบหุ้น และจำนวนหุ้นที่กรรมการแต่ละคนถือ

(๓) วันเดือนปี ที่เป็นหรือขาดจากการเป็นกรรมการ

รายงานการประชุมคณะกรรมการและรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นนั้น คณะกรรมการต้องจัดทำให้เสร็จภายในสิบสี่วันนับแต่วันประชุม

มาตรา ๙๗ เว้นแต่จะมีบัญญัติไว้ในหมวดนี้เป็นอย่างอื่น ความเกี่ยวพันระหว่างกรรมการกับบริษัทและบริษัทกับบุคคลภายนอก ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตัวแทน

หมวด ๗

การประชุมผู้ถือหุ้น

มาตรา ๙๘ คณะกรรมการต้องจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมสามัญประจำปีภายในสี่เดือนนับแต่วันสิ้นสุดของรอบปีบัญชีของบริษัท

การประชุมผู้ถือหุ้นคราวอื่นนอกจากวาระหนึ่ง ให้เรียกว่าการประชุมวิสามัญ

มาตรา ๙๙ คณะกรรมการจะเรียกประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมวิสามัญเมื่อใดก็ได้ สุดแต่จะเห็นสมควร

มาตรา ๑๐๐^๕ ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งหรือหลายคนซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด จะเข้าชื่อกันทำหนังสือขอให้คณะกรรมการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมวิสามัญเมื่อใดก็ได้ แต่ต้องระบุเรื่องและเหตุผลในการที่ขอให้เรียกประชุมไว้ให้ชัดเจนในหนังสือดังกล่าวด้วย ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการต้องจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นภายในสี่สัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับหนังสือจากผู้ถือหุ้น

ในกรณีที่คณะกรรมการไม่จัดให้มีการประชุมภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ผู้ถือหุ้นทั้งหลายซึ่งเข้าชื่อกันหรือผู้ถือหุ้นคนอื่น ๆ รวมกันได้จำนวนหุ้นตามที่บังคับไว้จะเรียกประชุมเองก็ได้ภายในสี่สัปดาห์นับแต่วันครบกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าเป็นการประชุมผู้ถือหุ้นที่คณะกรรมการเรียกประชุม โดยบริษัทต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายอันจำเป็นที่เกิดจากการจัดให้มีการประชุมและอำนวยความสะดวกตามสมควร

ในกรณีที่ปรากฏว่าการประชุมผู้ถือหุ้นที่เป็นการเรียกประชุมเพราะผู้ถือหุ้นตามวรรคสองครั้งใดจำนวนผู้ถือหุ้นซึ่งมาร่วมประชุมไม่ครบเป็นองค์ประชุมตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๓ ผู้ถือหุ้นตามวรรคสองต้องร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจัดให้มีการประชุมในครั้งนั้นให้แก่บริษัท

มาตรา ๑๐๑ ในการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นนั้น ให้คณะกรรมการจัดทำเป็นหนังสือนัดประชุม ระบุสถานที่ วัน เวลา ระเบียบวาระการประชุม และเรื่องที่จะเสนอต่อที่ประชุมพร้อมด้วยรายละเอียดตามสมควร โดยระบุให้ชัดเจนว่าเป็นเรื่องที่จะเสนอเพื่อทราบ เพื่ออนุมัติ หรือเพื่อพิจารณา แล้วแต่กรณี รวมทั้งความเห็นของคณะกรรมการในเรื่องดังกล่าวและจัดส่งให้ผู้ถือหุ้นและนายทะเบียนทราบไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันประชุม ทั้งนี้ ให้โฆษณาคำบอกกล่าวนัดประชุมในหนังสือพิมพ์ไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุมด้วย

สถานที่ที่จะใช้เป็นที่ประชุมตามวรรคหนึ่ง ต้องอยู่ในท้องที่อันเป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทหรือจังหวัดใกล้เคียง เว้นแต่ข้อบังคับจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๐๒ ผู้ถือหุ้นมีสิทธิเข้าประชุมและออกเสียงลงคะแนนในการประชุมผู้ถือหุ้นแต่จะมอบฉันทะให้บุคคลอื่นเข้าประชุมและออกเสียงลงคะแนนแทนก็ได้ ในการนี้ให้นำมาตรา ๓๓ วรรคสอง วรรคสี่ และวรรคห้า และมาตรา ๓๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลมโดยในกรณีการมอบฉันทะให้ยื่นหนังสือมอบฉันทะต่อประธานกรรมการหรือผู้ที่ประธานกรรมการกำหนด

^๕ มาตรา ๑๐๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ

การออกเสียงลงคะแนนในวาระหนึ่งในส่วนที่ถือว่าหุ้นหนึ่งมีเสียงหนึ่งนั้นมิให้ใช้บังคับกับกรณีที่บริษัทได้ออกหุ้นบุริมสิทธิและกำหนดให้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนน้อยกว่าหุ้นสามัญ^๖

มาตรา ๑๐๓ เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ในการประชุมผู้ถือหุ้น ต้องมีผู้ถือหุ้นและผู้รับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้น (ถ้ามี) มาประชุมไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคนหรือไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดและต้องมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ปรากฏว่าการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งใด เมื่อล่วงเวลานัดไปแล้วถึงหนึ่งชั่วโมง จำนวนผู้ถือหุ้นซึ่งมาเข้าร่วมประชุมไม่ครบเป็นองค์ประชุมตามที่กำหนดไว้ในวาระหนึ่ง หากว่าการประชุมผู้ถือหุ้นนั้นได้เรียกนัดเพราะผู้ถือหุ้นร้องขอตามมาตรา ๑๐๐ การประชุมเป็นอันระงับไป ถ้าการประชุมผู้ถือหุ้นนั้นมิใช่เป็นการเรียกประชุมเพราะผู้ถือหุ้นร้องขอตามมาตรา ๑๐๐ ให้นำนัดประชุมใหม่ และให้ส่งหนังสือนัดประชุมไปยังผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันประชุม ในการประชุมครั้งหลังนี้ไม่บังคับว่าจะต้องครบองค์ประชุม

มาตรา ๑๐๔ ประธานกรรมการเป็นประธานของที่ประชุมผู้ถือหุ้น ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ถ้ามีรองประธานกรรมการให้รองประธานกรรมการเป็นประธาน ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการ หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมเลือกผู้ถือหุ้นคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๐๕ ประธานในที่ประชุมผู้ถือหุ้น มีหน้าที่ควบคุมการประชุมให้เป็นไปตามข้อบังคับของบริษัทว่าด้วยการประชุม ในการนี้ต้องดำเนินการประชุมให้เป็นไปตามลำดับระเบียบวาระที่กำหนดไว้ในหนังสือนัดประชุม เว้นแต่ที่ประชุมจะมีมติให้เปลี่ยนลำดับระเบียบวาระด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม

เมื่อที่ประชุมพิจารณาเสร็จตามวาระหนึ่งแล้ว ผู้ถือหุ้นซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด จะขอให้ที่ประชุมพิจารณาเรื่องอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในหนังสือนัดประชุมอีกก็ได้

ในกรณีที่ที่ประชุมพิจารณาเรื่องตามลำดับระเบียบวาระ ไม่เสร็จตามวาระหนึ่งหรือพิจารณาเรื่องที่ผู้ถือหุ้นเสนอไม่เสร็จตามวาระสอง แล้วแต่กรณี และจำเป็นต้องเลื่อนการพิจารณา ให้ที่ประชุมกำหนดสถานที่ วัน และเวลาที่จะประชุมครั้งต่อไป และให้คณะกรรมการส่งหนังสือนัดประชุมระบุสถานที่ วัน เวลา และระเบียบวาระการประชุมไปยังผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันประชุม ทั้งนี้ ให้โฆษณาคำบอกกล่าวนัดประชุมในหนังสือพิมพ์ไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุมด้วย

มาตรา ๑๐๖ การส่งหนังสือนัดประชุมตามที่กำหนดไว้ในหมวดนี้ ให้นำมาตรา ๒๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^๖ มาตรา ๑๐๒ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

มาตรา ๑๐๗ เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้ จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น มติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นนั้นให้ประกอบด้วยคะแนนเสียงดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีปกติ ให้ถือคะแนนเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

(๒) ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ถือคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

(ก) การขายหรือโอนกิจการของบริษัททั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่บุคคลอื่น

(ข) การซื้อหรือรับโอนกิจการของบริษัทอื่นหรือบริษัทเอกชนมาเป็นของบริษัท

(ค) การทำ แก๊ซ หรือเลิกสัญญาเกี่ยวกับการให้เช่ากิจการของบริษัททั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญ การมอบหมายให้บุคคลอื่นเข้าจัดการธุรกิจของบริษัท หรือการรวมกิจการกับบุคคลอื่นโดยมีวัตถุประสงค์จะแบ่งกำไรขาดทุนกัน

(๓) ในกรณีที่บริษัทมีข้อบังคับกำหนดไว้ว่า มติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นในเรื่องใดต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงเกินจำนวนที่กำหนดไว้ใน (๑) หรือ (๒) ก็ให้เป็นไปตามนั้น

มาตรา ๑๐๘ ในการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งใด ถ้าได้มีการนัดประชุม หรือลงมติโดยไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนข้อบังคับของบริษัท หรือบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่าห้าคน หรือผู้ถือหุ้นซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมดจะร้องขอให้ศาลสั่งเพิกถอนมติในการประชุมครั้งนั้นก็ได้ แต่ต้องร้องขอต่อศาลภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ที่ประชุมลงมติ

ในกรณีที่ ศาลมีคำพิพากษาให้เพิกถอนมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นตามวรรคหนึ่งให้บริษัทแจ้งไปยังผู้ถือหุ้นภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

หมวด ๘

บัญชีและรายงาน

มาตรา ๑๐๙ บริษัทต้องจัดให้มีการทำและเก็บรักษาบัญชี ตลอดจนการสอบบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๑๑๐ นอกจากการจัดทำบัญชีตามมาตรา ๑๐๙ บริษัทต้องจัดทำงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนอย่างน้อยครั้งหนึ่งในรอบสิบสองเดือนอันเป็นรอบปีบัญชีของบริษัทนั้น

งบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนต้องมีรายการและความหมายของรายการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑๑ ในกรณีที่บริษัทยังมีได้รับชำระเงินค่าหุ้นเต็มจำนวนหุ้นที่จดทะเบียนไว้ บริษัทต้องแสดงให้เห็นชัดเจนว่ามีหุ้นและจำนวนหุ้นจดทะเบียนเท่าใด หุ้นที่ออกจำหน่ายและได้รับชำระแล้วคิดเป็นเงินเท่าใดในเอกสารของบริษัทดังต่อไปนี้

(๑) งบดุล

(๒) เอกสารอื่นที่มีการแสดงฐานะการเงิน

มาตรา ๑๑๒ คณะกรรมการต้องจัดให้มีการทำงบดุล และบัญชีกำไรขาดทุน ณ วันสิ้นสุดของรอบปีบัญชีของบริษัทเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นในการประชุมสามัญประจำปี เพื่อพิจารณาอนุมัติ

งบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนที่จัดทำตามวรรคหนึ่ง หรือจัดทำขึ้นในระหว่างรอบปีบัญชี เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติ คณะกรรมการต้องจัดให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนนั้นให้เสร็จก่อนนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น

มาตรา ๑๑๓ คณะกรรมการต้องจัดส่งเอกสารดังต่อไปนี้ให้ผู้ถือหุ้นพร้อมทั้งหนังสือนัดประชุมสามัญประจำปี

(๑) สำเนางบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้ว ตามมาตรา ๑๑๒ พร้อมทั้งรายงานการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี

(๒) เอกสารแสดงรายการตามมาตรา ๑๑๔ (๑) และ (๒) (ถ้ามี)

(๓) รายงานประจำปีของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๑๔ ในรายงานประจำปีของคณะกรรมการนั้น อย่างน้อยต้องปรากฏรายงานเกี่ยวกับ

(๑) ชื่อ สถานที่ตั้งสำนักงานใหญ่ ประเภทธุรกิจ จำนวนและชนิดหุ้นทั้งหมดที่ออกจำหน่ายแล้วของบริษัท จำนวนและชนิดหุ้นที่บริษัทถืออยู่ในบริษัทในเครือ (ถ้ามี) ลักษณะของบริษัทที่จะเป็นบริษัทในเครือให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) ชื่อ สถานที่ตั้งสำนักงานใหญ่ ประเภทธุรกิจ จำนวนและชนิดหุ้นทั้งหมดที่ออกจำหน่ายแล้ว จำนวนและชนิดหุ้นของบริษัทอื่นหรือบริษัทเอกชนที่บริษัทถือหุ้นอยู่เป็นจำนวนตั้งแต่ร้อยละสิบขึ้นไปของจำนวนหุ้นที่ออกจำหน่ายแล้วของบริษัทอื่นหรือบริษัทเอกชนนั้น (ถ้ามี)

(๓) รายละเอียดที่กรรมการแจ้งต่อบริษัทตามมาตรา ๘๘

(๔) ผลประโยชน์ตอบแทน หุ้น หุ้นกู้ หรือสิทธิประโยชน์อย่างอื่นที่กรรมการได้รับจากบริษัทพร้อมกับระบุชื่อกรรมการซึ่งเป็นผู้ได้รับนั้น

(๕) รายการอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑๕ การจ่ายเงินปันผลจากเงินประเภทอื่นนอกจากเงินกำไรจะกระทำมิได้ในกรณีที่ยังมียอดขาดทุนสะสมอยู่ ห้ามมิให้จ่ายเงินปันผล

เงินปันผลนั้นให้แบ่งตามจำนวนหุ้น หุ้นละเท่า ๆ กัน เว้นแต่จะมีข้อบังคับกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในเรื่องหุ้นบุริมสิทธิ โดยการจ่ายเงินปันผลต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น

เมื่อข้อบังคับของบริษัทกำหนดให้ทำได้ คณะกรรมการอาจจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้นได้เป็นครั้งคราว เมื่อเห็นว่าบริษัทมีกำไรสมควรพอที่จะทำเช่นนั้นและเมื่อได้จ่ายเงินปันผลแล้ว ให้รายงานให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบในการประชุมคราวต่อไป

การจ่ายเงินปันผลนั้นให้กระทำภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้น หรือ คณะกรรมการลงมติ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้แจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้ถือหุ้นกับให้โฆษณาคำบอกกล่าว การจ่ายเงินปันผลนั้นในหนังสือพิมพ์ด้วย

มาตรา ๑๑๖ บริษัทต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดเงินขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของทุนจดทะเบียน เว้นแต่บริษัทจะมีข้อบังคับหรือกฎหมายอื่น กำหนดให้ต้องมีทุนสำรองมากกว่านั้น

มาตรา ๑๑๗ ในกรณีที่บริษัทยังจำหน่ายหุ้นไม่ครบตามจำนวนที่จดทะเบียนไว้ หรือบริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนแล้ว บริษัทจะจ่ายเงินปันผลทั้งหมดหรือบางส่วน โดยออกเป็นหุ้นสามัญใหม่ให้แก่ผู้ถือหุ้นโดยได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นก็ได้

มาตรา ๑๑๘ ในกรณีที่บริษัทจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นโดยฝ่าฝืน มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ หรือมาตรา ๑๑๗ เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของบริษัทเสียหาย เจ้าหนี้จะฟ้องผู้ถือหุ้นให้คืนเงินปันผลที่ได้รับ ไปแล้วก็ได้ โดยต้องฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติ แต่ผู้ถือหุ้นคนใดได้รับเงินปันผลไปแล้วโดยสุจริตจะบังคับให้คืนเงินมิได้

มาตรา ๑๑๙^{*} เมื่อได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นแล้ว บริษัทอาจโอนทุนสำรองตามมาตรา ๕๑ ทุนสำรองตามมาตรา ๑๑๖ หรือเงินสำรองอื่น เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมของบริษัทก็ได้

การชดเชยผลขาดทุนสะสมตามวรรคหนึ่ง ให้หักชดเชยจากเงินสำรองอื่นก่อน แล้วจึงหักจากทุนสำรองตามมาตรา ๑๑๖ และทุนสำรองตามมาตรา ๕๑ ตามลำดับ

มาตรา ๑๒๐ ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีแต่งตั้งผู้สอบบัญชี และกำหนดจำนวนเงินค่าสอบบัญชีของบริษัททุกปี ในการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีจะแต่งตั้งผู้สอบบัญชีคนเดิมอีกก็ได้

มาตรา ๑๒๑ ผู้สอบบัญชีต้องไม่เป็นกรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ดำรงตำแหน่งหน้าที่ใด ๆ ของบริษัท

มาตรา ๑๒๒ ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบบัญชี เอกสารและหลักฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับรายได้รายจ่าย ตลอดจนทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัทได้ในระหว่างเวลาทำการของบริษัท ในการนี้ให้มีอำนาจสอบถามกรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง ผู้ดำรงตำแหน่งหน้าที่ใด ๆ ของบริษัท และตัวแทนของบริษัท รวมทั้งให้ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือส่งเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของบริษัทได้

^{*} มาตรา ๑๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

มาตรา ๑๒๓ ผู้สอบบัญชีต้องทำรายงานเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี ตามกฎหมายว่าด้วยการสอบบัญชี

มาตรา ๑๒๔ งบดุล บัญชีกำไรขาดทุน และรายงานของผู้สอบบัญชีของบริษัทต้อง ทำเป็นภาษาไทยโดยจัดพิมพ์ให้เรียบร้อย

มาตรา ๑๒๕ ผู้สอบบัญชีมีสิทธิทำคำชี้แจงเป็นหนังสือเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น และมีหน้าที่เข้าร่วมประชุมในการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัททุกครั้งที่มีการพิจารณา งบดุลบัญชีกำไร ขาดทุน และปัญหาเกี่ยวกับบัญชีของบริษัทเพื่อชี้แจงการตรวจสอบบัญชีต่อผู้ถือหุ้นและให้บริษัท จัดส่งรายงานและเอกสารของบริษัทที่ผู้ถือหุ้นจะพึงได้รับในการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งนั้นแก่ผู้สอบบัญชีด้วย

มาตรา ๑๒๖ ผู้ถือหุ้นมีสิทธิขอตรวจงบดุล บัญชีกำไรขาดทุน และรายงานของ ผู้สอบบัญชีของบริษัทได้ตลอดเวลาในระหว่างเวลาทำการของบริษัท และจะขอให้บริษัทส่งสำเนา เอกสารดังกล่าวพร้อมด้วยคำรับรองว่าถูกต้องก็ได้ ในการนี้ บริษัทอาจเรียกค่าใช้จ่ายได้ตามที่กำหนด ไว้ในข้อบังคับของบริษัท

มาตรา ๑๒๗ บริษัทต้องจัดส่งรายงานประจำปี พร้อมกับสำเนา งบดุลและบัญชี กำไรขาดทุนที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบและที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้อนุมัติแล้ว และสำเนารายงานการ ประชุมผู้ถือหุ้นเฉพาะที่เกี่ยวกับการอนุมัติงบดุล การจัดสรรกำไร และการแบ่งเงินปันผล โดยมีผู้มี อำนาจลงนามแทนบริษัทลงลายมือชื่อรับรองว่าถูกต้องไปยังนายทะเบียน สำหรับงบดุลนั้นบริษัทต้อง โฆษณาให้ประชาชนทราบทางหนังสือพิมพ์มีกำหนดเวลาอย่างน้อยหนึ่งวันด้วย ทั้งนี้ ภายในหนึ่ง เดือนนับแต่วันที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติ

หมวด ๙

การตรวจสอบ

มาตรา ๑๒๘^๖ ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งหรือหลายคนซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ห้าของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด จะเข้าชื่อกันทำคำขอเป็นหนังสือให้นายทะเบียนแต่งตั้ง ผู้ตรวจสอบ เพื่อดำเนินการตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของบริษัท ตลอดจนตรวจสอบการ ดำเนินงานของคณะกรรมการด้วยก็ได้

ในคำขอตามวรรคหนึ่ง ผู้ขอต้องระบุเหตุและประเด็นที่จะให้ตรวจสอบโดยแจ้งชัด พร้อมกับแจ้งชื่อและสถานที่อยู่ของผู้ถือหุ้นคนหนึ่งเป็นตัวแทนด้วย

ถ้านายทะเบียนเห็นว่าไม่เหตุอันสมควร ให้นายทะเบียนมีคำสั่งแต่งตั้งพนักงาน เจ้าหน้าที่คนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ตรวจสอบ และในคำสั่งแต่งตั้งผู้ตรวจสอบ นายทะเบียนต้องระบุ ประเด็นที่จะให้ตรวจสอบโดยแจ้งชัด

^๖ มาตรา ๑๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ

มาตรา ๑๒๙ นายทะเบียนจะแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่คนหนึ่งหรือหลายคน เป็นผู้ตรวจสอบ เพื่อดำเนินการตรวจสอบบริษัทก็ได้เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่า

(๑) บริษัทได้กระทำการเพื่อโกงเจ้าหน้าที่ของบริษัท หรือก่อหนี้โดยที่รู้ว่าจะไม่สามารถชำระคืนได้

(๒) บริษัทฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือแจ้งข้อความเป็นเท็จในการขอจดทะเบียนในงบดุลหรือบัญชีกำไรขาดทุน หรือในรายงานที่ยื่นต่อนายทะเบียนหรือที่เปิดเผยแก่ประชาชนทั่วไป

(๓) กรรมการหรือพนักงานชั้นบริหารของบริษัทดำเนินการผิดวัตถุประสงค์ของบริษัทหรือกระทำการทุจริตต่อบริษัทหรือผู้ถือหุ้นของบริษัท

(๔) มีการกระทำอันเป็นการทำให้ผู้ถือหุ้นฝ่ายข้างน้อยเสียเปรียบโดยไม่เป็นธรรม

(๕) การบริหารกิจการของบริษัทอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถือหุ้น

ในคำสั่งแต่งตั้งผู้ตรวจสอบ นายทะเบียนต้องระบุประเด็น ที่จะให้ตรวจสอบโดยแจ้งชัดและมีหนังสือแจ้งให้บริษัททราบ

มาตรา ๑๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๒๘ และมาตรา ๑๒๙ ผู้ตรวจสอบมีอำนาจดังนี้

(๑) เข้าไปในสำนักงานและสถานที่ใด ๆ ของบริษัทระหว่างเวลาทำการของบริษัท

(๒) สั่งกรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง ผู้ดำรงตำแหน่งหน้าที่ใด ๆ ของบริษัทและตัวแทนของบริษัทและผู้สอบบัญชี รวมทั้งบุคคลซึ่งเคยดำรงตำแหน่งหรือมีหน้าที่ดังกล่าวและพ้นจากตำแหน่งหรือหน้าที่นั้นไม่เกินหนึ่งปีมาให้ถ้อยคำ

(๓) สั่งให้บุคคลตาม (๒) แสดงหรือส่งบัญชีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการของบริษัทที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเพื่อตรวจสอบ

ในกรณีที่ผู้ตรวจสอบพิจารณาเห็นว่า ในการตรวจสอบตามที่ได้รับแต่งตั้งนั้นมีความจำเป็นต้องตรวจสอบบริษัทอื่น หรือบริษัทเอกชนตามมาตรา ๑๑๔ (๑) และ (๒) ด้วยเพราะมีกรณีเกี่ยวเนื่องกัน ผู้ตรวจสอบต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนก่อนจึงจะมีอำนาจตรวจสอบบริษัทนั้นเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องนั้นได้ด้วย

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ผู้ตรวจสอบเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้ตามสมควร

มาตรา ๑๓๑ ผู้ตรวจสอบต้องทำรายงานผลการตรวจสอบพร้อมด้วยความเห็นเสนอนายทะเบียนภายในสองเดือนนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ถ้าไม่สามารถกระทำการให้เสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้ตรวจสอบต้องรายงานการตรวจสอบต่อนายทะเบียนทุกสองเดือน

มาตรา ๑๓๒ เมื่อนายทะเบียนได้รับรายงานผลการตรวจสอบจากผู้ตรวจสอบแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ส่งสำเนารายงานนั้นไปยังบริษัทภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน

- (๒) แจ้งต่อเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินคดีแก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) สั่งให้บริษัทดำเนินการให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) แจ้งเป็นหนังสือต่อเจ้าหนี้หรือบุคคลซึ่งอาจได้รับความเสียหายตามที่ปรากฏจากรายงานการตรวจสอบ

มาตรา ๑๓๓ ให้บริษัทที่ได้รับรายงานตามมาตรา ๑๓๒ (๑) สรุปรายงานและส่งให้ผู้ถือหุ้นทราบภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน ในกรณีนี้ บริษัทต้องจัดให้มีสำเนารายงานครบชุดไว้ที่บริษัทเพื่อให้ผู้ถือหุ้นตรวจสอบได้

มาตรา ๑๓๔ ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบบริษัทนั้น ให้บุคคลดังต่อไปนี้ตรองจ่ายไปก่อน คือ

- (๑) ผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ขอให้นายทะเบียนแต่งตั้งผู้ตรวจสอบ
- (๒) นายทะเบียน ในกรณีที่มีการตรวจสอบตามมาตรา ๑๒๙

มาตรา ๑๓๕ ในกรณีที่ผลการตรวจสอบเป็นไปดังที่ประสงค์จะตรวจสอบทั้งหมดหรือบางส่วน ให้บริษัทรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบที่บุคคลตามมาตรา ๑๓๔ ได้ออกทรงแจ้งจ่ายไป

หมวด ๑๐ การเพิ่มทุนและการลดทุน

มาตรา ๑๓๖ บริษัทจะเพิ่มทุนจากจำนวนที่จดทะเบียนไว้แล้วได้โดยการออกหุ้นใหม่เพิ่มขึ้น

การออกหุ้นเพิ่มตามวรรคหนึ่งจะกระทำได้เมื่อ

(๑) หุ้นทั้งหมดได้ออกจำหน่ายและได้รับชำระเงินค่าหุ้นครบถ้วนแล้ว หรือในกรณีหุ้นยังจำหน่ายไม่ครบ หุ้นที่เหลือต้องเป็นหุ้นที่ออกเพื่อรองรับหุ้นกู้แปลงสภาพหรือใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น

(๒) ที่ประชุมผู้ถือหุ้นลง มติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนเสียงทั้งหมด ของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน และ

(๓) นำมตินั้นไปจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงทุนจดทะเบียนต่อนายทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ประชุมลงมติดังกล่าว

ทั้งนี้ ให้นำหมวด ๓ และหมวด ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓๗ หุ้นที่เพิ่มขึ้นตามมาตรา ๑๓๖ จะเสนอขายทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ และจะเสนอขายให้แก่ผู้ถือหุ้นตามส่วนจำนวนที่ผู้ถือหุ้นแต่ละคนมีอยู่แล้วก่อน หรือจะเสนอขายต่อ

ประชาชนหรือบุคคลอื่นไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้ ทั้งนี้ ตามมติของที่ประชุม ผู้ถือหุ้นและให้นำมาตรา ๓๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓๘ เมื่อบริษัทจำหน่ายหุ้นที่เพิ่มได้บางส่วนแล้ว บริษัทจะขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงทุนชำระแล้วต่อนายทะเบียน โดยแบ่งออกเป็นงวด งวดละไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของจำนวนหุ้นที่เสนอขายก็ได้ แต่ต้องกำหนดไว้ในหนังสือชี้ชวนหรือในเอกสารเกี่ยวกับการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนด้วย

นอกจากกรณีที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งแล้ว ให้บริษัทขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงทุนชำระแล้วภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับชำระค่าหุ้นครบตามจำนวนที่เสนอขายและกำหนดไว้ในหนังสือชี้ชวน หรือในเอกสารเกี่ยวกับการเสนอขายหุ้นต่อประชาชน

ในการขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงทุนชำระแล้วตามมาตรา นี้ บริษัทต้องส่งบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัทเฉพาะผู้ถือหุ้นที่เพิ่ม โดยระบุชื่อ สัญชาติ ที่อยู่ จำนวนหุ้นที่ถือและเลขที่ใบหุ้นไปด้วย

มาตรา ๑๓๙^๔ บริษัทจะลดทุนจากจำนวนที่จดทะเบียน ไว้แล้วได้โดยการลดมูลค่าหุ้นแต่ละหุ้นให้ต่ำลงหรือลดจำนวนหุ้นให้น้อยลงก็ได้ แต่จะลดทุนลงไปให้ถึงต่ำกว่าจำนวนหนึ่งในสี่ของทุนทั้งหมดหาได้ไม่

ในกรณีที่บริษัทขาดทุนสะสม และได้มีการชดเชยผลขาดทุนสะสมตาม มาตรา ๑๑๙ แล้ว ยังคงมีผลขาดทุนสะสมเหลืออยู่ บริษัทอาจลดทุนให้เหลือต่ำกว่าจำนวนหนึ่งในสี่ของทุนทั้งหมดก็ได้

การลดมูลค่าหุ้นหรือลดจำนวนหุ้นตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็นจำนวนเท่าใด และด้วยวิธีการอย่างไร จะกระทำได้อีกเมื่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่มาประชุม และมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน ทั้งนี้ บริษัทต้องนำมตินั้นไปขอจดทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมลงมติ

มาตรา ๑๔๐ ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอาจลงมติให้ลดทุนโดยวิธีตัดหุ้นจดทะเบียนที่จำหน่ายไม่ได้หรือที่ยังมิได้นำออกจำหน่ายได้ เมื่อที่ประชุมมีมติแล้ว ให้บริษัทขอจดทะเบียนลดทุนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมลงมติ

มาตรา ๑๔๑ ในการลดทุนที่มีใช้กรณีตามมาตรา ๑๔๐ บริษัทต้องมีหนังสือแจ้งมติการลดทุนไปยังเจ้าหน้าที่ของบริษัทที่บริษัททราบภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติ โดยกำหนดเวลาให้ส่งคำคัดค้านภายในสองเดือนนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งมตินั้น และให้บริษัทโฆษณา มตินั้นทางหนังสือพิมพ์ภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนั้นด้วย

ถ้ามีการคัดค้าน บริษัทจะลดทุนมิได้จนกว่าจะได้ชำระหนี้หรือให้ประกันเพื่อหนี้นั้นแล้ว

มาตรา ๑๔๒ เมื่อได้ดำเนินการตามมาตรา ๑๓๙ และมาตรา ๑๔๑ แล้ว ให้บริษัทขอจดทะเบียนลดทุนต่อนายทะเบียนภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

^๔ มาตรา ๑๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

(๑) สิบบัณฑิตนับแต่วันที่พ้นกำหนดตามมาตรา ๑๔๑ ในกรณีที่ไม่มีเจ้าหนี้คัดค้าน
หรือ

(๒) สิบบัณฑิตนับแต่วันที่ชำระหนี้หรือให้ประกันเพื่อหนี้ ในกรณีที่มีเจ้าหนี้คัดค้าน
ทั้งนี้ให้นำมาตรา ๑๓๘ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔๓ เมื่อบริษัทได้ดำเนินการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงทุนชำระแล้วตาม
มาตรา ๑๓๘ หรือจดทะเบียนลดทุนตามมาตรา ๑๔๐ หรือมาตรา ๑๔๒ แล้ว ให้บริษัทแจ้งแก่ผู้ถือหุ้น
เป็นหนังสือและประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์อย่างน้อยหนึ่งฉบับภายในสิบบัณฑิต นับแต่วันที่ได้จ
ทะเบียนเพิ่มทุนหรือลดทุน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔๔ ในกรณีที่เจ้าหนี้คนใดมิได้คัดค้านการลดทุนของบริษัทภายใน
กำหนดเวลาตามมาตรา ๑๔๑ เพราะไม่ทราบมติการลดทุน และเหตุที่ไม่ทราบนั้นมิได้เป็นความผิด
ของเจ้าหนี้คนนั้น ถ้าเจ้าหนี้คนนั้นประสงค์จะให้ ผู้ถือหุ้นซึ่งได้รับเงินค่าหุ้นคืนแล้วต้องรับผิดชอบต่อตนใน
จำนวนเงินที่ได้รับคืนไปด้วย ต้องฟ้องคดีภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้จดทะเบียนลดทุน

หมวด ๑๑

หุ้นกู้

มาตรา ๑๔๕ การกู้เงินของบริษัทโดยการออกหุ้นกู้เพื่อเสนอขายต่อประชาชน
ให้เป็นไป ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และให้นำมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับโดย
อนุโลม

มติที่ให้ออกหุ้นกู้ตามวรรคหนึ่งต้องใช้มติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น ด้วยคะแนนเสียงไม่
น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

หมวด ๑๒

การควบบริษัท

มาตรา ๑๔๖ บริษัทตั้งแต่สองบริษัทขึ้นไป หรือบริษัทกับบริษัทเอกชนจะควบกัน
เป็นบริษัทก็ได้ โดยที่ประชุมผู้ถือหุ้นของแต่ละบริษัทที่จะควบกันลงมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า
สามในสี่ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน และในกรณี
ที่เป็นการควบกับบริษัทเอกชน ต้องมีมติพิเศษตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
ในกรณีที่มีมติให้ควบบริษัทตามวรรคหนึ่งแล้ว แต่มีผู้ถือหุ้นคัดค้านการควบบริษัท
บริษัทต้องจัดให้มีผู้ซื้อหุ้นของผู้ถือหุ้นดังกล่าวในราคาที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ครั้งสุดท้ายก่อน
วันที่มีมติให้ควบบริษัท และในกรณีไม่มีราคาซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ให้ใช้ราคาตามที่อยู่ประเมิน
ราคาอิสระที่ทั้งสองฝ่ายแต่งตั้งขึ้นเป็นผู้กำหนด ถ้าผู้ถือหุ้นนั้นไม่ยอมขายภายในสิบบัณฑิตนับแต่วันได้

รับคำเสนอขอซื้อให้บริษัทดำเนินการควบบริษัทต่อไปได้ และให้ถือว่าผู้ถือหุ้นดังกล่าวนั้นเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทที่ควบกันแล้ว

มาตรา ๑๔๗ บริษัทต้องมีหนังสือแจ้งมติการที่จะควบกันกับบริษัทอื่นไปยังเจ้าหน้าที่ของบริษัท และให้นำมาตรา ๑๔๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔๘ เมื่อได้ดำเนินการตามมาตรา ๑๔๗ แล้ว ให้ประธานกรรมการของบริษัทที่จะควบกันเรียกประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทนั้น ๆ ให้มาประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) จัดสรรหุ้นของบริษัทที่ควบกันให้แก่ผู้ถือหุ้น
  - (๒) ชื่อของบริษัทที่ควบกัน โดยจะใช้ชื่อใหม่หรือจะใช้ชื่อเดิมของบริษัทใดบริษัทหนึ่งที่จะควบกันก็ได้
  - (๓) วัตถุประสงค์ของบริษัทที่ควบกัน
  - (๔) ทุนของบริษัทที่ควบกัน โดยจะต้องมีทุนไม่น้อยกว่าทุนชำระแล้วของบริษัทที่จะควบกันทั้งหมดรวมกัน และถ้าบริษัทที่จะควบกันได้นำหุ้นออกจำหน่ายครบตามจำนวนที่จดทะเบียนไว้แล้วจะเพิ่มทุนในคราวเดียวกันนี้ก็ได้
  - (๕) หนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทที่ควบกัน
  - (๖) ข้อบังคับของบริษัทที่ควบกัน
  - (๗) เลือกตั้งกรรมการบริษัทที่ควบกัน
  - (๘) เลือกตั้งผู้สอบบัญชีบริษัทที่ควบกัน
  - (๙) เรื่องอื่น ๆ ที่จำเป็นในการควบบริษัท (ถ้ามี)
- ทั้งนี้ ต้องดำเนินการประชุมให้เสร็จสิ้นภายในหกเดือนนับแต่วันที่บริษัทใดบริษัทหนึ่งได้ลงมติให้ควบกันเป็นรายหลังสุด เว้นแต่ที่ประชุมตามมาตรา นี้ลงมติให้ขยายเวลาออกไป แต่เมื่อรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินหนึ่งปี

มาตรา ๑๔๙ ในการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ร่วมกันตามมาตรา ๑๔๘ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยกรณีนั้น ๆ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่ที่บัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

- (๑) สถานที่ที่จะใช้เป็นที่ประชุมต้องอยู่ในท้องที่อันเป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ หรือจังหวัดใกล้เคียงของบริษัทใดบริษัทหนึ่งที่จะควบกัน
- (๒) ต้องมีผู้ถือหุ้นซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมดของบริษัทที่จะควบกันมาประชุม จึงจะเป็นองค์ประชุม
- (๓) ให้ผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมเลือกผู้ถือหุ้นคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม
- (๔) การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมตาม (๒)

มาตรา ๑๕๐ คณะกรรมการบริษัทเดิมต้องส่งมอบกิจการ ทรัพย์สิน บัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ของบริษัทให้แก่คณะกรรมการบริษัทที่ควบกันแล้วภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการประชุมตามมาตรา ๑๔๘

มาตรา ๑๕๑ คณะกรรมการบริษัทที่ควบกักแล้วต้องขอจดทะเบียนการควบบริษัท พร้อมกับยื่นหนังสือบริคณห์สนธิ และข้อบังคับที่ประชุมตามมาตรา ๑๔๘ ได้อนุมัติแล้วต่อนายทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการประชุมตามมาตรา ๑๔๘ และให้นำมาตรา ๓๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕๒ เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนการควบบริษัทแล้ว ให้บริษัทเดิมหมดสภาพจากการเป็นนิติบุคคล และให้นายทะเบียนหมายเหตุไว้ในทะเบียน

มาตรา ๑๕๓ บริษัทที่ควบกักและจดทะเบียนแล้วย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของบริษัทเหล่านั้นทั้งหมด

หมวด ๑๓
การเลิกบริษัท

มาตรา ๑๕๔ เมื่อมีเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้ดำเนินการเลิกบริษัท

- (๑) เมื่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติให้เลิกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน
- (๒) เมื่อบริษัทล้มละลาย
- (๓) เมื่อศาลมีคำสั่งให้เลิกบริษัทตามมาตรา ๑๕๕ และคำสั่งนั้นถึงที่สุดแล้ว

มาตรา ๑๕๕ ผู้ถือหุ้นซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่ น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมดจะร้องขอให้ศาลสั่งเลิกบริษัทก็ได้ เมื่อมีเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติเกี่ยวกับการประชุมจัดตั้งบริษัทหรือการจัดทำรายงานการจัดตั้งบริษัท หรือคณะกรรมการบริษัทฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติเกี่ยวกับการชำระเงินค่าหุ้น การโอนกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินหรือทำเอกสารหลักฐานการใช้สิทธิต่าง ๆ ให้แก่บริษัทเพื่อชำระค่าหุ้น การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น หรือการจดทะเบียนบริษัท
  - (๒) ถ้าจำนวนผู้ถือหุ้นลดน้อยลงจนเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
  - (๓) กิจการของบริษัท หากทำไปจะมีแต่ขาดทุนและไม่มีหวังจะกลับฟื้นตัวได้อีก
- เมื่อมีการร้องขอให้ศาลสั่งในกรณีตาม (๑) หรือ (๒) ศาลจะสั่งให้บริษัทแก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายภายในเวลาที่กำหนด แต่ไม่เกินหกเดือนแทนการสั่งเลิกบริษัทก็ได้

มาตรา ๑๕๖ ในการเลิกหรือสั่งเลิกบริษัท ที่ประชุมผู้ถือหุ้น หรือศาล แล้วแต่กรณี ต้องแต่งตั้งและกำหนดค่าตอบแทนผู้ชำระบัญชีและผู้สอบบัญชีในคราวเดียวกันด้วย

มาตรา ๑๕๗ เมื่อมีการเลิกบริษัท ให้คณะกรรมการส่งมอบทรัพย์สิน บัญชี และเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ทั้งหมดของบริษัทให้แก่ผู้ชำระบัญชีภายในเจ็ดวันนับแต่วันเลิก

มาตรา ๑๕๘ การเลิกบริษัทให้มีผลนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนเลิกบริษัท แต่ถ้าการชำระบัญชียังไม่เสร็จ ให้ถือว่าบริษัทยังดำรงอยู่เท่าเวลาที่ยจำเป็นเพื่อการชำระบัญชี

หมวด ๑๔
การชำระบัญชี

มาตรา ๑๕๙ ในกรณีที่บริษัทเลิกโดยเหตุอื่นนอกจากเหตุล้มละลายให้จัดการชำระบัญชีตามบทบัญญัติแห่งหมวดนี้

มาตรา ๑๖๐ ผู้ชำระบัญชีมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการงานของบริษัทเฉพาะที่จำเป็นเพื่อชำระสะสางกิจการงานที่ค้างอยู่ให้เสร็จสิ้นไป แต่ห้ามมิให้ดำเนินกิจการขึ้นใหม่

(๒) เก็บรวบรวมและรับเงินหรือทรัพย์สินที่บริษัทมีสิทธิจะได้รับจากบุคคลอื่นหรือขายทรัพย์สินของบริษัท

(๓) ดำเนินการทั้งปวงเกี่ยวกับคดีแพ่งหรือคดีอาญา หรือประนีประนอมยอมความในเรื่องใด ๆ ในนามของบริษัท

(๔) ชำระหนี้ในนามของบริษัท

(๕) เรียกประชุมผู้ถือหุ้น

(๖) แบ่งเงินหรือทรัพย์สินที่เหลืออยู่ภายหลังการชำระหนี้ให้แก่ผู้ถือหุ้น

(๗) ดำเนินการตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม

(๘) ดำเนินการอย่างอื่นที่จำเป็นเพื่อให้การชำระบัญชีเสร็จสิ้น

ในกรณีที่ผู้ชำระบัญชีดำเนินการตาม (๑) เกินความจำเป็น จนเป็นเหตุให้เกิดการขาดทุนขึ้น ผู้ชำระบัญชีต้องรับผิดชอบต่อบริษัทในส่วนของขาดทุนนั้น

มาตรา ๑๖๑ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันได้รับการแต่งตั้ง ผู้ชำระบัญชีต้อง

(๑) ขอจดทะเบียนเป็นผู้ชำระบัญชี

(๒) ขอจดทะเบียนเลิกบริษัท

(๓) ประกาศโฆษณาการเลิกบริษัทให้ประชาชนทราบโดยทางหนังสือพิมพ์

มาตรา ๑๖๒ ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันได้รับการแต่งตั้ง ผู้ชำระบัญชีต้อง

(๑) แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีชื่อปรากฏอยู่ในบัญชีและเอกสารของบริษัทยื่นคำทวงหนี้แก่ผู้ชำระบัญชีภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

(๒) แจ้งเป็นหนังสือให้ลูกหนี้ซึ่งมีชื่อปรากฏอยู่ในบัญชีและเอกสารของบริษัทชำระหนี้แก่ผู้ชำระบัญชี

มาตรา ๑๖๓ ก่อนชำระบัญชีเสร็จ ผู้ชำระบัญชีและผู้สอบบัญชีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติให้ถอดถอน

(๔) ศาลสั่งถอดถอน

เมื่อผู้ชำระบัญชีหรือผู้สอบบัญชีซึ่งที่ประชุมผู้ถือหุ้น หรือศาลแต่งตั้ง ตาย หรือ ลาออก ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้น หรือศาล แล้วแต่กรณี แต่งตั้งผู้อื่นเป็นผู้ชำระบัญชีหรือผู้สอบบัญชีแทน และให้นำมาตรา ๑๖๑ (๑) มาใช้บังคับแก่ผู้ชำระบัญชีซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่ด้วย

มาตรา ๑๖๔ เมื่อมีเหตุอันสมควร ผู้ถือหุ้นซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งใน สิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด จะเรียกประชุมผู้ถือหุ้น และขอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นถอดถอนผู้ ชำระบัญชีหรือผู้สอบบัญชีที่ผู้ถือหุ้นแต่งตั้งไว้แล้วและแต่งตั้งผู้อื่นแทนเมื่อใดก็ได้ แต่ถ้าผู้ชำระบัญชี หรือผู้สอบบัญชานั้นเป็นผู้ซึ่งศาลเป็นผู้แต่งตั้ง ผู้ถือหุ้นคนใดคนหนึ่งจะร้องขอให้ศาลถอดถอนก็ได้

เมื่อผู้ถือหุ้นคนใดคนหนึ่งร้องขอและนายทะเบียนเห็นว่าผู้ชำระบัญชีหรือผู้สอบบัญชี ไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ นายทะเบียนจะร้องขอให้ศาลถอดถอนผู้ชำระบัญชี หรือผู้สอบบัญชี และแต่งตั้งผู้อื่นแทนเมื่อใดก็ได้

มาตรา ๑๖๕ ผู้ชำระบัญชีต้องจัดให้มีการทำงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนของบริษัท ตั้งแต่วันเริ่มต้นรอบปีบัญชีจนถึงวันที่จดทะเบียนเลิกบริษัท และส่งให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในสี่ เดือนนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งและเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้รับ จากผู้สอบบัญชี

มาตรา ๑๖๖ ผู้ชำระบัญชีต้องส่งสำเนางบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนที่ที่ประชุมผู้ถือ หุ้นได้อนุมัติแล้ว พร้อมด้วยสำเนารายงานการประชุมผู้ถือหุ้นที่อนุมัติงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนนั้น ให้นายทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติ

มาตรา ๑๖๗ ข้อจำกัดอำนาจใด ๆ ของผู้ชำระบัญชานั้น จะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ บุคคลภายนอกผู้กระทำการโดยสุจริตมิได้

มาตรา ๑๖๘ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีหลายคน ผู้ชำระบัญชีแต่ละคนจะ กระทำการใด ๆ โดยลำพังมิได้ เว้นแต่ที่ประชุมผู้ถือหุ้น หรือศาลจะได้ กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในเวลา แต่งตั้งผู้ชำระบัญชี และผู้ชำระบัญชีได้ขอจดทะเบียนไว้แล้วพร้อมกับการขอจดทะเบียนเลิกบริษัท

มาตรา ๑๖๙ ผู้ชำระบัญชีต้องจัดการชำระค่าธรรมเนียม ค่าภาระติดพันและ ค่าใช้จ่ายซึ่งต้องเสียในการชำระบัญชีตามลำดับก่อนหนี้สินรายอื่น

มาตรา ๑๗๐ ถ้าเจ้าหน้าที่ของบริษัทมิได้ยื่นคำทวงหนี้แก่ผู้ชำระบัญชี ให้ผู้ชำระบัญชี วางเงินเท่าจำนวนหนี้ตามที่ปรากฏในบัญชีและเอกสารหลักฐานของบริษัทไว้ ณ สำนักงานวางทรัพย์ ตามกฎหมายว่าด้วยการวางทรัพย์สิน และให้ผู้ชำระบัญชีประกาศโฆษณาให้เจ้าหน้าที่ทราบโดยทาง หนังสือพิมพ์

บรรดาเงินที่วางไว้ ณ สำนักงานวางทรัพย์นั้น ถ้าเจ้าหนี้มีได้เรียกเอาภายในห้าปี ให้ตกเป็นของแผ่นดิน

มาตรา ๑๗๑ ในกรณีที่ผู้ชำระบัญชีเห็นว่าจำเป็นแก่การชำระบัญชี หรือเมื่อเจ้าหนี้ของบริษัทร้องขอ ผู้ชำระบัญชีจะเรียกเจ้าหนี้ของบริษัทมาประชุมร่วมกันกับผู้ชำระบัญชี เพื่อพิจารณากิจการและฐานะการเงินของบริษัท และทำความเข้าใจในเรื่องที่จะชำระหนี้ก็ได้

ความตกลงในเรื่องการชำระหนี้แต่เพียงบางส่วนหรือโดยวิธีอื่นโดยอ้อมมีผลผูกพันเฉพาะเจ้าหนี้ที่ตกลงยินยอมด้วย

มาตรา ๑๗๒ เมื่อได้ชำระหนี้หรือกันเงินเพื่อการชำระหนี้ทั้งหมดของบริษัทแล้ว ถ้ายังมีทรัพย์สินเหลืออยู่อีก ให้ผู้ชำระบัญชีแบ่งทรัพย์สินนั้นระหว่างผู้ถือหุ้นตามส่วนของหุ้นที่แต่ละคนถือ เว้นแต่จะมีข้อตกลงไว้เป็นอย่างอื่นในข้อบังคับของบริษัทในเรื่องหุ้นบุริมสิทธิ

มาตรา ๑๗๓ ถ้าผู้ชำระบัญชีได้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้แล้ว เห็นว่าทรัพย์สินของบริษัทยังไม่พอชำระหนี้ และไม่สามารถทำความตกลงประนีประนอมหนี้กับเจ้าหนี้ทั้งหมดได้ ให้ผู้ชำระบัญชีร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้บริษัทนั้นล้มละลาย

มาตรา ๑๗๔ ผู้ชำระบัญชีต้องจัดทำรายงานการชำระบัญชีพร้อมกับบัญชีรับจ่ายในการชำระบัญชีเสนอต่อนายทะเบียนนิตยทะเบียนสามเดือนนับแต่วันได้รับการแต่งตั้งจนกว่าจะเสร็จการชำระบัญชี

รายงานการชำระบัญชีและบัญชีรับจ่ายในการชำระบัญชีต้องทำตามแบบและมีรายการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ถ้าปรากฏว่ามีข้อบกพร่องในการชำระบัญชี นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้ผู้ชำระบัญชีแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวได้ ในการนี้ผู้ชำระบัญชีต้องดำเนินการแก้ไขและรายงานให้นายทะเบียนทราบภายในเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๑๗๕ ถ้าการชำระบัญชีไม่อาจทำให้เสร็จได้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนเลิกบริษัท ผู้ชำระบัญชีต้องเรียกประชุมผู้ถือหุ้นทุกรอบปีภายในสี่ เดือนนับแต่วันครบรอบปี เพื่อเสนอรายงานการชำระบัญชีที่ได้กระทำไปแล้วและที่จะกระทำต่อไปอีก พร้อมด้วยงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนให้ผู้ถือหุ้นทราบ

มาตรา ๑๗๖ เมื่อเสร็จการชำระบัญชีแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีจัดทำรายงานผลการชำระบัญชีพร้อมกับบัญชีรับจ่าย และแถลงความเป็นไปในการชำระบัญชีให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่ออนุมัติภายในสี่เดือนนับแต่วันเสร็จการชำระบัญชี

เมื่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติรายงานและบัญชีตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ชำระบัญชีต้องขอจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีต่อนายทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติ พร้อมกับส่งมอบบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีของบริษัททั้งหมดต่อนายทะเบียน

เมื่อรับจดทะเบียนแล้ว ให้นายทะเบียนหมายเหตุไว้ในทะเบียนและเก็บรักษาบัญชี และเอกสารประกอบการลงบัญชีของบริษัทที่ได้ส่งมอบไว้ต่อนายทะเบียนเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า สามปีนับแต่วันจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชี

มาตรา ๑๗๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๗๕ ผู้ชำระบัญชีต้องดำเนินการชำระบัญชีให้ แล้วเสร็จภายในห้าปีนับแต่วันจดทะเบียนเลิกบริษัท ถ้าครบกำหนดห้าปีแล้วยังชำระบัญชีไม่แล้วเสร็จ ผู้ชำระบัญชีต้องทำรายงานชี้แจงเหตุผลต่อนายทะเบียนทุกสามเดือน และให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่ง ให้ผู้ชำระบัญชีปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อเร่งรัดการชำระบัญชีได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๗๘ ในการฟ้องเรียกหนี้ซึ่งบริษัท ผู้ถือหุ้น หรือผู้ชำระบัญชีเป็นลูกหนี้ ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นสองปีนับแต่วันจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชี

มาตรา ๑๗๙ การใดที่ต้องขออนุมัติ หรือขอความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ตามบทบัญญัติแห่งหมวดนี้ ถ้าไม่อาจจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นได้ ให้ผู้ชำระบัญชีขออนุมัติหรือขอ ความเห็นชอบต่อนายทะเบียน

หมวด ๑๕

การแปรสภาพบริษัทเอกชนเป็นบริษัท

มาตรา ๑๘๐ บริษัทเอกชนอาจแปรสภาพเป็นบริษัทได้เมื่อมีมติพิเศษตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้กระทำได้

มาตรา ๑๘๑ ในการประชุมผู้ถือหุ้นตามมาตรา ๑๘๐ หากที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติ ให้แปรสภาพเป็นบริษัทตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการต้องจัดให้มีการพิจารณาเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) หนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทเอกชนที่จำเป็นต้องแก้ไข ทั้งนี้ จะมีการแก้ไข เพิ่มเติมของบริษัทเอกชนภายหลังการแปรสภาพแล้วด้วยก็ได้

(๒) ข้อบังคับของบริษัท

(๓) เลือกตั้งกรรมการ

(๔) เลือกตั้งผู้สอบบัญชีบริษัท

(๕) เรื่องอื่น ๆ ที่จำเป็นในการแปรสภาพ

ในการพิจารณาเรื่องตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับบริษัทว่าด้วยการนั้น ๆ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘๒ คณะกรรมการบริษัทเอกชนต้องส่งมอบกิจการ ทรัพย์สิน บัญชี เอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ของบริษัทเอกชนให้แก่คณะกรรมการที่ได้รับเลือกตั้งใหม่ภายในเจ็ดวัน นับแต่วันเสร็จสิ้นการประชุมตามมาตรา ๑๘๑

มาตรา ๑๘๓ คณะกรรมการที่ได้รับเลือกตั้งใหม่ต้องขอจดทะเบียนการแปรสภาพบริษัทเอกชนพร้อมกับยื่นรายงานการประชุม หนังสือบริคณห์สนธิ และข้อบังคับที่ประชุมตาม มาตรา ๑๘๑ ได้อนุมัติแล้วต่อนายทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการประชุมตามมาตรา ๑๗๙ และให้นำมาตรา ๓๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘๔ เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนการแปรสภาพเป็นบริษัทตามพระราชบัญญัติแล้ว ให้บริษัทเอกชนเดิมหมดสภาพจากการเป็นบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้นายทะเบียนหมายเหตุไว้ในทะเบียน

มาตรา ๑๘๕ บริษัทเอกชนที่จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทแล้วย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และความรับผิดชอบของบริษัทเอกชนเดิมทั้งหมด

หมวด ๑๖

นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๘๖ ในการดำเนินการรับจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริง และให้ผู้ขอจดทะเบียนส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือนำบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๑๘๗ ในกรณีที่คำขอจดทะเบียนถูกต้องและครบถ้วนแล้วให้นายทะเบียนรับจดทะเบียน แต่ถ้าปรากฏว่าคำขอจดทะเบียนมีรายการไม่ถูกต้อง หรือแนบเอกสารไม่ครบถ้วน หรือรายการใดในคำขอจดทะเบียนหรือเอกสารมีข้อความขัดต่อกฎหมายให้นายทะเบียนแจ้งให้ผู้ขอจดทะเบียนจัดการแก้ไขให้ถูกต้อง หรือจัดให้มีครบถ้วน หรือทำให้ถูกต้องตามกฎหมายก่อน เมื่อผู้ขอจดทะเบียนจัดการตามที่ได้รับแจ้งแล้วให้นายทะเบียนรับจดทะเบียน

เมื่อรับจดทะเบียนแล้วให้นายทะเบียนประกาศรายการย่อแสดงข้อความที่รับจดทะเบียนไว้ในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อมีการประกาศข้อความตามวรรคสองแล้ว ให้ถือว่าบุคคลทั่วไปได้ทราบข้อความที่ประกาศนับแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียน ให้แจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลที่ไม่รับจดทะเบียนเป็นหนังสือให้ผู้ขอจดทะเบียนทราบโดยเร็ว ในการนี้ผู้ขอจดทะเบียนจะอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนต่อรัฐมนตรีภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งก็ได้

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๘๘ ในกรณีที่นายทะเบียนตรวจพบว่าบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นซึ่งบริษัทยื่นตามมาตรา ๖๔ ไม่ถูกต้อง ให้มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้บริษัทแก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาอันสมควรตามที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๑๘๙ เมื่อความปรากฏต่อนายทะเบียนว่ามีกรณีตามมาตรา ๑๕๕ (๑) หรือ (๒) เกิดขึ้นกับบริษัทใดให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้บริษัทแก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๑๙๐ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสำนักงานและสถานที่ใด ๆ ของบริษัทในระหว่างเวลาทำการของบริษัทเพื่อตรวจสอบเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ที่บริษัทต้องจัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งมีอำนาจเรียกบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำด้วย ในการนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลดังกล่าว และให้บุคคลเหล่านั้นช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้ตามสมควร

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๑๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๙๑ บริษัทใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๑ วรรคสอง มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๘ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๒ วรรคสอง มาตรา ๖๓ วรรคสอง มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ วรรคสาม มาตรา ๑๐๘ วรรคสอง มาตรา ๑๒๗ มาตรา ๑๓๓ มาตรา ๑๓๘ วรรคสอง มาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๕ วรรคสอง มาตรา ๑๘๘ หรือมาตรา ๑๘๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๙๒ ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทคนใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ วรรคสาม มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๙๓ ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทคนใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๙๔ ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทคนใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๙๕ คณะกรรมการบริษัทใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง มาตรา ๗๔ มาตรา ๗๙ มาตรา ๘๓ วรรคสอง มาตรา ๙๖ วรรคสาม มาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๕ วรรคสาม มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๕ วรรคสี่ มาตรา ๑๕๑ หรือมาตรา ๑๘๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๙๖ คณะกรรมการบริษัทใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ มาตรา ๑๕๐ มาตรา ๑๕๗ หรือมาตรา ๑๘๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท

มาตรา ๑๙๗ คณะกรรมการบริษัทใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๙๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๑๙๙ ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทคนใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือสองเท่าของมูลค่าหุ้นที่โอน สุดแต่จำนวนใดจะมากกว่า

มาตรา ๒๐๐ บริษัทใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๙๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๐๑ บริษัทใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทหรือสองเท่าของมูลค่าหุ้นที่ถือหรือรับจำนำไว้ สุดแต่จำนวนใดจะมากกว่า

มาตรา ๒๐๒ ประธานคณะกรรมการบริษัทหรือผู้ได้รับมอบหมายผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๑ วรรคสอง หรือมาตรา ๘๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๒๐๓ กรรมการบริษัทคนใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๘ หรือปฏิบัติตามแต่ไม่ครบถ้วนหรือไม่ตรงกับความจริง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๒๐๔ กรรมการ กรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัทผู้ใดกระทำการใด ๆ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือสองเท่าของจำนวนเงินที่ให้กู้ยืม สุดแต่จำนวนใดจะมากกว่า

มาตรา ๒๐๕ บริษัทใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท และปรับเป็นรายวันอีกวันละสองพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติตามถูกต้อง

มาตรา ๒๐๖ บริษัทใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๑ หรือมาตรา ๑๓๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๒๐๗ คณะกรรมการบริษัทใดแสดงรายการตามมาตรา ๑๑๔ (๓) (๔) หรือ (๕) ไม่ครบถ้วนหรือไม่ตรงกับความจริง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๒๐๘ บริษัทใดไม่ดำเนินการให้ถูกต้องตามคำสั่งของนายทะเบียนซึ่งสั่งตามมาตรา ๑๓๒ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๐๙ ผู้ชำระบัญชีผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖๐ (๗) หรือมาตรา ๑๖๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๒๑๐ ผู้ชำระบัญชีผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖๕ มาตรา ๑๖๖ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๗๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๑๗๕ มาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๑๗๔ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๒๑๑ ผู้ชำระบัญชีผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๑๒ ผู้ใดขัดขวาง หรือไม่อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ตรวจสอบซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๓๐ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๙๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๑๓ ผู้ใดใช้ชื่อหรือยี่ห้อซึ่งมีอักษรไทยว่า “บริษัทมหาชน จำกัด” “บริษัท” หรือ “จำกัด (มหาชน)” หรือ “บมจ.” หรืออักษรต่างประเทศซึ่งมีความหมายดังกล่าว ประกอบในจดหมาย ประกาศ ใบแจ้งความ ใบส่งของ ใบเสร็จรับเงินหรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท โดยมีได้เป็นบริษัท เว้นแต่เป็นการใช้ในการขอจดทะเบียนเกี่ยวกับการจัดตั้งบริษัท หรือในแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนหรือในหนังสือชี้ชวนให้ซื้อหุ้น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และปรับอีกวันละหนึ่งพันบาท จนกว่าจะเลิกใช้

มาตรา ๒๑๔ กรรมการหรือผู้ชำระบัญชีของบริษัทใด โดยทุจริต แสดงออกซึ่งความเท็จหรือปกปิดความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นในเรื่องฐานะการเงินของบริษัทนั้น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๑๕ บุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทใดกระทำการหรือไม่กระทำการเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเองหรือผู้อื่นอันเป็นการเสียหายแก่บริษัทนั้น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๑๖ บุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทใดกระทำหรือยินยอมให้กระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ทำให้เสียหาย ทำลาย เปลี่ยนแปลง ตัดทอน หรือปลอมบัญชี เอกสาร หรือหลักประกันของบริษัท หรือที่เกี่ยวกับบริษัท หรือ

(๒) ลงข้อความเท็จ หรือไม่ลงข้อความสำคัญในบัญชีหรือเอกสารของบริษัท หรือที่เกี่ยวกับบริษัท

ถ้ากระทำหรือยินยอมให้กระทำเพื่อลวงให้บริษัทหรือผู้ถือหุ้นขาดประโยชน์อันควรได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๑๗ ผู้ใดโฆษณาโดยอ้างถึงบุคคล ตำแหน่งหน้าที่ บัญชี รายงาน หรือกิจการอันเกี่ยวกับบริษัทอันเป็นเท็จในสาระสำคัญ หรือปกปิดข้อความอันเป็นสาระสำคัญ เพื่อ

(๑) ลวงผู้มีส่วนได้เสียในบริษัทนั้นให้ขาดประโยชน์อันควรได้จากบริษัทนั้น หรือ

(๒) จูงใจบุคคลให้เข้าเป็นผู้ถือหุ้นหรือหุ้นกู้ ให้มอบหมายหรือให้ส่งทรัพย์สินให้แก่บริษัทนั้น หรือให้เข้าเป็นผู้ค้ำประกันหรือให้ทรัพย์สินเป็นประกันบริษัทนั้น

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๑๘ ผู้ใดเข้าร่วมในที่ประชุมจัดตั้งบริษัทหรือในที่ประชุมผู้ถือหุ้น และลงคะแนนออกเสียงหรือลงคะแนนเสียงโดยลวงว่าตนเป็นผู้จองหุ้น ผู้ถือหุ้น หรือผู้มีสิทธิออกเสียงแทนผู้จองหุ้น หรือผู้ถือหุ้น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ผู้ใดให้อุปการะแก่การกระทำความผิดในวรรคหนึ่ง โดยส่งมอบเอกสารแสดงการจองหุ้นหรือใบหุ้นซึ่งได้ใช้เพื่อการดังกล่าวแล้ว ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๒๑๙ ผู้ใดโดยทุจริตกำหนดค่าทรัพย์สินหรือสิ่งทีนำมาชำระเป็นค่าหุ้นสูงกว่ามูลค่าที่แท้จริง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองเท่าของจำนวนที่สูงกว่ามูลค่าที่แท้จริงนั้น

มาตรา ๒๒๐ ผู้ใดได้ล่วงรู้กิจการของบริษัทใดเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้อันเป็นกิจการที่ตามปกติวิสัยของบริษัทจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยนอกจากตามอำนาจหน้าที่หรือเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๒๑ ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดและถูกลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้แทนนิติบุคคลซึ่งรู้เห็นเป็นใจกับการกระทำความผิดนั้นหรือซึ่งมิได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๒๒๒ ในกรณีที่บริษัทเป็นผู้กระทำความผิดและถูกลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้กรรมการซึ่งรู้เห็นเป็นใจกับการกระทำความผิดนั้น หรือซึ่งมิได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๒๒๒/๑^{๙๐} บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียวให้อธิบดี ตีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าหรือผู้ซึ่งอธิบดีตีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ เมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในเวลาที่กำหนดให้ดำเนินคดีต่อไป

^{๙๐} มาตรา ๒๒๒/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๒๓ ให้บรรดาบริษัทที่ได้จัดตั้งตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๒๑ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นบริษัทตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๒๔ การเสนอขายหุ้นและหุ้นกู้ต่อประชาชนที่ได้รับการจดทะเบียน หนังสือชี้ชวนให้ซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้โดยถูกต้องตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๒๑ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปได้

มาตรา ๒๒๕ บรรดาฎกระทรวง ประกาศและคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติ บริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีฎกระทรวง ประกาศ และคำสั่ง ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) การจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิบริษัท ทุกจำนวนเงินไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แห่งจำนวนทุนที่กำหนดไว้	๑,๐๐๐	บาท
เศษของ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้คิดเป็น ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่เมื่อรวมกันแล้วไม่เกิน	๕๐,๐๐๐	บาท
(๒) การจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิ เพื่อเพิ่มทุนก่อนจดทะเบียนเป็นบริษัท ทุกจำนวนเงินไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แห่งจำนวนทุนที่กำหนดเพิ่มขึ้น	๑,๐๐๐	บาท
เศษของ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้คิดเป็น ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่เมื่อรวมกันแล้วไม่เกิน	๕๐,๐๐๐	บาท
(๓) การจดทะเบียนบริษัท ทุกจำนวนเงินไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แห่งจำนวนทุนที่กำหนดไว้	๑,๐๐๐	บาท
เศษของ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้คิดเป็น ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่เมื่อรวมกันแล้วไม่เกิน	๒๕๐,๐๐๐	บาท
(๔) การจดทะเบียนแปรสภาพบริษัทเอกชน ทุกจำนวนเงินไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แห่งจำนวนทุนที่กำหนดไว้	๑,๐๐๐	บาท
เศษของ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้คิดเป็น ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่เมื่อรวมกันแล้วไม่เกิน	๕๐,๐๐๐	บาท
(๕) การจดทะเบียนเพิ่มทุนบริษัท ทุกจำนวนเงินไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แห่งจำนวนทุนที่กำหนดเพิ่มขึ้น	๑,๐๐๐	บาท
เศษของ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้คิดเป็น ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่เมื่อรวมกันแล้วไม่เกิน	๒๕๐,๐๐๐	บาท
(๖) การจดทะเบียนลดทุนบริษัท	๕๐๐	บาท
(๗) การจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิ บริษัทนอกจากกรณีเพิ่มทุนตาม (๒)	๕๐๐	บาท
(๘) การจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของบริษัท	๕๐๐	บาท
(๙) การจดทะเบียนตั้งกรรมการใหม่	คนละ ๕๐๐	บาท
(๑๐) การจดทะเบียนควบบริษัท	๑๐,๐๐๐	บาท
(๑๑) การจดทะเบียนเลิกบริษัท	๕๐๐	บาท
(๑๒) การจดทะเบียนเรื่องอื่น ๆ	เรื่องละ ๕๐๐	บาท
(๑๓) การออกไปสำคัญหรือใบแทนใบสำคัญ		

	แสดงการจดทะเบียน	ฉบับละ	๒๐๐	บาท
(๑๔)	การตรวจเอกสารของแต่ละบริษัท	ครั้งละ	๕๐	บาท
(๑๕)	การขอสำเนาหรือขอให้ถ่ายเอกสาร พร้อมทั้งคำรับรอง	หน้าละ	๕๐	บาท
	ถ้าเป็นการขอสำเนาหรือขอถ่ายเอกสาร พร้อมทั้งคำรับรองของบริษัทนอกเขตจังหวัดอันเป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทนั้น ให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมได้เท่าที่จำเป็นและใช้จ่ายไปจริง			
(๑๖)	การรับรองข้อความในทะเบียน	เรื่องละ	๕๐	บาท
	ถ้าเป็นการรับรองข้อความในทะเบียน ของบริษัทนอกเขตจังหวัดอันเป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ ของบริษัทนั้น ให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมได้ เท่าที่จำเป็นและใช้จ่ายไปจริง			
(๑๗)	ค่าธรรมเนียมในการออกเอกสารต่าง ๆ ตามข้อบังคับ ของบริษัท/ครั้ง/ฉบับ/หน้าละ		๑๐	บาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลากว่าสิบปี แต่การจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัดก็ยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควร ทั้งนี้ เนื่องจากบทบัญญัติบางมาตรายังไม่เอื้ออำนวยต่อการประกอบธุรกิจการค้าและอุตสาหกรรมในรูปบริษัทมหาชนจำกัด สมควรผ่อนคลายความเคร่งครัดของบทบัญญัติเหล่านั้น เพื่อส่งเสริมการจัดตั้งหรือ การดำเนินการของบริษัทมหาชนจำกัด ให้เป็นไปโดยคล่องตัวขึ้น พร้อมทั้งแยกกรณีการเสนอขายหุ้นและหุ้นกู้ต่อประชาชนไปรวมไว้ในกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยการซื้อขายหลักทรัพย์โดยเฉพาะ และโดยที่มีการแก้ไขในมาตราต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่การใช้บังคับกฎหมายสมควรปรับปรุงเสียในคราวเดียวกันโดยยกเลิกพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๒๑ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔^{๑๔}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติเดิมในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดมูลค่าหุ้นขั้นต่ำ และในส่วนที่เกี่ยวกับการไม่เปิดช่องให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถซื้อหรือถือหุ้นของตนเอง หรือใช้ประโยชน์จากการใช้หนี้แปลงเป็นทุนได้ รวมทั้งไม่สามารถนำทุนสำรองบางประเภทมาใช้ในการบริหาร การทางการเงินของบริษัทเพื่อลดผลขาดทุนสะสมได้ ทำให้การบริหารงานของบริษัทไม่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจที่ผันแปรไป จึงสมควรแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติที่ใช้ อยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของบริษัทและเป็นแรงจูงใจนักลงทุน รวมทั้งให้มี ส่วนในการช่วยฟื้นฟูและเพิ่มประสิทธิภาพของตลาดทุน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

*พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕^{๑๕}

มาตรา ๖๗ ในพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้แก้ไขคำว่า “อธิบดีกรมทะเบียนการค้า” เป็น “อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า”

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้จัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่โดยมีภารกิจใหม่ ซึ่งได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม นั้นแล้ว และเนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติให้โอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐมนตรีผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่ โดยให้มีการแก้ไขบทบัญญัติต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่โอนไปด้วย ฉะนั้น เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามหลักการที่ปรากฏในพระราชบัญญัติและพระราช

^{๑๔} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๘/ตอนที่ ๕๑ ก/หน้า ๑/๓ กรกฎาคม ๒๕๔๔

^{๑๕} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๘/ตอนที่ ๑๐๒ ก/หน้า ๖๖/๘ ตุลาคม ๒๕๔๕

กฤษฎีกาดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับการโอนส่วนราชการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความชัดเจนในการใช้กฎหมายโดยไม่ต้องไปค้นหาในกฎหมายโอนอำนาจหน้าที่ว่าตามกฎหมายใดได้มีการโอนภารกิจของส่วนราชการหรือผู้รับผิดชอบตามกฎหมายนั้นไปเป็นของหน่วยงานใดหรือผู้ใดแล้ว โดยแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้มีการเปลี่ยนชื่อส่วนราชการ รัฐมนตรีผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการให้ตรงกับการโอนอำนาจหน้าที่ และเพิ่มผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการให้ตรงตามภารกิจที่มีการตัดโอนจากส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่ รวมทั้งตัดส่วนราชการเดิมที่มีการยุบเลิกแล้ว ซึ่งเป็นการแก้ไขให้ตรงตามพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

พระราชบัญญัติปริษัฒมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑^{๓๓}

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบในความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวได้ เพื่อให้ความผิดดังกล่าว สามารถเลิกกันได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และเพื่อเป็นการลดจำนวนคดีเกี่ยวกับปริษัฒมหาชนจำกัดที่ฟ้องร้องต่อศาล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ^{๓๔}

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่กฎหมาย กฎ หรือระเบียบใดกำหนดให้ผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดทะเบียน หรือผู้แจ้ง ต้องใช้เอกสารที่ทางราชการออกให้แก่ผู้นั้นเพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการ ให้เป็นหน้าที่ของผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาติ รับจดทะเบียน รับจดทะเบียน หรือรับแจ้งนั้น ที่จะต้องดำเนินการให้หน่วยงานที่ออกเอกสารราชการเช่นว่านั้นส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสารดังกล่าวมาเพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจดังกล่าวประสงค์ได้สำเนาเอกสารนั้นจากผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดทะเบียน หรือ ผู้แจ้ง ให้ผู้มีอำนาจนั้นเป็นผู้จัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าวเอง เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ห้ามมิให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำสำเนาดังกล่าวจากผู้ขอรับ อนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาตหรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดทะเบียน หรือผู้แจ้ง

ข้อ ๑๘ คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

^{๓๓} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕/ตอนที่ ๒๘ ก/หน้า ๓๓/๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

^{๓๔} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔/ตอนพิเศษ ๙๗ ง/หน้า ๔๙/๔ เมษายน ๒๕๖๐

(๙๘)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นุสรณ์/ปรับปรุง
๑๐ เมษายน ๒๕๖๐

“การตราพระราชบัญญัติของรัฐสภา”

“มาตรา ๘๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้”

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, มาตรา ๘๑)

ออกแบบโดย : สำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๐ ๒๕๓๑ ๙๔๑๙, ๐ ๒๕๓๑ ๙๔๗๑ - ๒, ๐ ๒๕๓๑ ๙๔๗๕

